

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

4

SANAYİ ALT KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

21 Mayıs 2014 Çarşamba

SANAYİ ALT KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

21 Mayıs 2014 Çarşamba

---0---

K O N U

Sayfa

**Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair
Kanun Tasarısı (1/882) (Devam)**

1:66

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

BİRİNCİ OTURUM

1:22

Madde 1

1

Aydın Ağan AYAYDIN	(İstanbul)	1, 3:4, 7:8
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Rekabet Kurumu Başkanı)		1, 4
Yunus SÖNMEZ (MÜSİAD Ankara Temsilcisi)		2:3
Sinem ULUTÜRK CİNBİŞ (TÜSİAD Temsilcisi)		4
Hurşit GÜNEŞ	(Kocaeli)	4:5
Av. Hakan ÖZGÖKÇEN (TÜSİAD Reka.Huk.Çalı.Gr.Tem.)		5:6
Hüseyin ÜZÜLMEZ	(Konya)	6, 8
Alim IŞIK	(Kütahya)	6:7, 8

Önerge

8

Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Rekabet Kurumu Başkanı)		9, 11:12
Aydın AĞAN AYAYDIN	(İstanbul)	10
Alim IŞIK	(Kütahya)	10

Önerge (Yeni Madde İhdasına ilişkin)

12

Beyhan HAMURCU (Komisyon Uzmanı)		12
Ümit ÖZGÜMÜŞ	(Adana)	13, 14:17
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Rekabet Kurumu Başkanı)		13:16
Aydın Ağan AYAYDIN	(İstanbul)	17

Madde 2

18

Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Rekabet Kurumu Başkanı)		19
Av. Hakan ÖZGÖKÇEN (TÜSİAD Rek.Huk.Çal.Gr.Temsil.)		20:21
Hurşit GÜNEŞ	(Kocaeli)	21
Hacı FİLİZ	(Çankırı)	21
Aydın Ağan AYAYDIN	(İstanbul)	22

İKİNCİ OTURUM

23:66

Önerge		23
Aydın AĞAN AYAYDIN		24:25, 26, 27
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Rekabet Kurumu Başkanı)		24
Ümit ÖZGÜMÜŞ	(Adana)	25
Önder CANPOLAT (Güm.ve Tic.Bak. Hukuk Müşaviri)		25
Oğuz KARAKOÇ (TBB Temsilcisi)		25:27
Madde 3		27:28
Önerge		28:29
Ümit ÖZGÜMÜŞ	(Adana)	29, 30
Doç. Dr. Tahir SARAÇ (Rekabet Kurulu Üyesi)		30
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Rekabet Kurumu Başkanı)		30:33, 34:41, 43, 45, 46
Aydın AĞAN AYAYDIN	(İstanbul)	34, 35:42, 43
Alim IŞIK	(Kütahya)	42:44
Av. Hakan ÖZGÖKÇEN (TÜSİAD Rek.Huk.Çal.Gr.Temsil.)		44:45
Yunus SÖNMEZ (MÜSİAD Ankara Temsilcisi)		45
Oğuz KARAKOÇ (TBB Temsilcisi)		45:46
Önerge		46
Madde 4		47
Önerge		47
Aydın AĞAN AYAYDIN	(İstanbul)	48, 64:66
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Rekabet Kurumu Başkanı)		49, 50, 51, 55:56, 59
Hürşit GÜNEŞ	(Kocaeli)	49:50, 51:52, 56:57, 61:62
Ali DEMİRBAĞ (Rekabet Kurumu Kıdemli Koordinatörü)		50
Ümit ÖZGÜMÜŞ	(Adana)	52:55, 60, 62:63
Yasemin ERTEKİN (TESK Temsilcisi)		57:59
İbrahim GÜL (Rekabet Derneği Başkanı)		59:60
Çiğdem ERMAN (Türkiye Barolar Birliği Temsilcisi)		60:62
Alim IŞIK	(Kütahya)	63:64
Hüseyin FİLİZ	(Çankırı)	64

Açılma Saati: 12.10

Kapanma Saati: 18.31

21 Mayıs 2014 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.10

BAŞKAN: Ünal KACIR (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN – Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı değerli temsilcileri, değerli davetliler ve kıymetli basın mensupları; hepiniz hoş geldiniz.

Değerli üyeler, yeterli çoğunluğumuz vardır.

18/2/2014 tarihli toplantıda alınan karar gereğince kurulan alt komisyon toplantısını açıyorum.

Öncelikle, Soma’da hayatlarını kaybeden maden şehitlerimize Allah’tan rahmet, ailelerine ve aziz milletimize sabırlar diliyorum. Aziz milletimizin başı sağ olsun.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca hazırlanan, Bakanlar Kurulunca 24/1/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 24/1/2014 tarihinde tali olarak Avrupa Birliği Uyum, Anayasa, Adalet ve Plan ve Bütçe Komisyonuna; esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen **(1/882) esas numaralı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.**

25 Şubat 2014 tarihinde yapılan alt komisyon toplantısında tasarının geneli üzerindeki görüşmeleri tamamlayarak maddeleri üzerinde görüşmelere geçilmesini kabul etmiştik. Şimdi 1’inci maddeden başlıyoruz.

1’inci maddeyi okutuyorum:

REKABETİN KORUNMASI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

“MADDE 1- 7/12/1994 tarihli ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kurul, pazar payı ve ciro gibi ölçütleri önceden belirlemek kaydıyla bazı anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği karar ve eylemlerini soruşturma konusu yapmayabilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından çıkarılan tebliğ ile belirlenir.”

BAŞKAN – Tasarının 1’inci maddesini okuduk. Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşlarıma söz vereceğim.

Buyurun...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, şu anda uygulama zaten bu yönde. Bunu neden koyuyoruz, onu merak ettim. Şu anda eşikler birliği yani belli eşikleri aşmamak kaydıyla soruşturma açılmayabiliyor. Yani, neden bunu koyma gereğini hissettik? Şu anda uygulama zaten böyle.

BAŞKAN – Evet, not alıyoruz Sayın Başkan, hepsine bir cevap vereceksiniz.

Başka söz isteyen var mı? Başka söz isteyen yok.

Cevabı alalım önce. Kurul Başkanımıza sorulan sorunun cevabını istiyoruz. Sayın Ayaydın “Şu anda uygulama zaten bu yöndeyken bunu kanun maddesi olarak niçin yazıyorsunuz, niçin teklif ediyorsunuz?” diyor.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Efendim, saygılar sunuyorum.

Sayın vekilimizin ifade ettiği üzere, tanımlanmış, eşiklerimiz “de minimis” e ilişkin yok. Birleşme, devralmalarla ilgili tabii, bir eşik uygulamamız var ama “de minimis” diye tanımlanabilecek, telakki edilebilecek türden... “Bunların fazlası ihlal teşkil eder, azına bakmayız.” gibi herhangi bir hukuki referansımız yok efendim. Kurul takdirinde bazı şikâyetler için ihlal tanımlaması yapılmıyor. Bunlar belki o kategoride telakki edilebilir ama bu da hukuki ihtilafa yol açıyor çünkü Danıştay net, açık hükümler olmadığı durumda soruşturma açılmasını isteyebiliyor, ön araştırma yapılmasını isteyebiliyor. Biz hem Avrupa Birliğine uyum meselesi hem de kurumsal manada hukuki etkinliğinin temini adına böyle bir maddeyi öngördük efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi bir söz talebi var.

Buyurun, önce kendinizi tanıtır.

MÜSİAD ANKARA TEMSİLCİSİ YUNUS SÖNMEZ – Yunus Sönmez, MÜSİAD Ankara temsilcisi.

Bizim açıklık getirilmesi gerektiğini düşündüğümüz bir iki kelime var burada. Bu konuları eğer izah edebilirsek güzel olur.

Birincisi, “Kurul, pazar payı ve ciro gibi ölçütler” diye başlamış cümle. Burada “ve” kelimesi kullanıldığı zaman, pazar payı ve ciro, her ikisi de birlikte ele alınmak zorunda gibi bir anlam çıkıyor. Biz, bunların eğer böyle alınacaksa “ve” şeklinde, ayrı ayrı kıstaslar olarak ele alınacaksa araya “veya” konularak, “Kurul, Pazar payı veya ciro gibi ölçütleri” gibi...

BAŞKAN – “Ve/veya” da konulabilir, ikisi bir arada da olabilir.

MÜSİAD ANKARA TEMSİLCİSİ YUNUS SÖNMEZ – Birincisi bu.

İkincisi, devam ediyorum, “ciro gibi ölçütler”, ölçütler kelimesinden önce “nesnel” kelimesini teklif etmek istiyoruz. Böylece ikincil düzenlemelerde bunların ölçülebilir, elle tutulur, somut ölçütler olması, nesnel ölçütler olması konusunda açıklık getirilmiş olacaktır diye böyle bir teklifimiz var.

Bir diğer teklifimiz, kanun tasarımızın hepsinde geçerli bir şey, cümlelerde “bazı” kelimesi kullanılmış. Örneğin, “bu ölçütleri önceden belirlemek kaydıyla”, yukarıdaki nesnel ölçütlere kasıtlı öncelikle “bu ölçütlere uyan” diye bir kelime koymak istiyoruz oraya. İstiyorsanız tekrar okuyabilirim karıştıysa: “Kurul, pazar payı veya ciro gibi nesnel ölçütleri önceden belirlemek kaydıyla, bu ölçütlere uyan” diye bir kelime eklemek istiyoruz oraya.

BAŞKAN – Nereye, tekrarlar mısınız?

MÜSİAD ANKARA TEMSİLCİSİ YUNUS SÖNMEZ – “Kaydıyla” kelimesinden sonra, yukarıdaki “nesnel ölçütler” kelimesine atıfla “bu ölçütlere uyan” diye bir kelime eklemek istiyoruz.

BAŞKAN – Şimdi, bakın, oradaki ölçütler, o firmanın bu sorumluluk dâhiline girip girmediğiyle ilgilidir, yoksa bu ölçütlere uyan anlaşma değil. Yani, hangi firmalar ya da hangi şirketlerin bu denetim altında tutulacağı o limitlerle belirlenecek ama anlaşma, uyumlu eylem, teşebbüs birliği, karar ve eylemleri; bunlar bu ölçütlere uyan şirketler içerisinde bu işleri yapanların sorumluluğu şeklinde düşünüyorum. Oradaki yani “ve/veya” ve “nesnel” doğru, o kelimelerin yerleştirilmesinin ben de sanki daha doğru olacağını düşünüyorum, tabii, arkadaşlarımız kanaatlerini söyleyecekler ama bu ölçütlere uyan anlaşma değil, o anlaşma uyumlu eylem, teşebbüs birliğinin o ölçütlerle alakası yok.

MÜSİAD ANKARA TEMSİLCİSİ YUNUS SÖNMEZ – Ben pazar payı ve ciroya atıfla...

BAŞKAN – Şimdi, o işte pazar payı ve ciro o limiti aşmış olan firmaların yaptığı uyumlu eylem vesaire, vesaire, anlaşma...

MÜSİAD ANKARA TEMSİLCİSİ YUNUS SÖNMEZ – Anlaşılmıştır.

BAŞKAN – Onlar neticede denetime tabi tutulacak demektir.

MÜSİAD ANKARA TEMSİLCİSİ YUNUS SÖNMEZ – Bu maddeyle ilgili son şeyimiz de, metnin aslında bulunan “bazı anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği karar ve eylemlerini soruşturma konusu yapmayabilir.” demiş. Şimdi, burada “bazı” kelimesi, hani, bazısını yapabilir, bazısını yapmayabilir ama hangisini yapabilir, hangisini yapmayabilir; bununla ilgili nasıl bir karara varılacak? Çok muğlak bir şey oluşturuyor ve cümlelerin sonundaki kip de –bu sadece bu maddede değil, diğer maddelerde de var- yapmayabilir değil, bunu yapmaz olarak... Çünkü yapmayabilir, yapabilir de; bunlar hep muğlaklık ve kesinlikten uzak cümleler olarak kalıyor, yoruma çok açık cümleler olarak kalıyor. Biz dolayısıyla net olarak “bazı” kelimesinin -yani eğer bizim anlamamızda bir sıkıntı varsa, tabii, bunu tashih edebilirler- kaldırılması yönünde bir teklifimiz var.

İkinci olarak da, “yapmayabilir” kelimesinin fiilinin “yapmaz” olarak değiştirilmesi yönünde bir teklifimiz var.

BAŞKAN – “Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından çıkarılan tebliğ ile belirlenir.” var ya, o daha çok netliği kazandıracak olan husus burası. Yani, usul ve esasları kurul belirleyecek. Yani, biz burada kanunda çok sert köşeleri belki tamamen koyamayabiliriz ama asıl usulü ve esası kurul belirleyecek, önceden belirleyecek. Yani her olayda belirleyecek değil. Değil mi Sayın Başkanım?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Tabii, tabii.

BAŞKAN – Önceden usul ve esaslar belirlenmiş olacak ve orada daha köşeli olarak belli olmuş olacak bu konular diye düşünüyorum.

Sayın Ayaydın, söz istediniz.

Sizin bitmişti değil mi efendim?

MÜŞİAD ANKARA TEMSİLCİSİ YUNUS SÖNMEZ – Bir de son olarak efendim, konuya ilişkin tebliğin hazırlanması bakımından bir çatı süre öngörülürse isabetli olacağı kanaatindeyiz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

MÜŞİAD ANKARA TEMSİLCİSİ YUNUS SÖNMEZ – Rica ederim.

BAŞKAN – Sayın Ayaydın...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, ilk soruma aldığım cevap beni tatmin etmedi. Getirilen ek düzenleme “Kurul pazar payı ve ciro gibi ölçütleri önceden belirlemek kaydıyla bazı anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği karar ve eylemleri soruşturma konusu yapmayabilir.” diyor. Şimdi, kanunda “yapmayabilir” denilmez. Eğer biz kanun koyucu olarak eşikleri belirliyorsak –biraz evvel arkadaşımın da söylediği gibi- “yapmayabilir” değil, o eşikleri eğer belirlemişsek o eşiklerin altında kalanlar yapmaz. Yapmayabilir değil. Orada soruşturma yapmaz. Yani buradaki bütün değişikliklerde, dikkat ediyorum, hep hazırlayan kurul yetkileri kendinde topluyor, yani kanunda bunları yazmamız lazımdı. Kurul kanunun koyduğu o özelliklerin uygulamalarını yapar. Ama burada şimdi bizi bağlıyor, yani diyor ki “Biz yetkiyi kurula veriyoruz. Kurul istediğine uygular o eşikleri, istediğine uygulamaz.” gibi bir sonuç çıkıyor. Kaldı ki ben demin ne dedim? Şu anda Rekabet Kurulunun çıkarmış olduğu tebliğde zaten bu eşikte ve bu cirodaki pazar payları var. Başkan diyor ki: “Bu ‘de minimis’ kuralı için biz bunu yazdık.” Buraya “de minimis” kuralı için diye yazılmamış, öyle bir şey yok.

BAŞKAN – “De minimis” Türkçe bir kelime değil, onu oraya ne yazacaksınız.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Yani “de minimis” diyelim ki bir soruşturma yapılacak, ona yapılacak süre, masraf olduğundan daha fazla olacak, onun için ona gerekiyor. Bu öyle değil, buradaki...

BAŞKAN – Sayın Ayaydın, şuna katılıyorum, yani hiçbir kişi veya firma için ya da şirket için değişik değişik şeyler olmasını hiçbirimiz arzu etmeyiz. Biz burada adil bir şekilde uygulama yapılmasını şey yaparız. Yani, burada, ben bu hassasiyetinize saygı duyuyorum. Yalnız, “Konu soruşturma konusu yapmayabilir.”in tekil olarak her bir iş için ya da her bir firma için değerlendirilmesi söz konusu olamaz. Burada kuralı koyma...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – İşte kuralı koyuyor.

BAŞKAN – ...konusunda kurula bir yetki verilmiş oluyor, deniliyor ki: “Hangi pazar payının ne kadarından az olursa, cirosu ne kadardan az olursa bu firmalar ve yaptıkları hangi tip anlaşma, uyumlu eylem, teşebbüs birliği vesaire bunların kurallarını önceden kurul belirleyecek, bunu...”

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Şu anda belirlemiş.

BAŞKAN – Belirlemiş ama şimdi yeniden bir...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Tebliğ var, şu anda tebliğ var.

BAŞKAN – Şimdi, o tebliğ şöyle bir şey...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Rekabet Kurulunun çıkarmış olduğu tebliğde hem pazar payları hem cirolar, bunları belirleyen bütün eşikler şu anda belli. Niye bir daha buraya koyuyoruz?

BAŞKAN – Benim anladığım kadarıyla belli de kanundan desteğini almıyor. Şimdi, buradan kanundan destek almak istiyorlar, öyle mi?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – O zaman Başkanım...

BAŞKAN – Yani kanuni desteksiz yapıyordunuz bu işi, şimdi...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Zaten kanunun amacında ve uygulanmasında o kanuna uygun olarak çalışma usul ve esasları yönetmeliği var, bir de ayrıca, teknik olarak da bütün bu konularla ilgili tebliğler vardı, 88/1’den başlayarak tebliğler vardı. Şimdi, biz bir eşik ve pazar payı kurduk ve diyelim ki “Cirosu 25 milyonun altındakiler geldiği vakit bunlara soruşturma açılmaz.” denilebilir, “açılmaz” denilir o zaman, “açılmayabilir” değil. Yani diyelim ki bir firmanın cirosu 25 milyonun altındaysa ve ona sen açmıyorsan, bir başka firmanın cirosu 25 milyonsa ona açıyorsan o yetkiyi veriyor.

BAŞKAN – Olur mu öyle şey? Hayır, hayır, usul ve esasları belirleyecekler...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Ama burada öyle diyor, bakın...

BAŞKAN – Usul ve esasta 25’ se 25, 30’ sa 30, bunu koyacaklar ve herkes ona uyacak.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Başkanım, burada öyle demiyor, “yapmayabilir” diyor. O zaman eğer sen...

BAŞKAN – Ben onu şöyle anlıyorum...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Öyle değil.

BAŞKAN – Bunu şöyle anlıyorum: Bugün 25 koyduğunu yarınki şartlar çerçevesinde 35'e çıkarabilir.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Tamam, çıkarırsınız.

BAŞKAN – Ama bir firma için değil, tebliği değiştirerek.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Başkanım, şu hâliyle geçtiği takdirde...

BAŞKAN – Usul ve esası değiştirerek, ben böyle anlıyorum.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Hayır, şu hâliyle geçtiği takdirde, o eşikler belirlendikten sonra da o eşiklere uygun olarak istediği dosyaya soruşturma açabilir, istediğine açmaz.

BAŞKAN – Olmaz öyle şey.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Buraya eşik belirlendikten sonra o eşiklere uyması koşuluyla bir standart koyacaksınız. O zaman “Şu eşikleri kapsayanlara açılmaz.” denilmesi lazım.

BAŞKAN – Peki, sizin kanaatiniz o şekilde.

Buyurun, siz ne diyeceksiniz Sayın Başkan.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Sayın Başkanım, bu maddenin burada bulundurulmasının arka planında –tekrar ediyorum, affınıza sığınırım- “de minimis” uygulamasının resmen, alenen bizim mevzuatımıza girmesini temin vardır. Bu manaya gelebilecek uygulamalardan bahsedilse bile bunun objektivitesi -az önce söz edildiği gibi- nesnel kriterleri şu an itibarıyla yoktur ve biz yargı denetimine tabiyiz. Az önceki tartışmada “yapmayabilir” ifadesinin “bazen yapar, bazen yapmaz” şeklinde anlaşılması tabii ki mümkün değildir, çünkü yargı denetimi vardır, bir dosyada yaptığınız bir şey başkası için emsal olacaktır, kurul için içtihat olacaktır, her şey aleni, açık olacaktır. Dolayısıyla, burada kurulun belirleyeceği, netleştireceği, onu da müzakere edecek tebliğ sonuçta objektif bir yol haritası olacaktır bu alana dönük olarak.

Bir de eşliğimiz, ciromuz, kriterimiz yok Sayın Aydın Hocam, Sayın Vekilim.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Var.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Yani birleşme devralmalarda var ama rekabet ihlalleri itibarıyla böyle bir şey yok. İki bakkalın fiyat anlaşması da teorik olarak bizim yetki, sorumluluk, müdahale alanımıza giriyor. Daha farklı uygulamalarda giriyor. Biz “de minimis” ve gereksiz şeyleri kendi çalışma, sorumluluk alanımız dışına çıkararak daha öncelikli, daha önemli işlere yoğunlaşalım, bir. Ama daha da önemlisi hukukileştirelim. Çünkü kurul üyelerimiz haklı olarak diyor ki: “Biz yemin ettik, her türlü anlaşmayı –fiyat anlaşması başta olmak üzere- biz gözden uzak tutmamak durumundayız.” Bu bakkal arasında olabilir, iki küçük market arasında olabilir ama fiilen biz iki bakkalın kendi arasındaki anlaşmayı takip edecek kadar da vakti olan, mesaisi olan, insan kaynağı olan... Dünyanın hiçbir yerinde de böyle bir şey yok, o yüzden biz esasen dünyanın gittiği yola gidiyoruz efendim kısaca.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Bir arkadaşımız söz istiyor, önce ona vereceğim.

TÜSİAD TBMM İLE İLİŞKİLER UZMANI SİNEM ULUTÜRK CİNBİŞ – Sayın Başkan, saygıdeğer Komisyon üyeleri, değerli hazırun; öncelikle şahsım ve kurumum adına sizleri saygıyla selamlıyorum.

Malumlarınız üzere, bahse konu kanun tasarısıyla ilgili yaklaşık 36 sayfalık, 29 maddeye görüş verdiğimiz TÜSİAD görüşümüz Komisyon üyelerimize Komisyon aracılığıyla iletilmiştir.

Bugün, ilgili çalışma grubumuzu temsilen, hızlı ve sağlıklı bilgi almak için Avukat Hakan Özgökçen TÜSİAD’ı temsilen buradalar. Madde 1 bizim öncelikli maddelerimiz arasındadır. Görüşümüzü kendileri paylaşıyor olacaklar.

Arz ederim, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sizden önce Sayın Vekilim istedi, ona söz vereceğim.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Şimdi, bu “de minimis”le ilgili Komisyon üyelerine çok kısaca bir bilgi verdim ve diğer katılımcılara ve bu örnekten hareketle “de minimis”in Türkiye’de uygulanmaya başlanmasıyla ilgili kurulun nasıl bir yöntem izleyeceğini de beraberce irdelenmiş olalım.

Şimdi, bu “de minimis”le ilgili bir hukuki düzenleme elbette gerekiyor. Daha önce Komisyon toplantılarında söylemiştim, Türkiye’de rekabetin uygulanmasıyla ilgili stratejiyi basit bir yasayla daha çok içtihatlarla dayalı olarak geliştirmek istediğimizi yasanın hazırlanışında söylemiştim. Bu çok önemli çünkü Amerika’da, bildiğiniz gibi, rekabet alanında daha ziyade içtihatlarla oluşmaktadır. Fakat burada içtihadı başlatabilmek için bir sıkıntı vardır, çünkü “de minimis”in hiçbir kriteri veya hukuki düzenlemesi orada yokken bunun geliştirilmesi tabii ki mümkün değildir.

Şimdi, Başkan bir örnek verdi: İki tane bakkal, bir uyumlu eylem yaptılar bir fiyat anlaşması üzerinde. Yani bir fiilî kartel e gitseler... Bu tabii ki kamu zararı açısından irdedeğimiz zaman çok küçük bir şey. Buna Rekabet Kurumu eğer soruşturma başlatırsa tabii ki çok büyük bir kaynak israfı olur. Şimdi, bu tipik bir “de minimis” örneği. Buna soruşturma açmayacaktır.

Fakat biraz önce İstanbul Milletvekili Sayın Ayaydın’ın söylediği şey son derece önemli. Tabii ki kurula bir içtihat açabilmek için bir yetki veriliyor. Yani tebliğlerle “de minimis”in nasıl uygulanacağı, hangi sektörde, hangi ciroda, hangi ölçekte yapılacağıyla ilgili bir yetki veriliyor ve bu maddede o var, tamam. O tebliğ yayımlandıktan sonra kurula ayrıca bir ihtiyari güç vermek yani o bakkal örneğinde, isterse açar ama Merzifon’daki iki bakkala açmaz da Kandıra’daki iki bakkala açar ve açma yetkisini verirsiniz o olmaz. Şimdi, maddenin bu hâlinde “yapmayabilir” dediğiniz zaman Merzifon’da uygulamama ama Kandıra’da uygulama yetkisi veriyorsunuz. Burada Sayın Ayaydın’ın dediği gibi tebliği yayımlandıktan sonra ortada tek bir kural olacaktır, “soruşturma konusu yapmaz” yazmalıdır. Çünkü eğer tebliğ yayımlandıktan sonra farklı farklı uygulamaların olmaması için o tebliğin uygulanması konusunda kurula ayrıca bir yetki vermek istemiyorsanız, o zaman kanunun bu maddesinde “yapmaz” yazmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

TÜSİAD REKABET HUKUKU ÇALIŞMA GRUBU TEMSİLCİSİ AV. HAKAN ÖZGÖKÇEN – Teşekkür ederim. 4’üncü maddeyle ilgili...

BAŞKAN – Tanıtın kendinizi efendim önce.

TÜSİAD REKABET HUKUKU ÇALIŞMA GRUBU TEMSİLCİSİ AV. HAKAN ÖZGÖKÇEN – Avukat Hakan Özgökçen, TÜSİAD Rekabet Hukuku Çalışma Grubunu temsilen burada bulunuyorum.

BAŞKAN – Bunlar tutanağa geçsin diye söylediğim için.

TÜSİAD REKABET HUKUKU ÇALIŞMA GRUBU TEMSİLCİSİ AV. HAKAN ÖZGÖKÇEN – Elbette efendim, elbette.

4’üncü maddeyle ilgili “de minimis” mekanizmasının getirilmeye çalışıldığı maddenin lafzından çok fazla açık değil görüşüyoruz biz. Burada elbette pazar payı ve ciro gibi nesnel ölçütlere referans yapılmakla birlikte madde lafzından tam anlamıyla “de minimis” getirilmeye çalışıldığı pek anlaşılmıyor. Her ne kadar uygulamada bunun bu şekilde tezahür edeceğini düşünüyor olsak da burada madde içerisine bir ekleme yapılması gerektiğini düşünüyoruz. Bu noktada kurul pazar payı ve ciro gibi ölçütleri önceden belirlemek kaydıyla bu ölçütlere uyan ve piyasada rekabeti hissedilir ölçüde etkilemeyen bazı anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği karar ve eylemlerini soruşturma konusu yapmayabilir ya da yapmaz ve devamında da bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar kurul tarafından çıkarılacak tebliğle belirlenir.

Burada bizim vurgulamaya çalıştığımız husus şudur: “De minimis” gelmeye çalışıyor. “De minimis” rekabet hukuku mevzuatına birincil mevzuat anlamında ithal edilmesi gereken bir şeydir ki zira usul ekonomisi gibi en önemli amaçlardan birine de hizmet edecektir. Kaldı ki şu açıdan olaya baktığımızda 4’üncü madde kapsamında belirli bir mal veya hizmet piyasasına doğrudan ve dolaylı rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar denmektedir. Burada herhangi bir şekilde kanunun lafzı Rekabet Kurumunun ufak bir pazarda rekabetin çok fazla etkilenmediği bir anlaşma, uyumlu eyleme yönelik bir takdir yetkisi tanımlıyor. Doğrudan, aslında, Sayın Başkanımız Nurettin Kaldırımcı’nın da ilettiği üzere iki tane bakkalın arasında yapılmış olan rekabet sınırlayıcı anlaşma da iki tane, pazarda çok büyük pazar payına sahip olan teşebbüsün arasındaki anlaşma da amacı ya da etkisine bakılmaksızın rekabet sınırlayıcı olduğu noktada Rekabet Kurumunun yetki alanına girmekte ve aslında Rekabet Kurumunun bu noktada bir soruşturma açmama yönünde takdir yetkisi bulunmamakta. Zira Danıştay’dan birçok dosya bu şekilde dönmüştür. Çünkü 4’üncü maddenin şu an itibarıyla üzerinde...

BAŞKAN – Yani bu maddeye ihtiyaç var, bu değişikliğe diyorsunuz?

TÜSİAD REKABET HUKUKU ÇALIŞMA GRUBU TEMSİLCİSİ AV. HAKAN ÖZGÖKÇEN – Bu maddeye ihtiyaç vardır, bu maddenin birazcık daha netleştirilmesi gerekmektedir.

BAŞKAN – Siz şunu da söylüyorsunuz: Piyasada rekabeti hissedilir ölçüde kısıtlamamak şeklinde bir ifade orada olmalıdır diyorsunuz.

TÜSİAD REKABET HUKUKU ÇALIŞMA GRUBU TEMSİLCİSİ AV. HAKAN ÖZGÖKÇEN – Doğrudur, doğrudur.

BAŞKAN – Bir önerge var zaten bu doğrultuda. Biraz sonra sizler bitirince konuşmanızı, onu da şey yapacağım.

Buyurun.

TÜSİAD REKABET HUKUKU ÇALIŞMA GRUBU TEMSİLCİSİ AV. HAKAN ÖZGÖKÇEN – Bir husus daha -ki bu “de minimis”le ilgili değildir- kanunun 4’üncü maddesinde, hâlihazırdaki kanunda bildiğiniz gibi uyumlu eylem karinesi mevcuttur. Uyumlu eylem karinesinin olduğu gibi korunması gündemdedir. Zira 4’üncü maddeye yönelik yapılan değişiklik sadece “de minimis”i getirme amacıyla yapılmaktadır. Burada gene uyumlu eylem karinesinin tamamen 4054 sayılı Kanun kapsamından çıkarılmasını da öneriyoruz. Zira burada ispat, standardı destekleyici deliller ve karinenin asgari şartları gibi hususlar çok kritik rol oynamakta ancak ciddi bir takdir yetkisi vermekte Rekabet Kurumuna ve bu da teşebbüsler nezdinde hukuki bir eşitlik yaratmakta. Uyumlu eylem dosyalarına şu ana kadar, Rekabet Kurumunun kurulduğundan bu zamana kadar baktığımızda çok fazla sayıda dosya olmadığını görüyoruz. Uyumlu eylem üzerinden yani bir anlaşmanın varlığının doğrudan ispat edilemediği, sadece karineden yola çıkıldığı ve karineyi tersine çevirmede teşebbüslerin başarısız olduğu dosya sayısı da az. Bu hususu da gündeme getirmenin zaten hâlihazırda yapılacak değişiklikler arasında yer almaması nedeniyle uygun olacağını düşünüyoruz. Bu durumda da 4’üncü maddenin son iki fıkrasında yer alan uyumlu eylem karinesinin komple kanundan çıkarılması da önerilerimiz arasında yer almaktadır.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Sayın Üzülmez, buyurun.

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şimdi, zaten kurul önceden belli şartları belirlemek dolayısıyla bunları çıkaracaktır, usul ve esası.

Ancak bunu burada ifade ettikten sonra şuna, özellikle kurumlardan gelen sivil toplum, iş aleminden gelen arkadaşlar, şu hassasiyete dikkat etmenizi istiyorum alt komisyonun bir üyesi olarak: “Biz öneriyoruz, biz teklif ediyoruz, biz böyle istiyoruz.” yok. Siz iş alemi için bunun uluslararası, ulusal nedenlerle yararlı olduğuna bizi ikna etmek mecburiyetindeyiz. Teklif yapamazsınız. Teklif yaparsanız siyasete soyunur buraya gelirsiniz. Sizin -yani şu ana kadarki konuşmacıları dinledim- böyle bir hakkınız yok. Siz sadece bu maddenin, işte, çok çeşitli nedenlerle, iş alemiyle ilgili, uygulamayla ilgili bizi ikna etme... Ama “Biz bunu böyle teklif ediyoruz.” Gerekçeniz? Yok. Kusura bakmayın arkadaşlar, burada bir yasama faaliyeti yapıyoruz. Konuşmalarınızı, taleplerinizi, tekliflerinizi elbette yapacaksınız. Biz iş aleminin uluslararası alanda korunması, işte, tüketicinin korunması, çok farklı amaçlarla bu yasayı çıkartıyoruz. Ama özellikle sizden ricam, “Biz bunu böyle istiyoruz.” değil. O zaman “Hay hay, emriniz olur efendim, yapalım.” Böyle bir anlayış değil. Eğer biz zaten farklı anlayış düşüncesinde olsak sizleri alt komisyona davet etmez; yazılı görüşlerinizi sunmuşsunuz, okur geçer, biz burada alt komisyonda toplanır, komisyon dışından gelecek milletvekili arkadaşlarımızı da dinler, kararımızı verir geçerdik. Ben özellikle buna dikkat edilmesini istiyorum.

Madde üzerinde de, yine ifade ediyorum: Şimdi, ölçüt olarak, kabul, iki bakkalın rekabetini tartışmayalım. Ama siz düşünün, şimdi, bir konuda Türkiye’deki bütün marketler anlaşmışlar. Şimdi, biz bakkalları, marketleri devre dışı bıraktığımız zaman, mahallede iki bakkal ayrı, Türkiye’deki bakkalların tamamına uygulanması ayrı ama burada ölçüleri belirlemeli yani çıkarılacak tebliğde Rekabet Kurumu bunda hassas davranmalı. Buradaki temel amaç Avrupa Birliği’ne de uyum sağlaması “de minimis”in yani uluslararası Rekabet Kurumunun biraz daha, boş işlerle uğraşmadan, daha önemli işlere zaman ayırması konusunda bu getirilmektedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Alim Hocam, buyurun.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkanım teşekkür ediyorum. Öncelikle Sayın Bahattin Şeker milletvekilimizin bir işi olması nedeniyle alt komisyona onun adına katıldığımı ifade etmek istiyorum. Bundan sonraki çalışmalara kendisi devam edecek.

Biz, yanılmıyorsa 2009 yılında bu kanunla ilgili yine bir Meclis çalışması, alt komisyon çalışması yaptık ve son şeklini vermiş idik. Ben özellikle Sayın Başkandan daha önceki yapılan ve son şeklini alan komisyon raporuyla da düzenlenen maddelere ilave olarak yeniden bir ihtiyaç mı doğdu -ek maddelerde, özellikle 1’inci maddede tahmin ediyorum onunla ilgili- yeniden böyle bir çalışmaya ihtiyaç duyulmasının bir gerekçesi olması lazım geldiğini düşünüyorum. Kısa bir açıklama yaparsa memnun olurum.

BAŞKAN – Kadük kaldı.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Kadük kaldı ama şimdi yeniden ek maddeler buraya eklendiğini görüyoruz.

BAŞKAN – Yeni ek maddeler kanunun geneli üzerinde doğrudur şeyi de, şimdi, bu konu o zaman da gündemde olan bir konu ve oradaki şekliyle getirildi, zannediyorum.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Evet.

BAŞKAN – Oradaki şekliyle getirildi ama biz geçmiş dönemdeki komisyonun yaptığı metni aynen kabul etmek durumunda değiliz.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Ben ona katılıyorum, ilaveler olabilir.

BAŞKAN – İlave ederiz, çıkartırız, ederiz...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Çünkü aradan bir beş yıl gibi bir zaman geçti, yanlışlıyorsam 2009'du. Şimdi beş yıl sonra özellikle bu geçmiş dönemde yaşanan gelişmeler ışığında şunları da ilave etmek ihtiyacı doğdu denebilir, bunu saygıyla karşılırsınız. Son şekli de bu değildir, bu burada da değişebilir, zaten alt komisyonun kurulmasında sebebi o.

BAŞKAN – Zaten bu arada zannediyorum, kanun hükmünde kararnameyle de bazı değişiklikler olmuş idi.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Tabii.

BAŞKAN – Şimdi, mevcut, meri kanunda değişiklik hissedilen hususlar eskilere ilaveten de önümüze gelmiş bulunuyor. Madde madde görüşeceğiz Hocam.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Bu 1'inci madde, o zaman geçtiği hâliyle mi bu?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Evet.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Peki neden değişiklik ihtiyacı oldu? Yani şu anda o geçtiyse...

BAŞKAN – Yok, onlar ihtiyaç duymadı, biz ihtiyaç duyduk. Komisyon olarak biz onu aynen kabul etmek durumunda değiliz, biz bunu görüşeceğiz ve şimdi arkadaşlarımız görüş sunuyorlar.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Katılıyorum. Sayın Hüseyin Filiz'in de şimdi bir önergesi var, yani o 1'inci maddeyle ilgili. Orada da mevcut hâlden yeni bir değişikliğe gidiliyor.

BAŞKAN – Şimdi, onu okuyacağız, onu da irdelleyeceğiz.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Peki Sayın Başkanım, tamam.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Rica ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Ayaydın...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Biraz hızlandırmamız lazım Sayın Ayaydın.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Ama işte hızlanamıyoruz.

BAŞKAN – Görüşlerinizi söylediniz. Buyurun ilave görüşünüzü alayım.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Şey alamıyorum.

BAŞKAN – O şart değil efendim.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Tabii, tabii şart değil, şart olmadığını biliyorum.

BAŞKAN – Yani sizin görüşünüze katılamayabilirim.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Şimdi, biz eğer bu eklediğimiz paragrafa “yapmayabilir” kelimesini bu şekilde, kurumun önerdiği şekilde muhafaza edersek, orada her firma için farklı farklı uygulamalar olur. Şimdi, diyoruz ki: Cirounu belirleyeceğiz, pazar payını belirleyeceğiz, yani eşiklerini belirleyeceğiz. “O eşiklerin altında oldu mu uygulama yapamaz” diyeceğiz. Şimdi burada diyor ki: “İsteyeni yapabilir, isteyeni yapamaz.” O eşiklere uysa dahi.

BAŞKAN – Bu “yapmayabilir”i siz öyle yorumluyorsunuz.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Tabii.

BAŞKAN – Mesela biz de şöyle yorumluyoruz: Bu eşikleri belirleme yetkisi Kurulundur. Bugün şu limite getirir, yarın bir üst limite çıkartır, öbür gün bir alt limite ama bunu usul ve esası belirlerken yapar. Şahıs ve firma için bunu belirleyemez, böyle bir şey yok.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Tamam. Başkanım, önceden gayet tabii, eğer Kurul dilediği zaman bu yetkiyi Kurula vermemiz lazım. Yani eşikleri, pazar paylarını önceden belirleyebilir, bunları her yıl değiştirebilir fakat değiştirdikten sonra uygulamadaki eşikleri ne ise hangi firma o eşiklere uyuyorsa, artık onun altındakilere yapamaz onu.

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) – Hocam siz “Yapmaz.” mı diyelim, diyorsunuz.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – “Yapmaz.” dememiz gerekir. “Yapmaz.” demediğimiz takdirde eşği kurul belirlemiş. Kurul “25 milyonun altındakilere veyahut da pazar payı yüzde 10’ un altındakilere ben soruşturma açmıyorum.” diyebilir.

BAŞKAN – Tamam. İşte bu yetkiyi veriyoruz.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Hayır o yetkiyi istemiyoruz. Bunu dedikten sonra da bunun altında olanlara da yapabilir veya yapmayabilir yetkisini alıyor.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Yani o esnekliği kanuna koymayalım.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Koymayalım. Eşği belirlsin, istediği eşği belirlsin, ciroyu belirlsin, pazar payını belirlsin ama o belirlemiş olduğu pazar paylarının altındaki firmalara soruşturma artık açamaz.

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) – Hocam, ben yanlış mı anlıyorum. Maddede diyor ki: “Kurul pazar payı, ciro gibi ölçütleri önceden belirlemek kaydıyla...”

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Tamam, önceden belirlemek kaydıyla.

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) – Önceden belirlemezse zaten “Yapmayabilir.”i kullanamaz.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Hayır, önceden belirledikten sonra da bu madde, bu şekilde geçerse burada yoruma tabidir. Bu şekilde geçerse...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Verildiği hâlde yapmayabilir, diyor.

BAŞKAN – Olur mu öyle bir şey. Yani hukuk devletinde yapılabilecek, olabilecek bir şey mi?

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) – Olmaz, bak, burada diyor ki: Kayıt şartı koyuyor.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Hukuk devletinde nelerin yapıldığını görüyorum ben. Yani hukuk devletinde...

BAŞKAN – Yani böyle Ahmet’e farklı, Mehmet’e farklı uygulama olur mu ya.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, kanunu biz yapıyoruz, burayı niye yoruma açık bırakalım, buraya tam koyalım.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Katılıyorum.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Yani eşikleri belirlsin, her sene değiştirsin, yetki onda olsun. Fakat belirledikten sonra o eşiklere bağlı kalacak, hepsine o eşikleri eşit uygulayacak.

BAŞKAN – Şimdi, şu önergeyi okuyalım ve önergeyle beraber değerlendirmemizi sürdürelim.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Ama Sayın Başkanım, yapabilir diye kaldıktan sonra önergeyi bu şekilde görüşmeyelim.

BAŞKAN – Belki önergeyle beraber değerlendirsek, ona göre de şey edebiliriz.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Redaksiyon yetkisi verelim size.

BAŞKAN – Bir saniye.

Bu maddeyle ilgili bir önerge var, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Alt Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/882 sıra sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının Çerçeve 1’inci maddesiyle Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 4’üncü maddesine eklenmesi öngörülen fıkranın birinci cümlesinde yer alan “bazı” ibaresinin “rakipler arasında fiyat tespiti, bölge ve müşteri paylaşımı ve arz miktarının kısıtlanması gibi ihlaller hariç olmak üzere piyasada rekabeti hissedilir ölçüde kısıtlamayan şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Filiz

Çankırı

BAŞKAN – Evet, Komisyonumuzun değerli üyeleri, burada bu “bazı” kelimesinin yerine bir cümle ekliyoruz. “Bazı” hangi “bazı” ne o, o “bazı” dediğiniz şey ne? Şimdi, burada rakipler arasında fiyat tespit edilmişse bu limit ne olursa olsun, ciro ne olursa olsun bu soruşturma konusu olacaktır, olmalı. Bölge ve müşteri paylaşımı yapılmışsa bu ciro ne olursa olsun, limit ne olursa olsun yani aleni

olarak, belli ki bölge ve müşteri paylaşımı var. Arz miktarının kısıtlanması konusunda anlaşma var. Böyle ağır ihlaller var ise işte bunlar hariç olsun, bunlar soruşturulsun.

Efendim, bir de piyasada rekabeti hissedilir ölçüde kısıtlamayanlar ancak soruşturulmayacaklar arasında olsun. Yani, şimdi “Piyasada rekabeti hissedilir ölçüde kısıtlamayan bazı...” Şimdi “piyasada rekabeti hissedilir ölçüde kısıtlamayan”ı o “bazı”nın yerine koyuyoruz ama yukarıya da istisnalar koyuyoruz. Limitin dışında rakipler arasında fiyat tespiti yapılmışsa, bölge ve müşteri paylaşımı olduğu belliyse, arz miktarını kısıtlama doğrultusunda da anlaşmalar olduğu görülüyorsa bunun cirosu, limiti ne olursa olsun soruşturma konusu olsun istiyoruz. Yani bu önerenin içeriği bu ama bu arada “ve/veya” işte, şimdi var ya “...pazar payı ve...” vardı ya oraya “ve/veya” olarak yazılmasını ve “ciro gibi nesnel ölçütleri önceden belirlenmek kaydıyla...” Buna ne dersiniz?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Sayın Başkanım “gibi” kelimesi orada olduğu için “ve/veya”ya gerek yok “gibi” diyor zaten. “ve/veya” olunca o daha kısıtlayıcı olabilir.

BAŞKAN - Beraber olabilir veya ayrı ayrı olabilir. Şimdi şu var, Başkan diyor ki: “Pazar payı bir ölçüt, ciro bir ölçüt. ‘Ve/veya’ derken ikisi beraber veya ikisi ayrı ayrı bağlar kalırız. Hâlbuki, biz orada ‘gibi’ koyduk, ‘gibi’ bunun yanına bir üçüncü ölçüt, dördüncü ölçüt koymak da var. Siz buraya ‘ve/veya’ yaparsanız biz buraya üçüncü, dördüncü ölçütü koyamayız.” gibi diyorsunuz öyle mi Başkan?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Evet, aynen öyle.

BAŞKAN – Yani, burada bir üçüncü, dördüncü ölçütü koymamıza engel teşkil edebilir “veya” kelimesi. “Burada ‘pazar payı ve ciro gibi’ pazar payına benzer, ciroya benzer bir ölçüt daha koyabilirim buraya, yanına bir dördüncü ölçütü de koyabilirim.” diyorsunuz öyle mi Sayın Başkan?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Evet, öyle anlıyoruz efendim.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Şu hâliyle o anlaşılmaz. İkisinden birini...

BAŞKAN – Öyle mi? “Gibi” kelimesi neye yarıyor?

ALİM IŞIK (Kütahya) – “Olağan pazar payı, ciro ve benzeri gibi dediğiniz zaman.” dediğinize katılıyorum ama bu şekliyle sadece bu iki ölçüt üzerinde...

BAŞKAN – O zaman “ve”yi kaldırıp yerine virgül koyalım.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Olabilir efendim.

ALİM IŞIK (Kütahya) – O zaman olur. “Pazar payı, ciro ve benzeri gibi ya da ciro gibi...”

BAŞKAN – “Nesnel” kelimesine ne diyorsunuz?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Efendim, zaten nesnel olmak tabiatı gereğidir bu tip işlerin.

BAŞKAN – Tabii, işin tabiatı gereği.

Peki, “kurul, pazar payı, -“ve” yerine virgül- ciro gibi...” Sonuçta şu önergeyle beraber okursak şunu okumuş olacağız arkadaşlar, okuyorum: “Kurul, pazar payı, ciro gibi ölçütleri önceden belirlemek kaydıyla rakipler arasında fiyat tespiti, bölge ve müşteri paylaşımı ve arz miktarının kısıtlanması gibi ihlaller hariç olmak üzere, piyasada rekabeti hissedilir ölçüde kısıtlamayan anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği karar ve eylemlerini soruşturma konusu yapmayabilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından çıkarılan tebliğle belirlenir.” Bu hâle gelmiş oluyor bu paragraf.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – “Yapmaz” mı diyeceğiz buna? Önceden eşikleniği belirledikten sonra bu eşiklere uyan yapmaz artık.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – “Yapmaz” desek de olur efendim sakıncası yok.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, uzman arkadaşımız da şu bilgiyi veriyor: Biz bu “yapmayabilir” yetkisini bu yetkileri kullanma bakımından veriyoruz yoksa -bu yasa tekniğinde de böyledir- şu şirket için yapar, bu şirket için yapmaz diye bir şey değil. Bu, yetkiyi kurula vermek manasındadır, sınırlamaları yani limitleri kurul belirlemek üzere yetki şeydir diyor yani...

ALİM IŞIK (Kütahya) – O zaman cümleyi değiştirelim. Burada “...eylemlerini soruşturma amacı yapmayabilir.” diye kurula veriyoruz.

BAŞKAN – Evet, yani herkes görüşlerini söyledi, netice itibarıyla önerge de şey oldu. İsterseniz bunu böyle şey yapalım.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Yukarıda tartışmaya devam edelim.

BAŞKAN – Tartışmaya devam edecek bir şey yok ya.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bu şekilde geçerse Komisyon da devam edecek, Genel Kurul da devam edecek.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Devam eder.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bu devam edecek, bu tartışma devam edecek. Ben uzmanımızın söylediği görüşe katılmıyorum. Yani, ben bu kurulun Kurucu Başkanlığını yapmış bir kişiyim ve ben burayı bu şekilde uyguladım.

BAŞKAN – Nasıl uygularsın?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Yani “yapılabilir” Yani, önceden eşikte ve ciro payı belirlenmiş, belirlendikten sonra da bu “yapılabilir” kelimesi olduktan sonra ben o eşığa uysa da uymasa da.. Ben şunu diyorum: Kurul, her türlü eşikleri belirlemeye yetki sahibi olsun, buna hiçbir şey demiyorum. Pazar payını belirlesin, her sene değiştirsin; ciroyu belirlesin, her sene değiştirsin ama değiştirdikten sonra o eşiklere uyan şirketlere eşit muamele yapılabilmesi için buraya “yapılabilir” değil, “yapamaz” diye bir kelime koymamız gerektiğini düşünüyorum. Benim görüşüm bu.

BAŞKAN – Bir saniye, beraberce şeyin üzerine böyle bakarak bir... Burası mutfak arkadaşlar, normal komisyon çalışması gibi düşünmeyin. Burada yani çok fazla kuralcı davranmak yerine...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkanım, “yapamaz” şekline getirdiğimiz zaman ne sıkıntı olacak onu anlamadım? “Yapmaz” diyelim veya “yapamaz” dersek bir sıkıntı olacak mı?

BAŞKAN – Şu cümleyi şöyle bitirsek ya da böyle bitirmek için -sesli düşünüyorum- beraberce şurada bir kafa yoralım, çalışalım. Şimdi tekrar okuyorum: “Kurul, pazar payı ve ciro gibi ölçütleri önceden belirlemek kaydıyla rakipleri arasında fiyat tespiti, bölge ve müşteri paylaşımı ve arz miktarının kısıtlanması gibi ihlaller hariç olmak üzere piyasada rekabeti hissedilir ölçüde kısıtlamayan anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği karar ve eylemlerini soruşturma konusu yapıp yapmamasına ilişkin usul ve esasları belirler.”

ALİM IŞIK (Kütahya) – “...yetkiyle belirler.” ikinci cümleyle birleştirelim onu.

BAŞKAN – Evet, iki cümleyi birleştirelim. Sesli düşündüm, iki cümleyi birleştirecek şekilde...

ALİM IŞIK (Kütahya) – “...yapıp yapmamaya yönelik usul ve esasları tebliğle belirler.” Olur.

BAŞKAN – İki cümleyi bu şekilde birleştiresek olur mu?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Olur efendim, olur.

BAŞKAN – Güzel, kaleme alalım tekrar şey yapmamak için. “...soruşturma konusu yapıp yapmamaya ilişkin usul ve esasları çıkaracağı tebliğle belirler.” Kurul belirler. Neyi belirler? Hangi konuda soruşturma yapıp yapmayacağını belirler, bununla ilgili usul ve esasları belirler. Neyle belirler? Çıkaracağı tebliğle belirler. Oldu mu?

ALİM IŞIK (Kütahya) – “...yapıp yapmayacağına ilişkin...”

BAŞKAN – Kayıt ve tutanaklara geçiyor değil mi konuştuklarımız arkadaşlar? Şurayı şey yapalım son kısmı “soruşturma konusu yapıp yapmayacağına ilişkin usul ve esasları çıkaracağı tebliğle belirler.” Tamam mı? Okuyorum, son durum bu oluyor, beraberce de neticelendireceğiz.

BAŞKAN – Sayın Ayaydın, oldu değil mi?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Oldu, gayet güzel.

BAŞKAN – Aynı şeyi düşünüyoruz da ifade etmekte şey oluyor tabii.

Efendim, şimdi okuyorum, son durum şu oluyor, tutanaklara da böyle geçiyor ve tutanaktan alınıp aynen yazılacak: “Kurul, pazar payı, ciro gibi ölçütleri önceden belirlemek kaydıyla rakipler arasında fiyat tespiti, bölge ve müşteri paylaşımı ve arz miktarının kısıtlanması gibi ihlaller hariç olmak üzere, piyasada rekabeti hissedilir ölçüde kısıtlamayan anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği karar ve eylemlerini soruşturma konusu yapıp yapmayacağına ilişkin usul ve esasları çıkartacağı tebliğle belirler.” En başta “kurul” dediğimiz için tekrar araya “kurul” demeye gerek yok.

Evet arkadaşlar, sonuç bu.

Sayın Başkan, tamam...

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Takdiriniz efendim.

BAŞKAN – Şimdi, takdirimiz de, itirazın varsa söyle.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Yok, şahsi şeylerim var ama ben kurum adına bu manada onları dile getirmek istemiyorum efendim.

Yani, uygun, ben takdiriniz derken Komisyonumuzun, Medisimizin...

BAŞKAN – Ya, sen sanki baskı altında kabul ediyormuşsun gibi olmaz. Varsa bir şeyin söyleyeceksin. Burada hep beraber ülkeye faydalı bir şey çıkarmaya çalışıyoruz.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Yani yetkiler kurula verilmiş oluyor, bence eskisine göre sizin açınızdan daha uygun olur.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Teknik açıdan bazı ihtirazlerim, şahsi kaygılarım var, mesela az önce bakkal örneğini verdim Sayın Başkanım, yani insanlar kelimelerden hareketle hukuk üretmeye çalışırlarsa, iki bakkal arasında fiyat anlaşması var, burada siz demişsiniz ki: “Bu hariç.” “Öyleyse soruşturma yap.” der benim kurul üyem. Ben ne yapacağım şimdi?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Eşik değer belirledikten sonra oranın cirosu yetmiyor, yapmayacaksınız.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Farklı anlaşılabilir hocam, onu demek istiyorum. Öyle anlaşılırsa eyvallah, tamam.

Eğer ciro da dâhil edilirse cironun altındaki...

BAŞKAN – Bakınız, hayır, ciro yok. Pazar payı ve ciro gibi ölçütler rakipler arasındaki direkt fiyat tespiti, bölge ve müşteri paylaşımı ve arz miktarının kısıtlanması, bunlar ağır ihlaldir, göz göre göre. İki bakkalın anlaşması olabilir ama o beldedeki insanlar orada şey yapıyor, bu caydırıcı bir şeydir. Sizi bunlar çok meşgul ediyor da olmaz, olmadı da şimdiye kadar. Oldu mu?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Çok oldu efendim. Çok oldu ve biz hukukileştirme konusunda zorluk çektiğimiz için “de minimis”i ihdas etmek istiyoruz. Eğer madde böyle tertip edilirse tebliğin uygun şekilde hazırlanması ya da Aydın Ayaydın Hocamızın, Vekilimizin ifade ettiği gibi “ciro”yla birlikte bu ifadenin düşünülmesi lazım eğer daha kolaylaştırma amacı varsa.

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) – “Ciro”yu da koyun diyor yani.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Ama yukarıda var zaten.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Zaten ciro var.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Varsa tamam, öyleyse...

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Başkan, ağır ihlallerin Avrupa Birliğinde de bunun dışında olduğunu... Ben sizin ekibinizden bu bilgiyi aldım.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Ağır ihlaller...

BAŞKAN – Bakınız, müsaade buyurun.

Avrupa’da bu iş nasıl? Bunu sordum senin ekibine, çağırdım bilgi aldım. “Efendim, ağır ihlallerde limit yok Avrupa Birliğinde.” dediler bana. Bu ekip yanınızdaki ekip. Avrupa Birliğinde ağır ihlallerde limit yok, ciro yok. Bunu söylediler, bu bilgiyi verdiler. Bu bilgi doğrultusunda biz de Avrupa Birliğine uyum çerçevesinde yapıyoruz. Öyleyse ben dağ başındaki bir köyde, 300, 500, 1.000 kişilik nüfusu olan bir köyde 2 tane bakkal anlaşmış, köylüyü soyuyor. Kusura bakmasın, bunun için çözümü bulmak zorundayım. Ya buraya koyacağım ya başka bir yere koyacağım kanunda. Yani piyasada tüp 60 lira oradaki insanlar 100 liraya alıyor. Olur mu böyle bir şey?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Nitekim Rekabet Kurumunun ilk yaptığı soruşturma sizin bahsettiğiniz o tüplerle ilgiliydi.

BAŞKAN – Olur mu böyle bir şey? Yani ben bunu, ben vatandaşı... Serbest piyasa ekonomisinin denge unsuru rekabetin sağlanmasıdır. Yani bundan kaç kişi gelir, kaç kişi sizi meşgul etmiştir onu bilmem ama mademki önümüze getirdiğiniz şey “de minimis” Avrupa Birliğinin kuralları içerisinde var diyorsanız o zaman ben de sordum, Avrupa Birliğinin kuralları içerisinde bu var ama ağır ihlalleri ne yapıyorlar? Arkadaşlar “Hayır, onlar da ağır ihlallerde ciroyu ve müşteri paylaşımını, arz miktarının kısıtlanmasını ağır ihlal sayıyorlar ve bu ağır ihlalleri de ‘de minimis’in haricinde tutuyorlar.” diye bilgi verdiler. Bu önerge böyle hazırlandı.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Bilgim var Sayın Başkanım o konuda...

BAŞKAN – Bilginiz varsa niye itiraz ediyorsunuz bu konuya anlayamadım.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – O konuda haklısınız, Avrupa Birliği'ndeki soruşturmalara, listelere baktığımızda da bizim bu dedimiz türden zaten bir soruşturma falan yok, büyük ölçekli, büyük hacimli üç-beş yıl süren soruşturmalardır.

BAŞKAN – Efendim, bunlar caydırıcıdır, bakınız.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Caydırıcılık, evet, doğru.

BAŞKAN – Bunlar caydırıcıdır, yani kimse... Ya, bize kimse dokunmayacak, bak, kanuna da koydular, belirli limitin altındakiler serbest, haydi bakalım, piyasada gelin anlaşalım, yapaalım ondan sonra... E, olmaz. Ağır ihlallere müsaade edemeyiz. Önergemiz bu yani bu önerge böyle olmasa... O zaman ben hatta şuna itiraz ettim: Yani niçin limit koyuyoruz, niçin bazılarını devre dışı... O zaman personelini artırın, onlara da baksın. Vatandaşın hak ve menfaatlerini korumak bizim görevimizdir, birkaç tane şirketin değil.

Peki, teşekkür ederim.

Netice itibarıyla arkadaşlar, önergeyi az önce ne şekilde maddeyi değiştirdiğini yani paragrafın ne şekilde değiştiğini de okumuştuk. Tekrar okumama gerek yok zannedirim.

Son olarak okuyorum ve bu hâlde oylarınıza sunacağım.

“Kurul pazar payı, ciro gibi ölçütleri önceden belirlemek kaydıyla rakipler arasında fiyat tespiti, bölge ve müşteri paylaşımı ve arz miktarının kısıtlanması gibi ihlaller hariç olmak üzere piyasada rekabeti hissedilir ölçüde kısıtlamayan anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği karar ve eylemlerini soruşturma konusu yapıp yapmayacağına ilişkin usul ve esasları çıkaracağı tebliğ ile belirler.”

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Teşekkür ederim.

Yeni madde mi ihdas etmek istiyorsun?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – İleride kimse...

BAŞKAN – Yeni madde ihdasına ilişkin bir önerge var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Alt Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/882 esas numaralı Kanun Tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre tescül ettirilmesini arz ve teklif ederim.

Ümit Özgümüş

Adana

“Madde 1: 4054 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesindeki teşebbüs tanımının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.”

BAŞKAN – Bu yok bizde ya, dur bir saniye.

KOMİSYON UZMANI BEYHAN HAMURCU – Ben biraz değiştirdim Hocam ama giriş kısmını. Teşebbüsle ilgili...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Teşebbüsle ilgili, tamam, peki.

BAŞKAN – “Teşebbüsü tarif edelim.” diyorsunuz.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Evet.

BAŞKAN – Hangi maddeye ekleyeceğiz bunu?

KOMİSYON UZMANI BEYHAN HAMURCU – Kanunun 3'üncü maddesine Başkanım.

BAŞKAN – 3'üncü maddesine, bundan önceki...

KOMİSYON UZMANI BEYHAN HAMURCU – Evet.

BAŞKAN – Aslında en baştan onu... Neyse evet.

“Teşebbüs: piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimleri kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları dâhil birimleri ifade eder.”

BAŞKAN – ...diye bitiyor şeyin cümlesi yani...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Kanunun 3'üncü maddesine eklenmiş oldu.

BAŞKAN – Kanun'u alın önünüze arkadaşlar. Teşebbüs tarif edilmiş mi?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Edilmiş de... Açıklayayım.

BAŞKAN – Ne yapmak istiyorsunuz? Buyurun o zaman.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; piyasada yasal olarak rekabeti engelleyen birçok kurum var, yasal dayanağıyla birlikte. Bunların içerisinde birkaç tanesi; Tabipler Odası, barolar, yeminli mali müşavirler. Bunlar üyelerinin yaptıkları hizmetlerle ilgili fiyat belirlemede ve başka üyelere aynı hizmeti daha düşük fiyatla yapabilecek durumda olmasına rağmen odalara bu yetki verildiği için ya da o kurumlara bu yetki verildiği için daha düşük fiyatla yapamamakta ve böylelikle rekabeti ortadan kaldırmaktalar. Yalnız, burada...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Mesela?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Mesela, çok basit işte...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Firmalara avukatlık için mi?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Firmalara avukat bulundurma zorunluluğu getirildi belli cironun üzerinde. O firmanın hiçbir ihtiyacı olmasa bile o yasaya göre, avukat bulundurmak zorunda ve onun da ücretini baro belirliyor, baro diyor ki firmalara: “Sen 2 bin liradan aşağı para veremezsin.” hâlbuki başka bir avukat 500 liraya yapacak ya da Yeminli Mali Müşavirler Odası herhangi bir hizmetinde, işte oda, diyor ki: “Cirosu eğer şunun üzerindeyse katma vergisi iadesinde 10 bin lira ödemek zorunda.” hâlbuki başka bir yeminli mali müşavirin işi yok elinde “Ben, o işi 2 bin liraya yapıyorum.” diyor ve bu şekilde rekabeti engelliyor. Şimdi, onu 4’üncü maddeye geldiğimiz zaman bir önergemiz var konuşacağız da. Şimdi, asıl burada söylemek istediğim şu: Şimdi, kanunun 3’üncü maddesinde...

BAŞKAN – Siz buraya parantez içindeki kısmı mı ilave ediyorsunuz?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Hemen açıklıyorum Başkanım.

Şimdi, “teşebbüs” tanımında aslında çok net biçimde tanımlanmış. Yani, aslında buradan benim anladığım -ama burada önemli olan benim anladığım lafını söylüyorum- bu kurumların hepsi bu teşebbüsün içerisinde ancak geçmişte bu meseleler ihtilaf konusu oldu. Şimdi, önümüzdeki dönemde yeniden ihtilaf konusu olduğunda hukuki açıdan sorun çıkabilir çünkü Anayasa’nın 135’inci maddesinde bu kurumlar kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları olarak geçiyor. Yani, ileride bu iş mahkemelik olduğu zaman, hâkimin bir tanesi o kurumların itirazı üzerine “Hayır, biz teşebbüs kurulu değiliz, biz Anayasa’nın tanımladığı kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşuyuz.” diyebilir ve ihtilaf çıkabilir. Diyelim ki işte, Diyarbakır’daki, Edirne’deki bir hâkim bunu böyle yorumlar da başka yerdeki, Samsun’daki hâkim “Hayır, teşebbüs tanımını yapmış yasa, teşebbüs tanımının içerisinde.” diyebilir ve ihtilaf çıkar. O ihtilafı engellemek için bir tek cümle ekleyerek ilerideki bu ihtilafı ortadan kaldırmayı amaçlıyoruz.

BAŞKAN – Evet, Sayın Başkan, bu konuda...

Burada söz isteyen...

MÜŞAD ANKARA TEMSİLCİSİ YUNUS SÖNMEZ – Ben, bir önceki gündemde bir şey geçti.

BAŞKAN – Geçti, tamam o bitti.

Sayın Başkan, buyurun.

Şunu şey yapalım: Bir, Yasanın omurgası bakımından bir işi değerlendirin.

Bir de konunun mantığı bakımından değerlendirin yani yazılış yeri burası mı olmalı, yasanın başka bir yerinde mi yazmak lazım. Yani, gerekçeyi Sayın Özgümüş şöyle söyledi, iki açıdan da bir değerlendirin ayrıca sizin ilave edeceğiniz üçüncü açı varsa tabii saygı duyarız, buyurun.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Efendim, Sayın Vekilimizin hassasiyetinin haklı tarafı var ve fakat bugüne kadar bugünkü mevcut mevzuatımız ve uygulamalarımız itibarıyla sakıncalı, rahatsız edici veya bir boşluk teşkil eden herhangi bir husus yok. Yani mesela, bir oda, teşebbüs birliği telakki ediliyor. Bizim muhatabımız teşebbüs de olabilir, teşebbüs birliği de olabilir. Doktorlar, avukatlar, mimarlar, mühendisler, fırıncılar odası bizim açımızdan bir teşebbüs muamelesi görüyor, teşebbüs değilse teşebbüs birliği olarak tanımlanıyor.

BAŞKAN – Fark eder mi teşebbüs olması ya da teşebbüs birliği olması?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Bizim açımızdan fark etmiyor efendim. Zaten şu anda...

BAŞKAN – Yani şunu mu demek istiyorsunuz: Bunu teşebbüse değil de teşebbüs birliğini daha açık hâle getirerek oraya mı yazalım diyorsunuz?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Var, kanunda var efendim. O 3’üncü maddenin teşebbüsten sonraki o teşebbüs birliği.

BAŞKAN – “Teşebbüslerin belirli amaçlara ulaşmak için oluşturduğu tüzel kişiliği haiz ya da tüzel kişiliği olmayan her türlü birlikleri.” çok açık değil burası. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının buraya dâhil olduğunu söylüyorsanız, Sayın Özgümüş diyor ki: “O zaman burada bunu biraz daha açık yazalım.” Buraya bu kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları teşebbüs birliklerinin içerisine dâhildir. Biz öyle mi değerlendiriyoruz.” diyorsunuz?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – On yedi yıldır böyle efendim, böyle anlaşılıyor.

BAŞKAN – “On yedi yıldır böyle değerlendiriyoruz.” diyorsunuz?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Böyle anlaşılıyor, mahkemelerde böyle tanımlanıyor.

BAŞKAN – Nerede?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Mahkemeler zaten defaatle kararlarımızı...

BAŞKAN – Mahkemelerde öyle şey yapıyor.

Peki, teşekkür ederim.

İlave edeceğiniz bir şey var mı?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Hayır efendim, ısrar edilirse saygı duyarız, Komisyonun takdiri dir.

BAŞKAN – Yahu şimdi ısrar yok. Burada istişare ediyoruz, konuşuyoruz, güzel bir şeyi ortaya çıkarmaya çalışıyoruz.

Sayın Özgümüş, Başkan diyor ki: “On yedi yıldır bu, hep böyle, mahkemeler de böyle kabul ediyor, bunları teşebbüs birliği olarak sayıyorlar.” Siz niçin böyle bir hassasiyet gösterdiniz açıklar mısınız?

Buyurun.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Tabii ki.

Öncelikle evet, ısrar ediyoruz.

İkincisi de biraz önce söylediğim şeylere kanıt olarak elimde -ben aslında bunları ileride 4’üncü maddedeki önerimizde söyleyecektim, şimdi söyleyeyim- 2 tane Rekabet Kurumunun kararı var; bir tanesinde daha önce soruşturma başlatmış Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği tarafından yapılan bir uygulamayla ilgili ceza vermiş, “Bundan ben yetkiliyim.” demiş, daha sonra 22/5/2013 tarihinde başka bir karar vermiş başka bir şikâyet üzerine “İlgili raporda başvuruya yönelik şikâyetin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun kapsamı dışında olduğu ve şikâyetin reddedilmesi gerektiği” diyor raportör. Böyle bir kafa karışıklığı var.

BAŞKAN – Sonra ne olmuş?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Ondan sonra reddetmiş Kurum.

BAŞKAN – Raportör demiş de...

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Evet evet, Kurum diyor ki: “Sonuç...”

BAŞKAN – Bu Kurum?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Evet, Rekabet Kurumu Başkanı Profesör Doktor Nurettin Kaldırımıcı.

BAŞKAN – Kimi reddetmiş?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – “Sonuç, düzenlenen rapor ve incelenen dosya kapsamına göre, başvuru konusu iddialara yönelik 4054 sayılı Kanun’un 41’inci maddesi uyarınca şikâyetin reddi ile soruşturma açılmamasına...” Ben diyorum ki bu kafa karışıklığını kaldıralım.

BAŞKAN – Yani kabul etmiş itirazı. Raporu mu kabul etmiş?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Birisinde “Bizim kanun kapsamındadır.” demiş, ceza vermiş, diğer kararda da “Bizim kanun kapsamımızda değildir.”

BAŞKAN – Başka karar mı?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Evet, evet.

BAŞKAN – Aynı firmayla ilgili değil?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Hayır, ayrı 2 şikâyet.

BAŞKAN – Başka bir karar?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Evet.

Onun için bu kafa karışıklığını ortadan kaldıralım.

BAŞKAN – Anladım, peki.

Şimdi, burada mesela, Türk Tabipler Birliğinin fiyat listesi var, bu nedir, bu, asgari fiyat mıdır?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Buna müdahil olamıyor, kanunla verilmiş bir yetkileri var efendim Türk Tabipler Birliğinin ve üyeleri bu tarifelere...

BAŞKAN – Şu dediğiniz mesela, reddettiği var ya, “kanunumuzun dışında” dediği nedir o? Nereyle alakalı?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – TMMOB Gıda Mühendisleri Odası Denizli İl Temsilciliği hakkında yapılan inceleme.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Gıda mühendisleri... Şikâyetin konusu farklı olabilir efendim, bütün bilmiyorum ben.

BAŞKAN – Konu ne?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Konu aynı işte. Konu odaların fiyat belirlemesi.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Yani kanunla belirlenmiş, bir mevzuata dayanan yetkilerin kullanılmasına müdahil olamıyoruz, hukuken yetkimiz yok.

BAŞKAN – Tabipler Birliğinin kanunda var diyorsunuz?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Tabii, tabii.

BAŞKAN – Mühendis, Mimarlar Odasının ya da Makine Mühendisleri Odasının kanunda var mı mesela?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Efendim, kanunda kendilerinin yönetmeliklerinde...

BAŞKAN – Bir saniye, biz kanuna koyduk mu buraya, yönetmelik gitti çöpe.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Yönetmelik başka, biz kanun çıkarıyoruz.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Kanunda doğrudan yok.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Başkanım, bunu 4’üncü maddede tartışalım çünkü orada önergemiz var, asıl 4’üncü maddenin konusu.

BAŞKAN – Tamam şimdi, ama burada şey yapalım. Yani burada şunu mu söylüyorsunuz: Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının kendi özel kanunlarında onlara verilen yetkiler dışındaki bize tabidir? Bunu mu diyorsunuz?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Evet, teşebbüs birliklerinin rekabete ilişkin, fiyata ilişkin yani ihlal teşkil edici davranışlar bizim açımızdan soruşturma konusudur.

BAŞKAN – Mesela, Avukatlar Kanunu’nda...

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Kanunda var.

BAŞKAN – Kendi kanunlarında mı var bu yetki?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Var tabii, var efendim var.

BAŞKAN – Peki, biz buraya yazarsak, dersek ki kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları dâhili buraya teşebbüs birliğine yazdık. Kendi kanunlarında yetki var, bizde de o değil de bu diyoruz.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bu, rekabette ilgili özel kanun olduğu için bu geçerli olur.

BAŞKAN – Bu mu geçerli olur?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Başkanım, bak 4’üncü maddeyle ilgili bir...

BAŞKAN – Şimdi arkadaşlar, müsaade eder misiniz.

Bunu 4’üncü maddede diyorsun da daha sonra...

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Tabii tabii 4’te tartışalım.

BAŞKAN – Orada görüşeceğiz de. Bu, şimdi bir madde ihdası, tasarıda olmayan bir şey. Zaten, görüşmelerimizin herhangi bir boyutunda biz bir maddeyi ihdas ederiz, bir yere yazın bunu, “teselsül ettirin” deriz, oraya yazarız. Bunun üzerinde çalışalım, anlatabildim mi, çünkü öbür kanunlarla çelişkiler falan... Bir de bunu hukuk yönünden bir şey yapalım, hatta... Yani, onlarla da şey yapalım, ona göre görüşümüzü netleştirelim. Yani, o kanun öyle, bu kanun böyle, sonuç ne? Biz hukukçu değiliz, ben bir mühendisim yani siz de herhâlde mühendisiniz?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Aslında burada yeni madde ihdası da değil, sadece bir cümleyi biraz daha açıyoruz, ileride ihtilaf çıkmaması için.

BAŞKAN - İhdas netice itibarıyla, ihdas edeceksin ki bir madde, orayı düzeltesin.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Orijinal kanunun 3'üncü maddesindeki bir tanımda değişiklik var, tanımda değişiklik.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Tanımı açıklıyoruz.

BAŞKAN – Onu biz madde ihdasıyla koyabiliyoruz. Teknik olarak başka yolu yöntemi yok.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Tasarıda olmayan ama ana kanundaki bir maddenin değişikliği.

BAŞKAN – Evet yani şimdi burada bütün odaları etkileyecek bir şey bu.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI - Sayın Başkanım, bir küçük tavzih, açıklama: Sayın vekilimizin bahsettiği karar ile başka kararlar mahiyeti itibarıyla eğer aynı kategorideyse tabii öyle düşünmek lazım ama farklı alanlardaysa belki bizi yanlış yere yönelebilir. Burada şimdi arkadaşlarımız baktılar.

BAŞKAN – O önemli değil efendim, ben sizden şunu rica ediyorum. O kararı örnek olarak veriyorum. Diyor ki: “Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları fiyat belirlerse bu rekabete aykırıdır.”

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Gayet tabii efendim.

BAŞKAN – Gayet tabiiyse kabul edeceğiz bunu.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Efendim. kanunu yoksa o bizim muhatabımızdır.

BAŞKAN – Ya, kanunu varsa orayı düzeltilim, o kanunu da düzeltilim.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Ha, tabii yani bizim...

BAŞKAN – Yani şimdi doğruyu bulalım.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Yani, noterlerle ilgili tabii problem var, doktorlar, avukatlar. Buyurun efendim.

BAŞKAN – Doğruyu kabul edelim, ondan sonra orayı da değiştirelim ama burada onların kanununu da değiştirmek mevzu bahis olduğunda istişarenin daha geniş çaplı yapılması ortaya çıkar. Şimdi, onların hiçbirinin ya da hiçbirinin demeyeyim, temsilcileri burada yokken biz kendi kendimize bu yetkiyi ellerinden aldığımızda “Ya, bize niye sormadınız?” deme hakları olmaz mı?

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) - Şöyle Sayın Başkanım: Temsilcisi yok. Odalar Birliğinin temsilcisi var mı burada?

BAŞKAN - Var.

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) - Varsa çünkü...

BAŞKAN - Ama bu konuda çalışıp çalışmadığını bilmiyoruz, soracağız şimdi.

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) – Mühendislerin de, mimarların da, inşaatçıların da, serbest çalışanların hepsinin gerçek odası ticaret sanayi odalarıdır. Bunun için temsilcileri burada var.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Var tabii.

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) – Çünkü burada bunun bu şekilde düzeltilmesi toplumdaki bir sürü yanlışları daha da rayına oturtacak, düzeltecektir.

BAŞKAN – Efendim, şimdi bakınız, kanununda var diye –atıyorum- işte Hekimler Birliğinin bundan muaf olması, falancanın kanununda var diye onun muaf olması, kanununda olmayanın da buna tabi olması, o da bir haksızlık olur. Mesela, mühendisler tabi değil, doktorlar tabi.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Hepsini değiştiririz.

BAŞKAN – Bu olmaz yani, yapacağımız bir şey hepsine şamil olabilmeli, öyle değil mi?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Sayın Başkanım, söz verirsiniz...

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Şimdi, Başkanım, öyle de, 4'üncü maddeye geldiğimiz zaman bunu tartışacağız, önergemiz var. Burada benim söylemek istediğim şu...

BAŞKAN – Peki. Bunun üzerinde çalışıyoruz, 4'üncü maddede tartışınca daha çok bu konuda kafamız aydınlanır.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Ama şunu söyleyeyim: Şimdi, bakın, burada, 3'üncü maddede “teşebbüs” dediğimizde aslında çok net, diyor ki: “Piyasada mal veya hizmet üreten...” Şimdi, benim önerdiğim yani bu Anayasa'da kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları denilen kuruluşların bütün üyeleri doktorlar da dâhil olmak üzere buna, avukatlar dâhil olmak üzere zaten burada hizmet üretiyor. Aslında çok da üzerinde durulması gereken bir konu değil. Bu, teşebbüsün içerisinde, kanunda var ama diyorum ki: Sadece, Anayasa'nın 135'inci maddesi kamu niteliğindeki meslek kuruluşu olarak tanımladığı için ileride ihtilaf çıkabilir.

4'üncü maddeye geldiğimiz zaman fiyat belirlesin belirleyemesin, onu ayrı tartışacağız ama burada sanki bana göre tartışacak bir şey yok, ben sadece ilerdeki bir ihtilafı engellemeye çalışıyorum, tanım anlamında ihtilafı engellemeye çalışıyorum.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) - Başkanım...

BAŞKAN - Evet.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) - Sayın Başkanım, Ümit Bey'in şu anda önerdiği Rekabet Kurumu uygulaması da şu anda zaten bu yöndedir. Yani, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları da rekabet hukuku açısından teşebbüs birliğidir yani rekabet hukuku açısından teşebbüs birliğidir. Bunu buraya biz yazsak da bu böyledir, yazmasak da böyledir.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Yazmasak da böyledir.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Şimdi, Ümit Bey diyor ki: Hiç olmazsa yazalım, bir karışıklık olmasın.

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) - Mahkemelerden de kurtarırsınız.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Yani, şu andaki rekabet hukukuna göre teşebbüs birliğidir.

BAŞKAN – Şu andaki uygulama kendi kanununda yazılan bize tabi değil, buraya tabi değil.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Yok, yok o ayrı, o ayrı bir konu. O sizin bahsettiğiniz ayrı bir konu.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – O yok, o ayrı.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Yani, şu anda kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları rekabet hukuku açısından Rekabet Kanunu'na tabidirler, iki kere iki dört.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Tabii.

HÜSEYİN FİLİZ (Çankırı) - Ama işte ekmeğine dokunduğun zaman kıyameti koparırlar.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Daha oraya gel medik, oraya gel medik, tanımdayız daha.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Tabidir, Rekabet Kanunu'na tabidir.

BAŞKAN – Şimdi bu bir kere teşebbüste değil de teşebbüs birliğinde olacak.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Evet, orada olacak efendim.

BAŞKAN – Avukat bir teşebbüstür, mühendisin şirketi varsa teşebbüstür.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Teşebbüstür ama onların bağlı olduğu birlik de teşebbüs birliğidir.

BAŞKAN – Bunların birliği teşebbüs birliğidir.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Ama teşebbüs birliği yanlış olur Başkanım. Fiyat belirleme teşebbüs birliklerinde olmaz da, teşebbüste olur. O zaman açık bırakırsınız.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Teşebbüs birliği de olur.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Hayır, kanunu baypas etmek için. Diyelim ki: Tabipler Odası Genel Merkezi bir fiyat belirlemez de Adana Tabip Odası belirlese o zaman...

BAŞKAN – O da birlik.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – O da birlik.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Teşebbüs o.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Yok, teşebbüs değil.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Yok, yok o da teşebbüs birliği.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – O da o bölgenin teşebbüs birliğidir, bölgesel düşününce o da oranın teşebbüs birliğidir.

BAŞKAN – O da teşebbüs birliği.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – O da teşebbüs birliğidir.

BAŞKAN - Uygulama oysa...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bana göre yazılrsa da yazılmasa da rekabet hukukuna tabidir.

BAŞKAN – Peki, yazılması hukukunun ne getirip ne götüreceğini...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bir şey götürmez.

BAŞKAN - ...diğerleriyle çelişki oluşturup oluşturmayacağını, bir not alıyorsunuz.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Rekabet Kurumunun elini güçlendirir.

BAŞKAN – Bunu bir şey yapalım. Nasıl olsa bu bir madde ihdasıdır, ileri de de yapabiliriz yani şu anda sırası geçiyor değil, hak kayboluyor değil.

Bu önerenin görüşülmesinin ertelenmesini kabul etmiş oluyoruz böylelikle.

Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bunu daha sonra şey yapacağız.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Önerge sahibi, ben el kaldırmadım ona göre...

ÜMIT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Çok demokratik bir oylama yaptı.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Çok demokratik bir oylama oldu!

BAŞKAN – Demokrasi böyle bir şey. Şimdi ama genel kanaat hasıl olunca burada şey yok.

Madde 2'yi okutuyorum:

MADDE 2- 4054 sayılı Kanunun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 5- Kurul, aşağıdaki hallerin tamamının varlığı durumunda, teşebbüsler arası anlaşma ve uyumlu eylemler ile teşebbüs birliği kararlarının 4 üncü maddenin uygulanmasından muaf olduğuna karar verebilir:

- a) Malların üretimi veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında ekonomik ya da teknik gelişmenin veya iyileşmenin sağlanması.
- b) Tüketicilerin bundan yarar sağlama.
- c) İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması.
- d) Rekabetin kısıtlanmasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen amaçların elde edilmesi için gerekli olması.

Muafiyet bildiriminin ve incelemesinin usul ve esasları Kurul tarafından çıkarılan tebliğ ile belirlenir.

Muafiyet belirli bir süre için veya süresiz olarak verilebilir. Muafiyet, anlaşmanın ya da uyumlu eylemin yapıldığı veya teşebbüs birliği kararının alındığı tarihten itibaren geçerlidir. Muafiyet şarta bağlanabilir ve/veya muafiyet kararı ile birtakım yükümlülükler getirilebilir.

Kurul aşağıdaki hallerde muafiyet kararını geri alabilir, kararda değişiklik yapabilir ya da tarafların belirli davranışlarını yasaklayabilir:

- a) Kararın alınmasına esas teşkil eden herhangi bir unsurda değişiklik olması.
- b) Kararda öngörülen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi.
- c) Kararın yanlış, yanıltıcı veya eksik bilgiye dayanılarak verilmiş olması.

Geri alma kararı, dördüncü fıkranın (b) ve (c) bentlerinde öngörülen hallerde geriye dönük olarak uygulanabilir.

Kurul, belirli konulardaki anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararlarına grup olarak muafiyet tanınmasını sağlayan tebliğler çıkarabilir. Grup muafiyeti tebliği kapsamında olan anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararlarının birinci fıkrada sayılan koşullardan herhangi biriyle bağdaşmaz etkilere sahip olduğunun tespit edilmesi halinde, Kurul bu anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararlarının grup muafiyeti kapsamı dışına çıkarılmasına karar verebilir."

BAŞKAN – Şimdi, Komisyonumuzun değerli üyeleri, tabii Başkan bir açıklama yapsın da burada ben arkadaşları çağırarak bilgiler aldım tabii yani hazırlık olsun toplantıya diye. Bu bilgiler ışığında da arkadaşlarımla yani AK PARTİ'li arkadaşlarımla da istişare ettim. Netice itibarıyla, bu menfi tespit konusunun -hani bu kanun menfi tespiti kaldırılıyordu- bu menfi tespitin en azından küçük ve orta boy işletmeler için kaldırılmamasının doğru olacağı kanaatindeyiz. Yani bu rekabet mantığının öğretici mahiyette bir görev gördüğünü, kurulun bu hizmeti vermesinin, küçük ve orta boy işletmelere vermesinin -en azından onlara vermesinin- doğru olacağını ama diğerleri için de verilebileceğini... Bu menfi tespit kaldırılıyor diye bazı şeyler 13'üncü maddeden buraya getirilmiş, onun için bunu söylüyorum, yani bu kararın geri alınması falan hususu 13'üncü maddeden alınmış buraya getirilmiş, çünkü...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bu kamu tespiti değil, bu muafiyet, muafiyet bu.

BAŞKAN – Değil, biliyorum. Şunu söyleyeceğim... Bu muafiyet tabii. Muafiyetin geri alınmasını...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Şartlarını kaybederse geri alınır.

BAŞKAN – Evet, doğru.

Bir de menfi tespitte de benzer şey var.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – O 8'inci maddede.

BAŞKAN – İkisnin de şartlarını 13'üncü maddede belirtiyordu. Öbüründe menfi tespiti kaldırınca 13'üncü maddeyi de buraya taşımışlar.

Şimdi, biz, menfi tespitin kalmasının doğru olacağını düşünüyoruz. Dolayısıyla buradaki bir kısım şeylerin, o şartların yine 13'üncü maddede muhafaza edilmesinin uygun olduğunu düşünüyoruz. Gerekçemiz de şu menfi tespitin kaldırılmasında: Ya, kurul kararlar vermiş, efendim, içti hatlar oluşmuş, herkes bunu biliyor avukatları aracılığıyla, danışmanları aracılığıyla bunu takip eder, yaptığı anlaşma ve sözleşmelerin Rekabet Kanunu'na uygun olup olmadığını kendisi, avukatları vesaire, danışmanları aracılığıyla çözer, bunun için kurula müracaat edip de menfi tespit belgesi almasına gerek kalmasın gibi bir mantığı biz küçük ve orta boy işletmeler için doğru bulmuyoruz. Belki büyük işletmeler için buna hakikaten ihtiyaç yoktur, bu kadar şey vardır. Dolayısıyla, niçin bütün bunları şimdi söylüyorum? Burada muafiyet kararının geri alınmasıyla ilgili bazı şartları 13'üncü maddeden buraya taşımışlar. Bizim bu mantığımız kabul görürse tekrar onlar 13'üncü maddede hem muafiyet için hem menfi tespit için ortak hükümler olduğu için içeriğini konuşmuyoruz, ortak hüküm olduğu için söylüyoruz- böyle bir önerge var, o konuda bilgilendirmek için söyledim. Ve menfi tespitle ilgili de şimdiden bu bir mutfak çalışmasıdır onun için sadece madde madde gitmek yerine düşündüğümüz şeyi de söyleyeyim: Eğer kurul uygun görürse, sizlerle burada istişare edeceğiz. Çeyrek kala kapatacağız başkan, hiçbir yere gitme, otur. Belli limitin altında olan ya da -burada o ölçütü koyabilir miyiz, onu da konuşalım- KOBİ'lere bu hizmeti verelim ücretsiz. KOBİ haricindekiler de belli bir bedel karşılığında menfi tespit... Yani mademki illa sen kendi avukatlarının, kendi danışmanlarının sana verdiği bilgilerle yetinmiyorsun, illa kamuyu çalıştırıp buradan menfi tespit almak istiyorsun, bedel olsun mu olmasın mı bunu da konuşalım.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bu maddeyle bunun alakası yok.

BAŞKAN – Sadece ortak hükümlerin 13'üncü maddeye taşınmasıyla ilgili kısmı söylerken bu bilgileri de burada paylaşmış oldum, ileride bunların detayını konuşacağız.

Şimdi, bu 2'nci maddeyle ilgili bilgi verir misiniz? Muafiyet konusunda ne getiriyorsunuz? Açıyorum mikrofonunuzu Sayın Başkan.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Teşekkürler efendim.

Sizin de bahsettiğiniz gibi Sayın Başkanım, muafiyet ve menfi tespite ilişkin bizim artık bu müesseselerin kaldırılmasına dönük bir mütalaamız, görüşümüz vardı ve fakat takdir bu yönde ortaya çıktı muafiyet ve menfi tespit müessesesinin devamı ve fakat şartlı olarak “Eğer kurul bu araçların devamına karar verirse belli bir düzene bağlamak suretiyle uygulamayı sürdürmek durumunda kalsın.” şeklinde bir mutabakat oluştu. Esasen özünde çok fazla bir değişiklik yok. Muafiyet veriliyordu. Nasıl geri alınıyor, ona ilişkin hükümler sizin bahsettiğiniz gibi 13'üncü maddede idi bir kısmını buraya aldık. Ama buraya bir şey ekledik, sadece bu maddeye; muafiyete de bir ücret belirlemek gibi bir tebliğle kurulun böyle bir yetkisi olsun, bir ölçüsü olsun, onu tasarıya dâhil etmiş olduk, alt komisyon müzakeresi çerçevesinde, önerge çerçevesinde. Yenilik bu sadece, ücret meselesi.

BAŞKAN – Şimdi tasarıda o bedel yok.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Yok evet.

BAŞKAN – Bedel yok. Bu, sadece biz istişari mahiyette burada konuşuyoruz. Bir önerge var arkadaşlarımızın hazırladığı ama bunun olup olmamasını beraberce konuşacağız, burada istişare edeceğiz.

Şimdi, burada, muafiyetin kendisiyle ilgili, özüyle ilgili bir değişiklik var mı?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Hayır efendim, hayır.

BAŞKAN – Yok.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Aynen muhafaza ediliyor.

BAŞKAN – Yok, aynen muafiyeti muhafaza ediyoruz. Ama muaf olup olmadığıyla ilgili bir belge istiyorsak kuruldan, buraya şu ölçüyü koysak diye az önce de söyledim: KOBİ'ler ölçüsünü. KOBİ'ler istiyorsa bedelsiz olsun. Diğerlerine bedelli olsun mu olmasın mı?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bence bedelli olmasın. Her şeyden, iş aleminden para istiyoruz, her şeyden para istiyoruz. Her şeyi; vergiyi alıyoruz, dosya... Bizler mahkemeye başvuruyoruz harç alıyorlar.

BAŞKAN – Burada bu “bedel” mevzuu asıl menfi tespitle ilgili çıktı. Menfi tespit konusunda devlet âdeta bir danışmanlık yapıyor özel sektöre, değil mi? Bu danışmanlık... Artık bu kadar yıl oldu, içti hatlarımız oluştu, şunlar oluştu, bunlar oluştu, her şey belli, mevzuat belli. Bize ikide bir gelip bunu sormasınlar. Mevzuatlar çerçevesinde sözleşmelerini yapsınlar. Neyin yasak olup olmadığı netleşti. Bize bunu sormasınlar diye kurulun, kurumun görüşü gelmişti buraya. Biz şahsen, ben ve arkadaşlarım -siz de katılır mısınız bilmiyorum- evet bu içti hatlar ne kadar oluşursa oluşsun bu mantığın ülkemizde yeterince yerleşmediğini, küçük ve orta boy işletmelerin yeterince danışman, uzman bulunduramamaktan kaynaklanan ola ki hatalar yapıp, sözleşmeler yapacağını, bunların da bunların başına

büyük problemler çıkarabileceğini, bunun için kurumun bu danışmanlık görevini sürdürmesi gerektiğini düşündük. Bunu söyleyince, işlerin yoğunlaştığını ve bu yoğunluktan dolayı da asıl işlerini yapmakta yani daha geniş manada çalışmalar yapmakta zaman kaybı olabileceğini düşünüyorlardı. Biz de dedik ki: “O zaman imkânı olanlar, avukatları olan, efendim, danışmanları olan ve büyük imkânları olanlar tamam sizi meşgul etmesin, onların şeyleri var. Ama biz bu olmayanlara bu desteği verelim, ona da isterse verdim belli bir bedel karşılığı, o da gelsin yani gelip bu menfi tespiti yatırması ya da muafiyet için müracaat etmesi gerekmiyor, yasalar onu muaf tutuyorsa zaten muaftır. Menfi tespit yaptırmadan da zaten uzmanları vasıtasıyla yasaların ve mevzuatın verdiği doğrultuda doğru yolu bulup yürüyebilirler onlar ama biz küçük ve orta boy işletmelere bu hizmeti verelim diye düşündüm. Bu kurumun buradan bir para kazanma amacı yok, onu da söyleyeyim. Yani kurum buradan...”

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Para kuruma gitmiyor, maliyeye gidiyor.

BAŞKAN – Yani kurumun buradan şeyi yok. Burada sadece kurumun iş yoğunluğu konusu var.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Anayasa’nın eşitlik prensibine aykırı olur yani bir hizmet için birinden para alıyorsunuz öbüründen para almıyorsunuz, Anayasa’nın eşitlik prensibine aykırı olur.

BAŞKAN – Evet, görüşünüze saygı duyarım.

Öyle mi olur arkadaşlar? Bu konuda kanaat belirtmek isteyen var mı?

TÜSİAD temsilcisi nerede? Söyle bakayım ne diyorsun?

ALİM İŞİK (Kütahya) – Görüş verin ama teklif yapmayın.

BAŞKAN – Hayır, gerekçeleriyle beraber, görüşlerimizi gerekçeleriyle beraber. Bakın ben görüşü gerekçesiyle beraber söylüyorum. Yani biz de burada görüşlerimizi gerekçeleriyle söyleyeceğiz. Burada kurumların hak ve menfaati elbette önemli ama toplumsal olarak hak ve menfaat önemli olan. Onu düşünüyoruz; yoksa hiçbir kuruma karşı bir şeyimiz yok.

Buyurun.

TÜSİAD REKABET HUKUKU ÇALIŞMA GRUBU TEMSİLCİSİ AV. HAKAN ÖZGÖKÇEN – KOBİ’lere yönelik yani KOBİ’lerle diğer daha büyük teşebbüsler arasında bir ayrıma gidecek bir bedel konusunda benim de bir hukukçu olarak ilk aklıma gelen Anayasa’nın eşitlik ilkesine aykırılık noktasında bir durum söz konusu olabilir.

Genel olarak menfi tespit mekanizmasının kaldırılması hususunda da... Menfi tespit mekanizması ciddi anlamda Rekabet Kurumuna bir iş yükü yaratabilecek bir kurum. Çünkü gerçekten içtihatlarla her ne kadar son on beş yirmi yıllık bir rekabet hukuku disiplinine bakıyor olsak da belli noktalarda tereddütler hâlâ ortada; o yüzden elbette bir denge bulmak önemlidir. Bu menfi tespit mekanizmasının komple ortadan kaldırıldığı noktada bir hukuki belirlilik sağlamak isteyen ve hukuki hizmeti alma noktasında sıkıntı çeken ya da çok ciddi anlamda rekabet hukuku bilincine sahip olmayan teşebbüslerin bu noktada bir sıkıntısı olabilecektir ama öte yandan şöyle de bir şey var: Ortada bir kanun var, yirmi yıldır da yürürlükte olan bir kanun var ve kanunun gereklerinin, kanunun içtihadının, şekillenmesinin artık hani bunun sanayi sektörüne, endüstri sektörüne girmesi gerekiyor. Yani biz bu noktada, eğer menfi tespit mekanizmasını tuttuğumuz noktada bir sonraki seferde menfi tespit mekanizmasını tartışmak için yine çok uzun yıllar bekleyebiliriz.

Nihai olarak, menfi tespit mekanizmasının kalması uygun olacaktır diye düşünüyoruz.

BAŞKAN – Mekanizma dursun diyorsunuz.

TÜSİAD REKABET HUKUKU ÇALIŞMA GRUBU TEMSİLCİSİ AV. HAKAN ÖZGÖKÇEN – Dursun diyoruz, çünkü...

BAŞKAN – Şu şeye ne diyorsun? Yani KOBİ’lere bu işi devret; bir danışmanlık, bedelsiz danışmanlık yapsın da... Büyüklük için ya bu kadar avukatın var, bu kadar danışmanın var, bu kadar içtihatlar ortada, her şeyi görüyorsun, biliyorsun; artık sen de gidip sorma. Ee, illa soracağım diyorsan bir de bedelini öde diye düşünürsün. Ne diyorsun bu işe?

TÜSİAD REKABET HUKUKU ÇALIŞMA GRUBU TEMSİLCİSİ AV. HAKAN ÖZGÖKÇEN – Yani eşitlik ilkesine baktığımızda, hani eşitler arasında eşitlik diye yola çıktığımız noktada belki olabilir ama buna biraz hukuk tekniği açısından bakılması gerekir. Yani yine temel hukuk prensiplerine ters düşebilecek bir uygulama olabilecektir, illa ki biri söyleyecektir bunu yani. Ben Rekabet Kurumuna gittiğim noktada hacimim nedeniyle idari bir talepte bulunuyorum ve benim verdiğim dilekçe ve ona itibaren yapılacak olan idari işlem yapılmıyor sadece hacimim büyük diye, başka bir teşebbüs gittiği noktada hacmi daha düşük olduğu için o da

...

BAŞKAN – Yapılmıyor değil, yapılacak.

TÜSİAD REKABET HUKUKU ÇALIŞMA GRUBU TEMSİLCİSİ AV. HAKAN ÖZGÖKÇEN – Ya da bir bedel karşılığında yapılacak.

BAŞKAN – Yapılacak bir bedel karşılığında.

TÜSİAD REKABET HUKUKU ÇALIŞMA GRUBU TEMSİLCİSİ AV. HAKAN ÖZGÖKÇEN – Bir bedel karşılığında.

BAŞKAN – Sesli düşünüyoruz bunu. Bakın, yani maksat şu mu? Menfi tespit, muafiyet konularında müracaatların çok olması boğuyor orayı, daha geniş çalışmasını engelliyor ise, ee o zaman, iyi de buna ihtiyacı olanlara verilsin de ihtiyacı olmayanlara verilmesin desek; verilmesin olmaz. Ama “Bir bedel karşılığı” denildiği zaman ya benim zaten bu kadar uzmanın var, ben niye gideyim o bedeli ödeyeyim? Yani şart da değil, istersem giderim istersem gitmem. Ne diyorsunuz buna yani? Bu bir görüştür saygı duyuram.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Başkanım, bir söz alabilir miyim tekrar?

HÜRŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Güneş, buyurun.

HÜRŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi bu menfi tespit bence Türkiye’de bir süre daha uygulanmasında yarar var. Biraz önceki konuşmamda da söyledim, Türkiye rekabet anlayışının -kelimeyi seçerek kullandığımı ifade etmek isterim- yerleşmesi için daha epeyce süreye ihtiyaç var diye düşünüyorum. Yirmi yıl, evet 1994’te çıktı yasa ve yirmi yıllık bir geçmiş var yasanın ama gerek Avrupa’daki, hele hele Amerika’daki rekabet hukukunu esas alırsak Türkiye’de hâlâ rekabetin uygulanması ve anlayışının gelişmesi taze diyebiliriz. O nedenle, Türkiye’de çeşitli sektörlerin ve kuruluşların rekabetin ruhu konusunda bir süre daha bu menfi tespit uygulamasıyla terbiye olmasında yarar var diye düşünüyorum. Yani Rekabet Kuruluna müracaat edip netice almasında veya o belgeyi elinde bulundurmasında bir süre daha yarar var. Tabii, bu kalıcı değil. Dediğim gibi içtihatla gelişeceği için bir süre sonra sektörler, kurumlar Rekabet Kurumunun ne türde görüşlere ve eğilimlere, doğrultulara sahip olduğunu anlayacaktır ama bunun için bence Türkiye’de bir süre daha var. Bu süre beş yıl mı, on yıl mı, belki biraz daha da fazla olabilir diye düşünüyorum.

Bu menfi tespit gibi müracaatların kurum üzerine epeyce bir yük getirdiği aşikâr. Bunun için bir ücret talep edilebilir mi? Edilebilir. Sayın Ayaydın’la yine aynı görüşteyim açık söyleyeyim ve bu sadece meslektaş dayanışması değil, bir görüş uyuşması. Bunun maliyetini ya herkesten almayacaksınız, ya hiç kimseden almayacaksınız ya da herkesten sabit bir biçimde alacaksınız. Bunun başka bir çıkarı yok. Yani hiç kimseden almayarak da idare edilebilir mi? Bence gerçekten edilebilir. Şunun için söyleyeyim: Aslında Rekabet Kurulu kaynak bakımından sıkıntılı değil, çok ciddi gelir elde ediyor ve gelirleri de götürüyor hazineye devrediyor. Yani aslında biz bunu ilk kurarken hazineye devretmesin, bunlar kalsın ve bu harcamaları hep Türkiye’de rekabetin gelişmesi için kullansın diye düşünmüştük fakat Türkiye’de hazineciler kendi dışında bir kamu gelir sağlayacak ve onu getirip teslim etmeyecek; bu, onları çıldırtacak bir şeydi ve nitekim tabii hemen el koydular ve büyük bir kısmını da alıp götürüyorlar. Bence eğer gerçekten bu mükellefiyet sonucu bir işlem maliyetini, yani kuruma yüklediği o “transaction cost”u müracaat edenden almak istiyorsa sabit bir ücret uygulayabilir. Uygulamasının bir yararı var; gereksiz hâllerde menfi tespit için “Ya gerek yok benim bunun için müracaatıma” diyebilir firma yani kaçınılabilir. “Buna gerek yok.” der. O ücret onu kaçındırıcı bir oranda da uygulanabilir ama bence menfi tespit uygulaması uygulanacaksa -ki, bir süre daha uygulanmasında yarar var- onun için de bir ücret alınmasında, alınacaksa da bunun bütün müracaat edenlere eşit olması hem Anayasa hem de hakkaniyet gereğidir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Çeşitlilik olsun efendim, bir de buradan söz vereyim. Yani peş peşe CHP’lileri konuşturmayalım, burada AK PARTİ’liler de var.

HÜRŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Ben karşı tarafa oturayım; CHP’li olduğum için uzlaşmadık biz.

BAŞKAN – Latife olsun diye söylüyorum, partiyle alakası yok bu söylediklerimizin.

Sayın Filiz, buyurun.

HACİ FİLİZ (Çankırı) – Değerli Başkanım, menfi tespit uygulamasının bir fiyat karşılığında yapılması konusunda, tabii ben fikir olarak, devletin verdiği hizmetin garson zihniyetinde parasız yapılmasından yanayım. Ancak işler 2 katına, 3 katına çoğalacaksa en azından şunu yapamaz mıyız? KOBİ tanımından ziyade, belli bir limit koyarak küçükleri korumak anlamında “Şu cirodan yukarısı işte şu kadar bedel ödeyebilir.” diye küçükleri koruyabilir miyiz diye bir düşüncem var benim.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Bizim şu anda buradan çıkıp Meclis Genel Kuruluna gitmemiz on dakika alıyor ve on dakika sonra Meclis yoklamayla açılıyor.

Şimdi, arkadaşlarıma ayrı ayrı söz vermek istiyorum ama bu konuyu daha konuşacağız. Burada arkadaşlarımızda genel kanaat şu: Menfi tespit devam etsin, muafiyet için belgeyi talep devam etsin ama bunun bir bedeli ya olmasın, hiçbir bedeli olmasın yahut da bir bedeli olacaksa herkese eşit olsun.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Cüzi tutulabilir; KOBİ'lerin altından kalkabileceği...

BAŞKAN – Şimdi, herkese eşit olsun. Bir diğer görüş de diyor ki: “Belli bir limitin altında” Zaten işte KOBİ dediğimiz de, belli bir limit, ciroyla falan bağlı bir şey o değil mi? KOBİ'nin tarifinde bir limit var, ciroyla belirlenen filan, işçi sayısı ile belirlenen bir limit var. “Bir limitin altı ile üstü arasında anayasal olarak sorun çıkabilir eşitlik şeyi açısından.” deniliyor. Bu açıdan duruma bir bakalım. Burada zaten hiç kimsenin “İlla ücret olsun.”, “İlla ücret olmasın.” diye bir şeyi yok. Ortak olarak kanaat şu: Bu muafiyet belgesi talebi ve menfi tespit devam etsin; burası ortak. Bunları düşüneceğiz.

Oylama var bir de...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayıştay üyeliği seçimi.

BAŞKAN - Seçimden sonra gelelim. Aşağıda çok uzayacak arkadaşlar. Bu iş çok uzadı.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Madenle ilgili görüşmeler de var, bugün biraz Genel Kurul...

BAŞKAN – Dün zaten “Madenleri görüşeceğiz.” diye bugüne erteledik ya.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) - Sayın Başkanım, bunu bitirelim, bu maddeyi bitirelim.

BAŞKAN – Şu anda bitiremeyiz, yoklamaya yetişeceğiz, on dakika var. Bitirilecek noktada değil efendim.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) - Bir noktayı açıklarsam biter.

BAŞKAN – Bitmez efendim.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) - Biter, biter.

BAŞKAN – Hayır efendim.

Şimdi, siz, muhalefet, bizi yoklamalardan geri bırakmaya gayret edebilir.

Efendim, isterseniz, 14.30' da bir gelsek, şey yapsak...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) - Bu maddenin çok da KOBİ'leri ilgilendiren bir madde olmadığını söyleyeceğim. Şimdi zaten eşikler belirleniyor.

BAŞKAN – Bu maddeyle ilgili değil, ikisini beraber konuşacağız yani koyacağımız şey ona da vereceğiz edeceğiz, buna da yapmayacağız.

Şimdi, arkadaşlar, saat 15.00'te diyelim, 15.00'te toplanalım ama tekrar ara verebiliriz yani bugün aralarla maralarla geçer biraz iş. Biz, bu işi sürdürmek istiyoruz, sürdürmek istiyoruz çalışmayı. Onun için biraz şartları zorlayacağız. Kendinizi bu şartlara uygun hâlde tutmaya çalışın, randevularınız varsa ona göre şey yapın. Sürdürmeye çalışacağız, biraz ilerleyelim istiyorum.

Saat 15.00'te toplanmak üzere ara veriyorum. 15.00'te toplanamayacaksa buraya haber gönderirim, bir yarım saat sonra deriz, bir saat sonra deriz, Genel Kurulun çalışmasına bağlı. Uzmanımızdan bilgi alırsınız, uzmanımız burada. Hem aşağısı çalışacak, Genel Kurul, hem biz çalışacağız.

Hepinize hayırlı günler diliyorum.

Görüşmek üzere inşallah.

Kapanma Saati: 13.53

İKİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 15.12
BAŞKAN: Ünal KACIR (İstanbul)
----0----

BAŞKAN - Değerli hazırun hepinize tekrar saygılarımı sunuyorum ve toplantıyı açıyorum.

Çalışmalarımıza kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Tasarının 2'nci maddesini görüşüyor idik. Bununla ilgili olarak arkadaşlarımız görüşlerini söylediler.

Şimdi bir önerge var, önergeyi okutuyorum ve önergeyle birlikte değerlendirmenizi sürdürelim.

Sanayi, Ticaret, Enerji Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/882 esas numaralı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının Çerçeve 2'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Hüseyin Filiz

Çankırı

MADDE 2- 4054 sayılı Kanunun 5'inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 5- Kurul, aşağıdaki hallerin tamamının varlığı durumunda, teşebbüsler arası anlaşma ve uyumlu eylemler ile teşebbüs birliği kararlarının 4'üncü maddenin uygulanmasından muaf olduğuna karar verebilir:

a) Malların üretimi veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında ekonomik ya da teknik gelişmenin veya iyileşmenin sağlanması.

b) Tüketicilerin bundan yarar sağlaması.

c) İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması.

d) Rekabetin, (a) ve (b) bentlerinde belirtilen amaçların elde edilmesi için zorunlu olanlardan fazla kısıtlanmaması.

Muafiyet bildirimi ve incelemesi ile KOBİ'ler hariç olmak üzere diğer teşebbüs ve teşebbüs birliklerine verilecek belgelerden hizmet bedeli alınmasına ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından çıkarılan tebliğ ile belirlenir.

Muafiyet belirli bir süre için veya süresiz olarak verilebilir. Muafiyet, anlaşmanın ya da uyumlu eylemin yapıldığı veya teşebbüs birliği kararının alındığı tarihten itibaren geçerlidir. Muafiyet şarta bağlanabilir ve/veya muafiyet kararı ile birtakım yükümlülükler getirilebilir.

Kurul, belirli konulardaki anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararlarına grup olarak muafiyet tanınmasını sağlayan tebliğler çıkarabilir. Grup muafiyeti tebliği kapsamında olan anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararlarının birinci fıkrada sayılan koşullardan herhangi biriyle bağdaşmaz etkilere sahip olduğunun tespit edilmesi halinde, Kurul bu anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararlarının grup muafiyeti kapsamı dışına çıkarılmasına karar verebilir. Bu karar verilmeden önce ilgililerin görüşleri alınır."

BAŞKAN – Şimdi, bu önerge ne değiştiriyor onu beraberce bir irdeleyelim değerli arkadaşlar. Bu önerge, değiştirmekte olduğumuz Kanun'un 5'inci maddesinin (d) fıkrasında "Rekabetin kısıtlanmasının..." diye başlayan kısımda "kısıtlanmasının" lafını kaldırıyoruz, "Rekabetin (a) ve (b) bentlerinde belirtilen amaçların elde edilmesi için zorunlu olanlardan fazla kısıtlanmaması yani oradaki şeyi biraz daha sıkı tutuyoruz ve diyoruz ki, işte (a) ve (b) bentleri ne diyordu: Malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında ekonomik ya da teknik gelişmenin veya iyileşmenin sağlanması gerçekleşiyorsa, bir de tüketicinin bundan yarar sağlaması gerçekleşiyorsa. İşte bu iki husus sağlanırken zorunlu olandan fazla da bir rekabet kısıtlaması olmamalı ancak yani hem teknik gelişmeyi sağlayacak, teknik iyileşmeyi sağlayacak hem de tüketiciler bundan yarar sağlayacak. Sadece bunu sağlayacak kadar zorunlu kısıtlamanın dışında ileri bir kısıtlama olmaması şartını getirerek oradaki şeyi çok daha large düşünce yerine daha bir sınırlandırma getirilmiş oluyor. Burada bir de az önce beraberce konuştuğumuz, belirlediğimiz "KOBİ'ler hariç diğer teşebbüs ve teşebbüs birliklerine verilecek belgelerden hizmet bedeli alınmasına ilişkin usul ve esaslar kurul tarafından çıkarılan tebliğiyle belirlenir." kısmı. Burada da değerli arkadaşlar, ben bu arada, Genel Kurula gittiğimiz arada Komisyon Başkanı Sayın Ahmet İyimaya Beyefendiyle hukuki bir şey olduğu için, biraz da onun hukuki bilgisine ben itibar ederim, onun için kendisine sordum. Dedim ki: KOBİ'lerde ilgili böyle bir muafiyet ya da bir pozitif ayrımcılık gibi âdeta bir şey getiriyoruz. Yani "KOBİ'ler bedel ödemesin ama KOBİ'lerin dışında daha büyükler ne bedel ödeyeceğini kurul usul ve esaslarını belirleyecek. Bu ayrım Anayasa'ya aykırı olur mu?" diye sordum, olmayacağı şeklinde bana

görüş belirtti. Bundan dolayı da bu şekilde düşünüyoruz. Önerge bu şekilde. Bununla ilgili tekrar görüş alalım ve sonra önergeyi oylatalım.

Sayın Ayaydın buyurun.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, ben önceki oturumda söylediğimi tekrarlamak istiyorum. Bu bir ayrımcılık olur, Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı olur. Kaldı ki KOBİ'ler yani zaten biz yasada ... koyacağımız için belli bir ciro şartı olması olacak, pazar payı belli seviyede olacak. Zaten bu tanımlamaya girenler KOBİ değildir, genellikle büyük şirketlerdir. Dolayısıyla büyük... Kurulun elinde sanıyorum rakamlar vardır, yani bugüne kadar menfi tespit ve muafiyet talebinde bulunanların yüzde kaç KOBİ statüsünde acaba, yüzde kaç büyük ticari işletmelerdir? Bu konuda elinizde bir sayı varsa, bunu bilirsek ona göre üzerinden gideriz.

Teşekkür ederim.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI - Yok ama büyük şirketler ağırlıklı. Muafiyet menfi tespit talebinde bulunanlar normal olarak beklendiği gibi genellikle KOBİ üstü ölçekteki şirketler.

BAŞKAN – Mesele yok yani orada demek ki çok fazla bir kayıp yok, Anayasa'ya aykırılık da yani bu işin uzmanı olan arkadaş... Ben mühendisim, zaturalınız iktisatçısınız. Hukukçuya sorduk, içinde hukukçu arkadaşlar çok şey ediyorsa bilemiyorum. Mesela teşvik veriyor, devlet diyor ki: KOBİ'lere şu teşviki veriyorum diyor, diğerlerine vermiyor, bu da bir ayrımcılık yani...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) - Devlet yardımları olsun.

BAŞKAN – Devlet yardımları olsun efendim yani şimdi eşitliğe aykırı o zaman herkese parayı ver demek lazım o zaman. Demek ki şimdi...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) - Yani bu kanunlar bir sınıfı muaf tutuyor.

BAŞKAN – Sınıf değil.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) - KOBİ'leri siz ayrı tutuyorsunuz...

BAŞKAN – KOBİ'lerin yeterince uzmanlarının olmadığını, yeterince hukukçularının olmayabileceğini ve yeterince konuyu kavramamış olma ihtimalleri olduğunu düşünerek onların danışmanlık hizmeti gibi kamudan

danışmanlık şeklinde ya da kamunun bu desteğinden istifade etmeleri gerektiğini ama diğerlerinin geniş imkânları ve geniş uzmanları, sayıları bol avukatları, uzmanları olduğunu, bunların hiç ihtiyaç duymayacağını, kendi bünyesindeki danışmanları ve hukukçuları vasıtasıyla doğru yolu kendilerinin bulup yürüyebileceklerini, buraya müracaat etmelerine gerek bile kalmayabileceğini düşünerek bu önerge yazıldı. Dolayısıyla şimdi eğer burada aykırılık düşüncesi varsa ben hukukçulara sordum, hukukçulardan aldığım bilgiye göre söylüyorum, eğer şey varsa üst komisyonda artık tekrar değerlendirir arkadaşlarımız diye düşünüyorum. Yani bunu tamamen kaldırıyorlardı biliyorsunuz. Bunu derken...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Tamamen kaldırılsa mesele yok, herkese eşit uygulanmış olacak.

BAŞKAN – Efendim ben KOBİ'lerin korunması gerektiğini düşünüyorum şahsen.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – KOBİ'leri koruyalım da devlet korusun.

BAŞKAN – Devlet koruyacak efendim, ben niye koruyacağım?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Ama bu menfi tespitle muafiyet talebi bir danışmanlık hizmeti değildir. Rekabet Kanunu kapsamında bir idari işlemdir. Danışmanlık olsa dediğiniz doğru.

BAŞKAN – Efendim şu değil midir, müsaade eder misiniz? İki şirket, iki firma aralarında bir sözleşme yaptılar, bir anlaşma yaptılar. Bu anlaşmayı yasaya aykırı olarak düşünmüyorlar, yasaya uygun yaptıklarını düşünüyorlar ama içlerinde de bir soru var: Bizim yeterince uzmanımız yok, devlete müracaat etsek de... Bakın bakalım şu anlaşmamıza bu yasaya aykırı mı ya da biz muafiyet kapsamında mıyız değil miyiz, bir bakar mısınız? diye müracaat edip “Ha, bak kardeşim tamam inceledik sen muafiyet kapsamındasın.” ya da “Senin bu yaptığın anlaşma sen her ne kadar Rekabet Yasası'na aykırı değil diye düşünüyor olsan da şu şu nedenlerle bu Rekabet Yasası'na aykırı, git sözleşmenin ona göre düzenle.” diye menfi tespit -değil mi- talebinde buna cevap veriyorsunuz. İşte bu bir danışmadır. Neticede bunu önce danışıp sonra uygulamaya koyuyor ama onun imkânı olmadığı için buna onu sağlayalım. Diğerini de sağlayalım, devlet onu da yapsın ama bu da iş yükünü aşırı ve lüzumsuz artırmamak adına uzmanlarına yeterince güvenmiyorsa ya da yeterli bulmuyorsa o da müracaat edebilsin. Ha şu da değil yani bunu da çok zorlaştıracak şekilde bir şey olmaz yani. Hiç olmayacak şekilde bir şey de değil yani.

HÜSEYİN FİLİZ (Çankırı) – Küçüklerin korunmasında yarar var.

BAŞKAN – Küçüklerimi korumak büyüklerimi saymak... (Gülüşmeler)

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – KOBİ'lere ceza verilmez diye yazalım.

BAŞKAN – Olur mu öyle şey efendim, nasıl ceza verilmez yani...

HÜSEYİN FİLİZ (Çankırı) – Hizmet bedelsiz olacak bunda bir şey yok.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bu hizmet değil ki bu idari bir işlem, idari yargısal bir kurum burası.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Başkanım, bir açıklama yapayım mı?

BAŞKAN – Oylamayı yaptım. Kabul edilmiştir.

Buyurun, açıklama yapabilirsiniz.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – İtirazım yok. Sadece Sanayi Bakanlığının, KOSGEB'in, Halk Bankasının hepsinin ayrı KOBİ tanımı var. Öyle olunca "KOBİ'ler muaf" dediğiniz zaman hangi tanımın alınacağı, hangi büyüklüklerin alınacağı belli değil, onu isterseniz kuruma bırakalım baksınlar ama üst komisyona geldiği zaman şu kurumu...

BAŞKAN – O KOBİ tanımı nerede var?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Sanayi Bakanlığında var, KOSGEB'de var, Halk Bankasında var, TÜBİTAK'ta var, her biri ayrı.

BAŞKAN – Kanun nerede var, onu söyleyin bana.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Kanunda KOBİ tanımı yok, hepsinin ayrı, hepsi yasal kuruluşlar.

BAŞKAN – Var efendim, kanunda var. Kanunda KOBİ tanımı olmaz olur mu? Yani orada ciro var, çalıştırdığı işçi sayısı var vesaire.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Onlar Rekabet Kanunu kapsamına girmiyor, o eşiklerin dışında kalacak. Biraz evvel biz diyoruz ki...

BAŞKAN – Kalacaksa kalsın ağabey ya. Kalacaksa zaten gelmeyecek, iş gelmeyecek kalacaksa.

Kanun nerede var?

Buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ ÖNDER CANPOLAT – Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 635 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de KOBİ'lerin tanımlanmasına ve sınıflandırılmasına ilişkin bir yetki var. O yetki çerçevesinde çıkarılan bir yönetmelik var. Bu yönetmelikte KOBİ'lere büyük işletmeler de dâhil. İşletme tanımı var, KOBİ tanımı var; dörde ayrılmıştır: Mikro işletmeler, küçük işletmeler, orta işletmeler, büyük işletmeler şeklinde. Dolayısıyla onun bir kanuni dayanağı var, bir de yönetmelikte düzenlenmiştir. Dolayısıyla düzenleme vardır bu konuda. Bütün kurumlar da buna uymak durumundadır.

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, yasayla belirlenmiş KOBİ tarifi esas alınacak. Arkadaşlara redaksiyon yetkisi veriyoruz. Arkadaşlar oradan baksınlar. O "KOBİ" dediğimiz kelimenin olduğu yere ilgili tarifi, orayı tarif edecek şekilde bu ibareyi yazsınlar.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Yarın bir gün yasa çıkar, değişir.

BAŞKAN – Yasa çıkarsa, değişirse... Hiçbir şey demesek de KOBİ orada kanunda belirtilen şeydir. "KOBİ" dediğimiz şey kanunla belirtilen...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – O zaman demeyeceğiz.

BAŞKAN – Tamam efendim, teşekkür ediyorum.

Buyurun.

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ OĞUZ KARAKOÇ – Biraz önceki menfi tespit hükmüne ilişkin olarak, menfi tespitin biz Bankalar Birliği olarak Türkiye'de oldukça gerekli bir kurum olduğunu düşünüyoruz. Bunu devlete danışmanlık yaptırma müessesesi olarak görmemek gerektiğini düşünüyoruz çünkü bazı konularda, kimi teknik konularda, evet, büyük işletmeler uzmanlar çalıştırabiliyorlar...

BAŞKAN – O konuda kanaatimiz müşterek, onun için bizi yeniden ikna etmeye çalışma. İlave edeceğin başka bir şey varsa onu söyle.

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ OĞUZ KARAKOÇ – Peki.

O zaman büyük işletmeler açısından menfi tespit kurumu gerekli. Büyük işletmeler açısından, evet, bir ücret söz konusuysa da bunun caydırıcı olmaması gerektiğini, bunun hâlâ Türkiye için gerekli bir kurum olduğunu değerlendiriyoruz. Bu büyük işletme, küçük işletme konusundan öte, büyük işletmelerin de bazı konularda Rekabet Kurumunun nasıl yaklaştığını biz belli esaslar çerçevesinde bu konuyu inceliyoruz ama Rekabet Kurumunun daha farklı bakış açısı olabilir ve kanuna uymamanın çok ciddi yaptırımları olduğu için bu açıdan bu konuda uyumdan emin olmak için kuruma başvurma ihtiyacı ortaya çıkıyor. Bu yüzden bir menfi tespit müessesesine gerek var ve bunun da...

BAŞKAN – Çok yüksek tutulmaması gerektiği kanaatindeyiz. Ama işte hepten kaldırıyorlardı, kaldırmaları da üç kuruş para alın ama işiniz yoğun olmasın... Her ıvır zıvıra da gelmesinler ama hakikaten tereddüt olan şeylere gelsinler. Bakın, şey yapın ama çok büyük meblağlar olmaması gerektiğini... Bakın, tutanaklara geçiyor Başkan, siz bu konuda çalışmalarınızı, usulünüzü belirlerken de bu Komisyonun bu kanaatlerini göz önünde bulundurun yani biz burada devletin para kazanmasını amaçlamıyoruz; böyle bir şey yok. Burada iş yükünden dolayı hepsini kenara koymak yerine böyle bir yolu tercih etmiş olduk.

Teşekkür ederim katkınıza.

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ OĞUZ KARAKOÇ – Bir nokta daha var efendim eğer söz konusu olan 2'nci maddeyi görüşüyorsak...

BAŞKAN – Evet görüştük, maddeyi de oyladık, kabul ettik ama yine buna rağmen söyleyeceğiniz bir şey varsa söyleyin efendim.

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ OĞUZ KARAKOÇ – Şimdi son paragraf olarak, görüşümüz şudur: Bu maddenin tam anlamıyla teşekkül etmesi açısından düzenlenen sektörlerde düzenleyici ve denetleyici kurumların ilgili sektöre ilişkin yapmış oldukları her türlü düzenleme ve almış oldukları kararları uygulamak üzere teşebbüsler ya da teşebbüs birliklerinin eylem ve kararları Kanun'un 4 ve 6'ncı maddelerinin uygulamasından muafıdır."

BAŞKAN – Nereden okudun onu?

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ OĞUZ KARAKOÇ – Ya bu böyle bir önerimiz ve görüşümüz var.

BAŞKAN – Öneriniz var, tekrar söyle bakayım bir zahmet.

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ OĞUZ KARAKOÇ – "Düzenlenen sektörlerde düzenleyici ve denetleyici kurumların ilgili sektöre ilişkin yapmış oldukları her türlü düzenleme ve almış oldukları kararları uygulamak üzere teşebbüsler ya da teşebbüs birliklerinin eylem ve kararları Kanun'un 4 ve 6'ncı maddelerinin uygulamasından muafıdır."

BAŞKAN – Ne demek istiyorsun?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Yani şunu söylüyor Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir dakika kendisi desin ağabey, anlamazsak sen...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Mesela şunu söylüyor, diyor ki: "Bankalarda, bankacılık da bir düzenleme kurulumdur." diyor. Eğer bankalarla ilgili bir işlem varsa bu "4 ve 6'ncı maddeden muafıdır." diyor. Bankalar Birliği, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu bankacılık faaliyetleriyle ilgili konularda yetkilidir ama rekabet hukuku, rekabet politikası açısından hiç kuşku yok ki Rekabet Kurumu her sektördeki rekabet politikalarıyla ilgili yetkili kurumdur. Ben o görüşünüze katılıyorum.

BAŞKAN – Evet.

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ OĞUZ KARAKOÇ – Bir görüşümün gerekçesini ifade edebilir miyim?

BAŞKAN – Örneklendirin varsa.

Buyurun.

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ OĞUZ KARAKOÇ – Tabii.

Düzenlenen sektörler olarak bilinen enerji, bankacılık, sermaye piyasaları, elektronik haberleşme gibi piyasalarda faaliyet gösteren sektörel düzenleyici, denetleyici kurumlar ile Rekabet Kurumu kararları zaman zaman birbirinden farklılık göstermektedir. Bu durumda sektörel düzenleyicilerin aldığı kararların mı yoksa Rekabet Kurumunun aldığı kararların mı uygulanmasının öncelik taşıyacağı konusu pazarda faaliyet gösteren teşebbüsler açısından ciddi bir belirsizlik oluşturmaktadır. Öneriyle düzenlenen sektörlerde teşebbüslerin veya teşebbüs birliklerinin sektörel düzenleyicilerin yapmış oldukları her tür düzenlemelerin veya almış oldukları kararlara uyum sağlamak amacıyla hayata geçirecekleri eylem ve kararların Kanun'un 4 ve 6'ncı maddelerinin uygulanmasından muaf tutulması gerektiği düşünülmektedir.

Burada Rekabet Kurumunun mevcut uygulamasında, sektörel düzenleyici Rekabet Kurumunun uygulamaları daha genel düzenlemeler oluyor. İki tip bağımsız idari otorite var; sektörel düzenleyici bağımsız idari otoriteler ve genel nitelikli bağımsız idari otoriteler. Buradaki niyet şu: Örneğin banka kredi kartlarında taksit uygulaması son verilmesi şeklindeki BDDK'nın herhangi bir şekilde düzenleme yapması hâlinde Rekabet Kurumunun, teşebbüsün buna uyum sağlamak için yapacağı faaliyetler 4 ve 6'ncı maddenin uygulamasında muaf tutulması konusu yani sektörel düzenleyicilerin kararlarının dikkate alınması konusunun... Rekabet Kurumu uygulaması mevcutta böyle ama bunun netleşmesini ifade ediyoruz.

BAŞKAN – “Kredi kartlarından “bedel almayın.” dedi, bedel almadınız. Bu rekabeti olumsuz etkilemez ama “Şu rakamda “bedel alın.” derse rekabete aykırı olan bu, değil mi, rekabete aykırı olan bu? Yani şimdi burada...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkanım, ben hem Bankalar Birliğinin ilk kurucu başkanayım hem de Rekabet Kurumunun ilk kurucu başkanayım. Her iki şapkam da var benim ama buradaki konu şu: Diyelim ki kredi kartlarıyla ilgili eğer sektörel düzenleyici kurulun verdiği bir karar o sektörle ilgiliyse, o sektörün çalışma usulüyle ilgili, kapsamıyla ilgili, konusuyla ilgiliyse kuşkusuz Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun kararı geçerlidir ama bankacılık sektöründe de rekabeti ilgilendiren bir boyutu varsa rekabet konusunda bizim hem amaç hem de 4054 sayılı Kanun'un ilgili maddelerinde Türkiye Cumhuriyeti hudutları dâhilinde rekabetle ilgili tek yetkili kurum Rekabet Kurumudur. Dolayısıyla mesela diyelim ki Bankacılık ve Denetleme Kurumu bir karar aldı veya da Bankalar Birliği bir karar aldı, dediler ki: “Biz kredi kartlarında yüzde 8'in altında faiz uygulamayacağız.” Bu şimdi sektörün aldığı bir karardır ama bunun rekabet boyutu vardır. Siz bütün bankaların kredi kartlarıyla ilgili olan işlemlerde rekabeti etkileyen, rekabeti kısıtlayan bir karar alıyorsunuz. Dolayısıyla bununla ilgili yetkili olan kurul Rekabet Kurumunun görüşü ve kararıdır.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Arkadaşlar bu maddeyi zaten geçtik, çok fazla uzatmayalım bunu.

Buyurun, bir iki cümle söyleyin.

MÜSİAD ANKARA TEMSİLCİSİ YUNUS SÖNMEZ – Tabii. Aslında ben öneriden sonra sözümüz olacağını düşünüyordum ama çok ufak iki hususumuz var gene bu maddeyle ilgili, muafiyetin geri alınmasıyla ilgili, müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Muafiyetin geri alınmasıyla ilgili 13'üncü maddeye gönderdik orayı.

MÜSİAD ANKARA TEMSİLCİSİ YUNUS SÖNMEZ – 13'e gitti, tamam.

BAŞKAN – 13'e gitti orası. 13'ü görüşürken şey yapın.

MÜSİAD ANKARA TEMSİLCİSİ YUNUS SÖNMEZ – Tabii.

BAŞKAN – Muafiyetin geri alınması kısmını (a), (b), (c) filan var ya, onların hepsini 13'üncü madde, müşterek madde... Neyle müşterek? Efendim, menfi tespitle müşterek kısma, eskiden olan yerine gönderdik onu.

Önerge ile değiştirilmiş, maddenin tümünü zaten önergeyle değiştirdik.

Tekrar oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Evet, şimdi, 3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- 4054 sayılı Kanunun 7 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yoğunlaşma İşlemleri, Bildirimi ve İncelenmesi

MADDE 7- Kontrolde kalıcı değişiklik meydana getirecek şekilde;

a) İki veya daha fazla teşebbüsün birleşmesi, ya da

b) Bir ya da daha fazla teşebbüs veya hâlihazırda en az bir teşebbüsü kontrol eden bir ya da daha fazla kişi tarafından, ortaklık payı ya da malvarlığının satın alınması, sözleşme veya diğer bir yolla, bir veya daha fazla teşebbüsün tamamının ya da bir kısmının doğrudan veya dolaylı kontrolünün devralınması,

bu Kanun anlamında yoğunlaşma işlemi sayılır. Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması da (b) bendi anlamında bir yoğunlaşma işlemidir.

Ülkenin tamamında ya da bir kısmında bir mal veya hizmet piyasasında, tek başına ya da birlikte hakim durum yaratılması veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesi başta olmak üzere rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak yoğunlaşma işlemleri yasaktır.

Kurul tarafından belirlenen eşiklerin aşılması durumunda, yoğunlaşma işlemlerinin gerçekleştirilmeden önce Kuruma bildirilmesi zorunludur. Bildirim, Kurul tarafından hazırlanan bildirim formunda istenen bilgi ve belgelerin eksiksiz olarak Kurum kayıtlarına intikal ettirildiği tarihte yapılmış sayılır.

Kurul, bildirim tarihinden itibaren otuz işgünü içinde incelemeyi tamamlamak zorundadır. Ancak incelemenin derinleştirilmesi ihtiyacının ortaya çıkması durumunda inceleme süresi, özelleştirme yoluyla gerçekleştirilen yoğunlaşma işlemleri hariç, Kurul kararı ile dört aya kadar uzatılabilir. İnceleme sonucunda Kurul, işleme aynen ya da belirli şart ve yükümlülükler çerçevesinde izin verebilir veya işlemi yasaklayabilir.

Kurulun inceleme süresinin sonuna kadar herhangi bir karar vermemesi halinde, işleme izin verilmiş sayılır.

İzin kararında öngörülen şart ve yükümlülükler, ancak bu madde kapsamında ortaya çıkabilecek rekabet sorunlarının giderilmesi amacıyla taraflarca verilebilecek taahhütlerin yerine getirilmesini sağlamaya yönelik olabilir.

İzin kararının taraflarca verilen yanlış veya yanıltıcı bilgiye dayanılarak alınmış olması ya da kararda öngörülen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi hallerinde, bu karar geri alınabilir.

Kurul, iznin geri alınması veya öngörülen şarta uyulmaması nedeniyle iznin ortadan kalkması durumunda, yoğunlaşma işleminin sona erdirilmesi için teşebbüslerin belirli faaliyetlerini yahut ortaklık paylarını devretmeleri de dâhil gerekli gördüğü her türlü tedbiri alır. Bu durumda, tarafların konuya ilişkin savunmaları istenir.

Yoğunlaşma işlemleri, Kurul tarafından izin verilene kadar gerçekleştirilemez. Ancak Kurul, bildirilmesi zorunlu bir yoğunlaşma işleminin izin alınmaksızın gerçekleştirildiğinden haberdar olduğunda işlemi incelemeye alır. İnceleme sonucunda Kurul; 16 ncı madde gereğince idari para cezası verir ve ayrıca belirli şart ve yükümlülükler çerçevesinde işlemin devamına karar verebilir ya da işlemin sona erdirilmesi için teşebbüslerin belirli faaliyetlerini yahut ortaklık paylarını devretmeleri de dâhil gerekli gördüğü her türlü tedbiri alabilir. Bu durumda, tarafların konuya ilişkin savunmaları istenir.

Kurul, tarafların yazılı görüşünü almadan yasaklama kararı veremez. Bu durumda, görüş isteme yazısının tebliğinden görüşün Kuruma intikal ettiği tarihe kadar inceleme süresi durur.

Kurul, hangi yoğunlaşma işlemlerinin Kuruma bildirilmesi gerektiğini, bildirimin ve incelemenin usul ve esaslarını tebliğlerle belirler.

Yoğunlaşma niteliğinde olmayan veya Kurul tarafından belirlenecek eşikleri aşmayan yoğunlaşma işlemleri Başkanlık tarafından sonuçlandırılır."

BAŞKAN – Evet, şimdi, değerli arkadaşlar, burada geneli üzerinde görüşmeler yapılırken bu maddeyi bir vekil bir sürü “ ya da”, “ ya da”, “ ya da” vardı ya -şimdi gene okudu arkadaşımız- (b) bölümünde, 7 (a), sonra (b). Bir de maddeler arasında “İki veya daha fazla teşebbüsün birleşmesi ya da b)...” deyip, “bir ya da daha fazla teşebbüs veya hâlihazırda...” falan filan, bir sürü “ya da, ya da, ya da” gidiyordu. “Burada bir çalışma yapın.” demiştik arkadaşlara, bununla ilgili de bir çalışma yapmışlardı. İsterseniz bunun yerine onun üzerinden konuşalım. Çünkü bu (b) şıkkı burada çok anlaşılmayan bir durumdaydı.

Bu önergeyle düzeltilen kısmı bir şey yapın, ondan sonra bu düzeltilecek kısım üzerinden konuşalım isterseniz. Çok fazla değil, birkaç noktada bir düzeltme var. İşin mantığında çok fazla bir değişiklik yok da, işin anlatımı biraz şey oldu.

Buyurun, şu önergeyi bir okuyun.

“Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Alt Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/882 esas numaralı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının Çerçeve 3 üncü maddesiyle değiştirilmesi öngörülen Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7 nci maddesinin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini, 10 uncu fıkrasının sonuna aşağıdaki cümlelerin eklenmesini ve son fıkrasında yer alan "yoğunlaşma işlemleri" ibaresinin "işlemler" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Hüseyin Filiz

Çankırı

‘Kontrolde kalıcı değişiklik meydana getirecek şekilde;

- İki veya daha fazla teşebbüsün birleşmesi,
- Herhangi bir teşebbüs tarafından, başka bir teşebbüsün tamamının ya da bir kısmının doğrudan veya dolaylı kontrolünün devralınması,
- Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması,

bu Kanunun uygulanmasında yoğunlaşma işlemi sayılır. Kontrol, ortaklık payı ya da malvarlığının satın alınması yahut sözleşme veya teşebbüs üzerinde belirleyici etki uygulama imkânı sağlayan diğer bir yolla devralınabilir. Bu madde hükümleri miras yoluyla iktisap hallerinde uygulanmaz.'

'Taraflara yazılı görüş vermeleri için belirlenecek süre bir aydan...'

BAŞKAN – Bir saniye... Bu ilk kısım. Öbüründe, 10'uncu fıkranın sonuna da şu ekleniyor:

"Taraflara yazılı görüş vermeleri için belirlenecek süre bir aydan kısa olamaz. Verilen süre içinde yazılı görüş beyan etmeyen taraf bu hakkından vazgeçmiş sayılır."

BAŞKAN – Bir yer daha değiştirdik. Yok mu o?

KOMİSYON UZMANI – Son fıkrasındaki "yoğunlaşma işlemleri"ni "işlemler" olarak değiştiriyoruz efendim.

BAŞKAN – Şimdi, bu "Kontrolde kalıcı değişiklik meydana getirecek şekilde (a), (b), (c)... Burayı tekrar okuyoruz arkadaşlar, birlikte.

"Kontrolde kalıcı değişiklik meydana getirecek şekilde;

a) İki veya daha fazla teşebbüsün birleşmesi..."

BAŞKAN – Bir durum bu.

"b) Herhangi bir teşebbüs tarafından, başka bir teşebbüsün tamamının ya da bir kısmının doğrudan veya dolaylı kontrolünün devralınması..."

BAŞKAN – Bu ikinci durum.

(c)...

"c) Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması..."

BAŞKAN – Bu da üçüncü husus. İşte bunlar...

Evet, devam edin.

"...bu Kanunun uygulanmasında yoğunlaşma işlemi sayılır. Kontrol, ortaklık payı ya da malvarlığının satın alınması yahut sözleşme veya teşebbüs üzerinde belirleyici etki uygulama imkânı sağlayan diğer bir yolla devralınabilir..."

BAŞKAN – Bu da kontrolü tarif ediyor, öyle mi? Kontrol nasıl olur? "Kontrol nasıl sağlanır?"ı tarif ediyor. Evet...

"Bu madde hükümleri miras yoluyla iktisap hallerinde uygulanmaz."

BAŞKAN – Kalan kısmında bir değişiklik yok. Bir de, "Kurul tarafından yazılı görüşünü almadan yasaklama kararı veremez. Bu durumda görüş isteme yazısının tebliğinden görüşün Kuruma intikal ettiği tarihe kadar inceleme süresi durur.". Buraya ilave yapılıyor: "Taraflara yazılı görüş vermeleri için belirlenecek süre bir aydan kısa olamaz. Verilen süre içinde yazılı görüş beyan etmeyen taraf bu hakkından vazgeçmiş sayılır." Yani süre veriliyor, bir ay süre veriliyor. Hâlâ görüş şey yapmamışsa... Bir de burası var değiştirilen. Yani burada yoğunlaşma işleminin tarifini netleştirmek amacıyla verilmiş bir önerge.

Şimdi, bu hâliyle, buyurun, buna görüşlerinizi alalım.

Buyurun Sayın Özgümüş.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Başkanım, geneli üzerinde konuşurken de bir kuşkumu dile getirmiştım. Aslında, bu konuda kafamda bir netlik yok. Sadece biz kendi aramızda bir iki kez konuştuk, gitti, geldi. Bu miras meselesi...

Şimdi, verilen önergeyle yoğunlaşma meselesinde -miras yoluyla iktisap hallerinde uygulanmaz- miras bunun kapsamı dışına çıkarılıyor. Ancak, geneli üzerinde konuşurken o zaman da bir kuşkumu dile getirmiştım. Şöyle bir olay: İstisna da olsa Türkiye'de diyelim ki şu anda 9 veya 10 tane çimento fabrikası var, çimento fabrikasının bir tanesi çok güçlü, diğerlerini de almak istiyor ancak yasa engel ama babası var 80 yaşında, 4 fabrikanın 1'ini babasının üzerine aldı, hisselerini, hâkim hisse veya tamamını. Bir süre sonra babası öldü, 4 fabrikanın tamamı... Eğer biz burada miras yoluyla iktisabı bu kapsamın dışına çıkarırsak tamamı aynı firmanın oldu ve birden bire, piyasanın yüzde 18'ine hükmederken yüzde 60'ına hükmetmeye başladı, hâkim olmaya başladı. Böyle bir sakınca ortaya çıkmaz mı? TÜSİAD da çünkü o toplantıda böyle bir şey istiyordu yani bu miras kapsam dışına çıkarılsın diye, şimdi kapsam dışına çıkarılmış ama böyle bir sakınca ortaya çıkar mı ileride diye kafamda kuşku var, kafam net değil.

BAŞKAN – Bunu konuşalım arkadaşlar. Yani tabii, bu, kanuna karşı hile, muvazaa.

Hukukçu arkadaşlar var mı? Muvazaa geçerli midir arkadaşlar, nasıldır?

Ben söz vereyim de.

Buyurun, kendinizi tanıttin. Muvazaa konusu bu şey tabii yani normal bir şey değil. Burada normal olacak hakkın yani kendi inisiyatifi dışında gelişmiş normal hakkın şeyini konuşarak, düşünerek o önergeye arkadaşlarımız imza atmıştır. Yoksa bu muvazaalara kapı aralamak... Eğer gerekiyorsa bundan da vazgeçebiliriz, o kadar şey değil ama hakikaten, inanalım ki bu bir tehlike, bu bir şey.

Buyurun, ben sizi dinleyeyim.

REKABET KURULU ÜYESİ DOÇ. DR. TAHİR SARAÇ – Çok kısa birkaç açıklama yapayım.

Birincisi, miras durumu aasında yeni, önergeye eklenmiş bir husus değil, zaten mevcut kanunda da “miras yoluyla iktisaplar hariç” şeklinde ifadeniz var.

İkincisi, muvazaa konusunda Borçlar Kanunu’nun 19, 20’nci maddeleri var. Muvazaalı işlemler zaten batıldır. Bunların herhangi bir hukuki şeyi yoktur. Herkes de bunu iddia edebilir. Bu açıdan da herhangi bir sıkıntı yok.

Üçüncüsü de bu baba-oğul ve benzeri ilişkilerde, zaten bunları, biz aynı ekonomik bütünlük ve benzeri yakın aile ilişkilerini birlikte değerlendiriyoruz.

BAŞKAN – Babasının üzerine aldığı an zaten kıyamet koptu orada.

REKABET KURULU ÜYESİ TAHİR SARAÇ – Aynı zaten ekonomik şeyde...

BAŞKAN – Kendi almış gibi işlem görecektir daha başında.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Farklı şirketse, şirket farklıysa?

REKABET KURULU ÜYESİ TAHİR SARAÇ – Şirketin tüzel kişiliklerinin isminin ne olduğu önemli değil. Biz zaten perdenin arkasına geçip “O şirketleri kim kontrol ediyor?” a bakıyoruz. Buradaki “kontrol” tanımı da onun için var. “Doğrudan ya da dolaylı” ifadesi de zaten onu kapsıyor efendim.

BAŞKAN – Yani “Mevcut kanundan farklı değil ve burada da muvazaa geçerli değil, babası üzerine böyle bir şey yapsa bile, yapıldığı an zaten kendisi almış gibi işlem görür.” diyorsunuz.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Peki bir soru daha sorayım, ikisine birden cevap verin eğer mümkünse. O da şu: Muvazaalı işlem değil de, piyasanın yüzde 25’ine oğlu A çimento fabrikası, diğerini babası B çimento fabrikası olarak, belki de gerçekte rekabet ederek sürdürüyorlar yani on sene, on beş sene önce almışlar, kurmuşlar fabrikayı. Böyle bir durumda, baba öldüğü zaman muvazaa işlemi olmadan yine oğula geçecek ve yine piyasanın yarısını kontrol edecek. Bu sakınca yaratmaz mı?

BAŞKAN – Sürdüremezler ki zaten.

Buyurun, cevap.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Sayın Başkanım, bu, ihtimal dâhilindedir ama çok düşük bir ihtimal hesabı yapıp buna göre, hani, düzenleme biraz belki aşırı hassasiyet olur ama en kötü ihtimal gerçekleştiğinde dahi, bizim hâkim durumun kötüye kullanılmasına ilişkin zaten asli görevimiz, yetkimiz, sorumluluğumuz var, caydırıcı. Yani, bir adım hâkim duruma geçti, fiyatı artırıyor, satıyor, satmıyor, müşteriyi beğeniyor, beğenmiyor, bunlar bizim müdahil olduğumuz, doğrudan müdahil olduğumuz alanlar. Dolayısıyla kaygı duyulacak bir şey yok efendim burada.

BAŞKAN – Başkanım, şimdi, “olabilir” dediniz de. Şimdi, 2 kardeş ya da baba-oğul birlikte farklı firmalar rekabet edilip edilmediğine bakılmaksızın, aralarında rekabetin varlığına bakılmaksızın yoğunlaşma sayılmıyor mu bunlar, beraber değerlendirilmiyor mu ki zaten?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Efendim, biz, mesela enerji sektöründe yatırım yapan, dağıtım bölgelerinde faaliyette bulunan bir ailenin iki kanadını onların bütün itirazlarına rağmen aynı ekonomik bütünlük içinde farz ettik. Yani bir kardeş vardı, diğer kardeş ile baba ayrı bir şirket, öbür kardeş ayrı bir tüzel kişilik ve bunlar kıyasıyla...

BAŞKAN – Zaten birlikte değerlendiriliyorsa yani burada bir ihtimal de kalmıyor gibi. Yani o açıdan söyledim.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Esasen öyle, tabii tabii.

BAŞKAN – Mesela ben zaten “Olamaz.” deyip siz de “Olabilir.” dediniz de o açıdan. Çünkü zaten iki kardeş, ayrı ayrı firma birbiriyle rekabet etse de etmese de buna bakılmaksızın bir yoğunlaşma sayılacak bu, öyle değil mi?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Evet.

BAŞKAN – O zaman mesela kalmıyor. Sadece benim burada bir tereddüdüm var, sizlerle onu paylaşayım: “Kontrolde kalıcı değişiklik meydana getirecek şekilde” diye başlıyor. Buradaki bir “kalıcı” kelimesi var. Bir de (c) şıkında “Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması” var. Buradaki “kalıcı” kelimesinin ölçütü

konusunda benim tereddüdüm var? Ne olunca kalıcı olacak? Ne kadar ay, ne kadar gün, ne kadar yıl? Ne yani neye göre? Her olaya göre kalıcılık farklı değerlendirilir mi? Buradaki “kalıcı” kelimesinden kastınız ne? Nasıl ayırt edeceksiniz bu işi?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Efendim, bu mesele bir problem olarak bizim karşımıza çıkmadı. Bugüne kadar aldığımız kararlar, mahkemelerden bize...

BAŞKAN – Bugüne kadarki kanunlarda “kalıcı” lafı var mı?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Var efendim.

BAŞKAN – Nerede?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Tebliğimizde vardı. Biz mevzuatımızda...

BAŞKAN – Tebliğinizde var. Kanunda var mı?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Kanunda zannedirim bu kelime yok efendim. Ama bu mehz mevzuattan kaynaklanan...

BAŞKAN – Siz örnek verin; ne olunca, nasıl olunca kalıcı, nasıl olunca geçici. Burada çünkü bir, evvelen iki husus vardı değil mi? Bir, teşebbüslerin birleşmesi vardı, bir de bir teşebbüsün diğer bir teşebbüsün tamamını veya bir kısmını dolaylı veya direkt ele geçirmesi durumu vardı. Bu şekilde hâkim durum oluşturma mevzuatı vardı. Şimdi biz buna ne yapıyorduk? “Birleşme veya devralma” diyorduk. Şimdi ne yaptık? “Birleşme ve devralmanın” yerine ne yazdık? “Yoğunluk” yazdık. Buraya bir de (c) şıkkı ekledik. Üç, yani deminki dediğimiz ikiye ilaveten üçüncü husus, ne o? “Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması...” Ortak girişim, bir de bunu getirdik. Şimdi burada kalıcılık sizin yönetmeliğinizde vardır, onu bilemem, vardır, doğrudur yani o kadar işin detayına vâkıf değilim ama burada kalıcılığı kanuna koyuyoruz. Bu kalıcılığı nasıl tarif edeceksiniz bize?

Buyurun.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Bir tarif denemesi burada, kanunda yapmadık efendim. Eğer arzu edilirse...

BAŞKAN – Hayır, hayır, siz nasıl düşünüyorsunuz? Nereye koyacaksınız? Kalıcılığı nasıl yorumluyorsunuz, nasıl tarif ediyorsunuz? Yönetmeliğinizde nasıl tarif ediyor, nasıl uyguluyorsunuz?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Yani biz kılavuzlar, tebliğlerle bu meseleyi hall ettik. Bizim cephede herhangi bir boşluk yok efendim.

BAŞKAN – Biz de bilelim ya, biz de bilelim.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Söylediğimiz şu: Yani bir birleşme, devralma olmuşsa, bir yoğunlaşma söz konusuysa tabii ki o muvazaa dediğimiz şey esasen söz konusu değil, geçicilik söz konusu değil; tasarruf sahibi, karar sahibi, inisiyatif sahibinin değişmesi, kontrol. Bir şirketin yönetimi Ahmet’ten Mehmet’e geçiyorsa, artık Ahmet oranın yönetimini tayin etmede, geleceğe ilişkin kararlarını almada söz sahibi değilse yeni kişi söz sahibiyse burada kalıcılık şartı yerine gelmiştir. Yani mülkiyet hakkından kaynaklanan...

BAŞKAN – Geçici nasıl oluyor?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Mesela bir kiralama akdi yapılır. Bu kiralama, üç ay bir iş hanını, bir iş merkezini bir tüzel kişilik kiralamıştır. Biz buna bir yoğunlaşma işlemi yapmıyoruz efendim çünkü geçicidir. Kiralamayı biz yoğunlaşma çerçevesinde değerlendirirken uzun vadede sonuçlar doğurucu...

BAŞKAN – Az önce verilen örnek var. Bir çimento fabrikasını beş yıllığına devraldı, kiraladı. Ne olacak?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Sevgili Başkanım, uzunca, kalıcılığa ilişkin, kontrolde kalıcılığın ne demek olduğunu, değişikliğin ne anlama geldiğini açıklayan, örneklendiren kılavuzumuzda ifadeler var. Eğer müsaade ederseniz ben birkaç...

BAŞKAN – Buyurun, okuyun.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – “Tebliğin 5’inci maddesi uyarınca kanunun 7’nci maddesi kapsamında -yani yoğunlaşmaya ilişkin- bir birleşme veya devralma işlemi ancak kontrolde kalıcı değişiklik meydana getiren işlemleri kapsamaktadır. Zira bu nitelikteki işlemler pazarın yapısında kalıcı bir değişikliğe neden olmaktadır. Dolayısıyla kanunun 7’nci maddesi geçici kontrol değişikliğiyle sonuçlanan işlemleri kapsamamaktadır ve onunla birlikte belirli bir süre içinde...”

BAŞKAN – Nerede? Kanunda öyle bir şey yok ki ya.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Hayır, bu bizim...

BAŞKAN – Yeni şeyin gerekçesini anlatıyorsun.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Bizim kılavuz ve tebliğ...

BAŞKAN – Bizim kanunun gerekçesini anlatıyorsun değil mi?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Evet, tebliğimizin ilgili maddesini açıklıyorum efendim.

BAŞKAN – Efendim, kanunun 7'nci maddesindeki kalıcılığı anlatıyorsun ya. Senin geçmiş kanununda böyle bir şey yok.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Kanunda yok efendim zaten. Bizim o kanunun uygulanmasına ilişkin tebliğ ve kılavuzlarımız var.

BAŞKAN – Efendim, şimdiki ifadenizde diyorsunuz ki: “Kanunun bu maddesindeki geçicilik, kalıcılık şudur...”

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bir uygulama kılavuzu hazırlamışlar, o uygulama kılavuzundan, kanun değil, uygulama kılavuzundan okuyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Kanun dedi ya.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Yok, kanun değil.

BAŞKAN – Tekrar üstteki cümleyle beraber alır mısın o “kalıcı” kelimesiyle beraber, elinizdeki okuduğunuz şeydeki “kalıcı” kelimesiyle, okuduğunuz metinden.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – “Tebliğin 5'inci maddesi uyarınca kanunun 7'nci maddesi kapsamında bir birleşme veya devralma işlemi ancak kontrolde kalıcı değişiklik meydana getiren işlemleri kapsamaktadır.” Yani yoğunlaşma dediğimiz de kontrolde kalıcı değişiklik meydana...

BAŞKAN – Tebliğe kanunda olmayan şeyi “Bu, kalıcılar içindir.” diyorsunuz.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Evet.

BAŞKAN – Tamam.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Zira bu nitelikteki işlemler pazarın yapısında değişikliğe yol açabilmektedir karar vericiler açısından. Dolayısıyla kanunun 7'nci maddesi geçici kontrol değişikliğiyle sonuçlanan işlemleri kapsamamaktadır, geçici kontrol.

BAŞKAN – Örnek verin efendim. Hangi geçiciyi kapsamadı şimdiye kadar, ona bir örnek verin ya. “İşte, şu kapsamadı.” Biz de bakalım o örneği hakikaten ya mantıklı görüyor muyuz?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Bununla belirli bir süre için imzalanmış anlaşmalar yenilenebilir nitelikte ise kontrolde kalıcı bir değişiklik meydana gelebilecektir. Eğer onun öngörülen anlaşma süresi ilgili teşebbüslerin kontrolünde kalıcı değişikliğe yol açmak için yeterince uzunsa anlaşmaların belirli bir bitiş tarihi olması hâlinde dahi kanunun 7'nci maddesi kapsamında bir işlem ortaya çıkabilecektir. Anlaşmalara ilişkin örnek verilirken bu örnek verilmiş Sayın Başkanım. Ha, onun dışında...

BAŞKAN – Örnek verin efendim, şu fabrika, şu şey... Bir mahzuru yoksa, mahzuru varsa basını dışarı alınız.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Hayır, efendim, bir fabrika, bir tüzel kişilik, diğer tüzel kişilikten altı aylığına kir alıyor. “Ben üretim yapacağım orada.” diyor.

BAŞKAN – Bana bu çimento fabrikasını altı aylığına kiraladığında altı ay rekabet rafa kalkıyor mu?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Rafa kalkıyor diye bir şey yok. Yoğunlaşma anlamında yoğunlaşma sayılmıyor ve onun denetimi söz konusu değil. O anlamda biz bir analiz yapıyoruz. İhlal ayrı bir bahistir. O anlamda her durumda geçici veya kalıcı, ihlal şeyimiz ayrı, bu yoğunlaşma denetimi. Yoğunlaşma denetimi bizatihi ihlal teşkil eden davranışların önlenmesi değil, kaynakların etkin kullanımına dönük bir çaba.

BAŞKAN – Şimdi, sizin bir çimento fabrikanız var. Yanınızdaki arkadaşımızın da çimento fabrikası var, ötekinin de var, işte, birkaç kişisiniz. Siz bir tanesini kiraladınız. O artık kendi adına üretim yapmıyor orada, sizin adınıza üretim yapıyor. Sizin ambalajınızla basılıyor, sizin fiyatınızla satılıyor. Al sana altı ay.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Bu bir anlaşmadır efendim.

BAŞKAN – Bu bir anlaşmadır da “Bu bir yoğunlaşma değildir.” diyorsunuz.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Değildir, hayır değildir.

BAŞKAN – Nasıl anlaşmadır bu?

REKABET KURULU ÜYESİ DOÇ. DR. TAHİR SARAÇ – Yasa yapısını bozan bir şey yok efendim.

BAŞKAN – Bu nasıl anlaşmadır, söyler misiniz? Hayır, nasıl anlaşma? “Anlaşmadır.” dediğiniz bu kanun gereğince yasak olan anlaşma mıdır? Elbette ki bir anlaşmadır, anlaşma yaparak yapıyorsunuz da. Bizim kanunumuzda yasaklanan anlaşmalardan birisi midir bu?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Hayır.

BAŞKAN – Serbest bir anlaşma. Bir yıl kiralarsa ne olacak?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Bir yıl kiralarsa, eğer pazarda kayda değer bir değişikliğe yol açıyorsa zaten denetimin asıl şeyi o. Yani nedir? Yüzde 70-80 piyasa payında biz yoğunlaşma yoktur diyebiliriz Sayın Başkanım, sakıncası yoktur diyebiliriz. Yüzde 30-40 eşliğinde burada vahim bir ihlal vardır diyebiliriz.

Şimdi, hangi sektör bu? Hangi sektörde ne yapılıyor?

BAŞKAN – Sayın Başkanım, şimdi, bakın, bir çimento fabrikası yerine iki çimento fabrikasını kiralayamaz mı?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Kiralayabilir tabii.

BAŞKAN – O zaman üçü de kiralar.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Peki, yapsın efendim.

BAŞKAN – Altı ay yerine bir yıl kiralayabilir mi?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Kiralayabilir tabii ki.

BAŞKAN – İki yıl da kiralayabilir.

İki yıl üç tane çimento fabrikasının tamamında kiralayanın paketiyle mal üretilip ve satılıyor, o fiyattan satılıyor. Bundan daha doğal ne olabilir. O zaman rekabet ne olur?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Tüm bunlarda serbestsiniz karşılıklı anlaşma. Ama bu anlaşma, o piyasada bir yoğunlaşmanın doğurduğu türden sonuçlar doğurduğunda rekabet kısıtlanmış olabilir, piyasaya girişler mümkün olmayabilir, müşteri istismarı söz konusu olabilir. Yani rekabet bir manada eğer engellenmişse bu tasarruflar sonucunda, biz buna yoğunlaşma muamelesi yaparız ve kalıcı kontrol değişikliği varmış gibi muamele görür. Ama somut bir örnek ver, dosya, proje üzerinde şunu anlat dersanız, varsa bir örneğimiz onun üzerinde de yorum yapılabilir.

BAŞKAN – Efendim, buradaki “kalıcı” kelimesi, muğlak. Bunun kaldırılması ne getirir size? Eski kanununuzda yoktu. “Kontrolde değişiklik meydana getirecek şekilde...”

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Başkanım, kaldırırsak değişen hiçbir şey yok.

BAŞKAN – Tamam.

“Kontrolde değişiklik meydana getirecek şekilde” diye yazarsak, (c) şikkını da “bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması bu kanunun uygulamasında yoğunlaşma işlemi sayılır” dersek, “kalıcı olarak” kısmını çıkartırsak...

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Başkanım, biz bu “kalıcı” kelimesini... Bağışlayın, bu kanunun mehzarındaki değişiklikleri ciddiye alıyoruz Avrupa’da dünyada olup bitenleri. Yani Avrupa’daki orijinal kaynaklardaki kelimeleri Türkçeye biraz geçirmeye de çalıştık. “Yoğunlaşma” nitekim öyle. Onun dışında, biz zaten bu şekilde uygulamamızı sürdüreceğiz. Tebliğimiz ve kılavuzlarımız ortada.

BAŞKAN – Birisi çıkıp size, o yönetmeliğinizin yasaya aykırı olduğunu iddia edip iptal ettirinceye kadar uygularsınız. İptal ettirirse uygulayamazsınız. Ama ben şahsen bu “kalıcı” kelimesinin muğlak olduğunu düşünüyorum. Yani ne kadar süreyle, kaç ay, ne kadar kalıcı, ne kadar kalıcı değil? Siz bunu bir yerde tarif ettiyseniz kalıcılığın ne olduğunu...

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Efendim, bu şartlara göre değişir, sektöre göre değişir. Mesela birisi borsadan gidiyor diyelim ki yüzde 3- 5’lik bir piyasa payını ele geçiriyor, satın alıyor bir şirketin diyelim. Kalıcı değişiklik var mı burada? Yok. Ama eğer her defasında üç ay beş ay içinde yüzde ikişer üçer beşer yüzde 30’lara 40’lara çıkarsa bu şirketin yönetimini ele geçirecektir. Bu durumda kalıcılık öne çıkıyor ve şunu iddia edemez o zaman: Efendim, ben yüzde üçer beşer satın aldım, kalıcılık yoktu, kontrol değişikliği yoktu, ben bundan muaf olayım. Biz bu tür dosyaları sonuçlandırdık. Davalar mahkemelere gitti. Dolayısıyla bu kalıcılık meselesi Sayın Başkanım, tamamen teknik gerekçeli tercüme ama bizim uygulamamızın tam da karşılığı. Ama çıkarsa da kıyamet kopmaz.

BAŞKAN – Buyurun.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, biraz evvel borsayla ilgili hisse paylarındaki değişiklikten bahsetti Sayın Başkan. Borsa payları yönetimi değiştirmez. A grubu, B grubu, C grubu hisseler vardır. A grubu ve B grubu hisseler yönetimde söz sahibidir. Halka açıldığınız vakit, halka açılan bölümler genellikle yönetimi etkilemeyen şeylerdir. Dolayısıyla o, bu örnekler bağdaşmaz. Bence bir kavram kargaşası yaşıyoruz. Geçici veya kalıcı diye bir şey olmaz. Eski adıyla “birleşme ve devralma”, yeni adıyla “yoğunlaşma” olan bu 7’nci maddede, sonuçta bir teşebbüs veya bir teşebbüs birliği vardır. Ve o teşebbüs veya o teşebbüs birliği eğer birleşme sonucunda hâkim durumda oluyorsa, pazardaki payı onu hâkim duruma getiriyorsa ister kalıcı olsun ister geçici olsun orada bir hâkim durumu vardır, o yoğunlaşmaya izin verilmez.

Siz diyorsunuz ki efendim kiralama oldu. Kiralama da olduğu vakit, sonuçta o bir yoğunlaşmadır. Onun hesaplamasını yaparken, pazar payını hesaplarken eğer yoğunlaşma oluyorsa o kiralama da -hiç kalıcı veya geçici diye bir şey olmaz- o teşebbüs veya o teşebbüs birliği hâkim durumdadır, ona, o kiralamaya izin verilmez. Eğer hâkim durumu yaratıyorsa Rekabet Kurulu ona da izin vermez. Dolayısıyla buradaki bu “kalıcı” kelimesi gerçekten anlamsız bir kelimedir.

BAŞKAN – Anamlı canım da, gereksiz.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Şurada bir anlamı yoktur, bunun hiçbir anlamı yoktur. Yoğunlaşmada ha geçici ha kalıcı bir teşebbüs veya bir teşebbüs birliği eğer yoğunlaşma yaşıyorsa orada, orada bir hâkim durum vardır, orada bir tekelleşme vardır. O tekelleşmeye eğer Rekabet Kurulu izin vermeyecekse vermeyebilir ister geçici olsun ister kalıcı olsun. Yani geçiciliğin bir anlamı yok.

BAŞKAN – Altı aylığına da olsa bir yıllığına da olsa orada bir rekabet sekteye uğrayacak.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Rekabeti ihlal eden bir durum söz konusu olacak. Rekabeti ihlal eden bir durum yani bu yoğunlaşma. Hâkim durum olur ha hâkim durumu kötüye kullanır kötüye kullanmaz o ayrı bir konu. Kötüye kullanırsa, elbette Rekabet Kurulunun 6’ncı maddedeki hâkim durumu kötüye kullanması maddesini işletirsiniz ama hâkim durumun kötüye kullanılmasının maddesi yetki sizde var diye yoğunlaşmaya izin veremezsiniz. Kanunun amacı bu.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bir şey daha söyleyecektim bu maddeyle ilgili.

Burada şunu diyor: Yoğunlaşmaya neden olan müracaatlarda deniliyor ki, otuz gün içerisinde sonuçlandırmak zorunda. Eğer otuz gün içerisinde sonuçlandırma yani derinleştirmek gerekiyorsa, yeniden bir inceleme gerekiyorsa, daha derinlemesine bir inceleme gerekiyorsa, belki buna ilave süre verilebilir diyor ama özelleştirme şirketleri hariç diyor.

Niçin hariç? Özelleştirme yapılacak şirketlerde de eğer bir yoğunlaşma yapılıyorsa, yoğunlaşmaya neden olabilecekse belki büyük bir şirkettir, Rekabet Kurumunun uzmanları orada da derinlemesine inceleme ihtiyacı duyabilir. O zaman o otuz gün içerisinde bitiremezse o incelemeyi ne olacak? Bu ayrımı yapmak son derece yanlış. Yarın öbür gün başınıza böyle bir olay gelebilir. Özelleştirmeye ilgili bir şirkette eğer yoğunlaşmaya neden olabilecekse bu müracaatı yaptığı vakit, ben bunu otuz gün içerisinde sonuçlandırmak zorundayım diye iyi bir inceleme yapmazsanız, o zaman son derece yanlış bir şey olur. Siz eğer özel teşebbüslerle ilgili şirketlerde onlara bu hakkı veriyorsanız, özelleştirmeye ilgili şirketlere de bu hakkı...

Ha, şunu diyebilirsiniz: Ya özelleştirmenin önünde engel olmayalım, bir an önce satılsın aman rekabet oluyor mu, olmuyor mu. Bu tarzda düşünüyorsanız bu da rekabet kültürüne yakışmayan bir davranıştır. Bu da son derece yanlıştır. Bu ayrımı ortadan kaldırmak lazım.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Efendim, Özelleştirme İdaresi muhatabımız olduğu için...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – O ne demek yani?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Öyle bir özel şirketle Özelleştirme İdaresi farklı statüde sayın vekilim.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Peki, şimdi TÜPRAŞ’ı özelleştirdik. TÜPRAŞ hâkim durumda olan bir konumdu. Şimdi, otuz gün içerisinde bunu sonuçlandıramadınız ne oldu?

BAŞKAN – Müsaade ederseniz onun cevabını alalım.

Sayın Başkan, özelleştirme yoluyla gerçekleştirilen işler hariç, bu niçin; onun bir gerekçesini anlatır mısınız.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Bu konu defaatle kurulda konuşuldu, dairelerimizde hep gündemde olan bir şey.

Şöyle bir şey: Özelleştirme dairesi gibi karşımızda esasen bu işi uzun yıllardır yapan profesyonelleşmiş, ihtisaslaşmış kendi alanında, belgeleri bilgileri bizim istediğimiz türde artık formata sokan, müracaatı, takibi konusunda özel sektör gibi davranmayan bir muhatap var ve kamu işlerinin gecikmemesini teminen, işin önemine binaen gecikme daha fazla olmasın. Yoksa, denetim olmasın demek değil. Yoğunlaşma varsa zaten biz diyoruz ki şunu şunu yapmazsanız böyle olmaz. Öngörüş safhası var ayrıca, diğerlerinde olmayan. Yani, özelleştirme işlemleri diğerlerinden farklı bizde. Önce bir görüşe gelirler “Nasıl yapalım, ne yapalım, şartnameye neler koyalım?” biz onlara yardımcı olmak üzere bir görüş göndeririz.

BAŞKAN – Size mi geliyorlar?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Tabii.

Ondan sonra bize tekrar müracaat ederler, işte, sattık, şu şartlarda falan.

BAŞKAN – Bilgi ve belgelere ulaşma konusunda daha avantajlı durumda olduğumuz bir kesim olduğu için diyorsunuz, yoksa farklı bir manada değil.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Bir de öngörüş kısmı var.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Hayır, cevabını alıyoruz efendim yani. Şimdi siz sorunuzu soracaksınız “Niye?” diye, o da cevabını verecek efendim.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Ama işte bu cevap beni tatmin etmiyor. Niye tatmin etmiyor? Çünkü, Sayın Başkan, Rekabet Kanunu’nu açıyorsunuz, amaç ifadesine bakıyorsunuz, kapsam maddesine bakıyorsunuz, diyor ki: “Türkiye Cumhuriyeti hudutları dâhilinde her türlü hizmet ve mal piyasalarında...” Yani, burada devlete ait olan iktisadi devlet teşekkülleri, özelleştirdiğiniz kaplıcalar, şirketler kanun kapsamı dışına çıkamıyor.

BAŞKAN – Efendim, kapsamımız dışına çıkmıyor, burada da çıkmıyor.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Olur mu canım, siz şimdi ayrımcılık yapıyorsunuz. Yani, özel sektörden diyorsunuz ki...

BAŞKAN – Süre verme bakımından hariç.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Süre verme bakımından olsun.

BAŞKAN – Yani, “Çabuk ol, öncele.” diyor, “Diğer işleri bırak, şu işi bitir.” diyor.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Bu kayırmadır yani bir şekilde.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Hayır, öyle demiyor Sayın Başkan, öyle demiyor.

BAŞKAN – “Bir ay içinde bitir.” diyor.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Öyle demiyor.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Öyle demiyor Başkanım, burada öyle demiyor.

BAŞKAN – Ne olacak?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Burada diyor ki: “Devletin özelleştirme idaresi bir şirketi satacaksa ve benden izin isteyecekse ben buna otuz gün içerisinde ‘Evet’ i vereceğim.”

ALİM IŞIK (Kütahya) – “...vereceğim.” diyor, öyle diyor.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Başkanım, öngörüş var.

BAŞKAN – Niye “Evet” i verecek, “Hayır” da diyebilir.

ALİM IŞIK (Kütahya) – “Bu geleni otuz günde tamamlayacağım.” diyor.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Peki tamamlayamazsa ne olacak? Ben yaşadım bunları, Rekabet Kurumu Başkanı olarak yaşadım. Otuz gün içerisinde bitiremeyeceğiniz...

BAŞKAN – Bu soruya cevap ver. Yetiştiremedin otuz günde, ne olacak?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Sayın Vekilim, bir kere “otuz gün” değil, “otuz iş günü”.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Tamam. Bitiremediniz...

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Ama bu otuz iş gününün başka bir özelliği daha var, bundan önce bir öngörüş safhası var Sayın Vekilim. Yani, özelleştirilecek...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Efendim, öngörüş safhası değil. Bakın, siz kanunları, yönetmelikleri, kılavuzları ve teamülleri birbirine karıştırıyorsunuz, buraya kanun koyuyorsunuz. Sizin başta dediğiniz var, bahsettiğiniz o. Ön inceleme kanunda yok ki, sizin kendi kafanızdan yani Rekabet Kurumunun oluşturduğu bir teamül o. Biz burada kanun yapıyoruz. Kanun yaparken her şeyi kalıbına koymak zorundayız. Yani, teamüller kanuna göre oluşacak. Siz kanuna aykırı yönetmelik yapabilir misiniz, kanuna aykırı kılavuz yapabilir misiniz, kanuna aykırı teamül oluşturabilir misiniz?

BAŞKAN – Tamam efendim, tamam; sakın, sakın.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Başkanım, bütün bilgiler, belgeler hazır olduktan sonra otuz iş günü içinde karar veriyoruz. Bütün belgeler, bilgiler hazır olma şartıyla, kaydıyla otuz iş günü – otuz gün değil, bir ay değil- içinde karar veriyoruz. Veremsek yani...

BAŞKAN – Ne olacak?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Kötü bir şey bu, etkinsiz çalışması...

BAŞKAN – Ne olacak yani veremedin ne olacak, onu söyle. Kanuna diyelim ki...

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Efendim, otomatik olarak işleme izin vermiş oluruz, eğer öyle veremsek.

BAŞKAN – Öyle mi buradaki şey?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Tabii, tabii.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Diğerlerinde de öyle ama diğerleri daha şanslı bu bakımdan.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Onu artık işlemiş oluruz, geçirmiş oluruz.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Başkanım, Sayın Vekilim; diğerlerinde hani ön hazırlık, öngörüş falan bir şey yok, dolayısıyla diğerlerine daha jest yapılmıştır.

BAŞKAN – Buraya öngörüş yazmamışsınız. Öyle bir şey yazıyor mu?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Kanunda öyle ortak bir şey oluşmuş, tebliğde var o.

BAŞKAN – Sizde tebliğ mi var?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Hayır, kurum öyle tebliğ etti, biz ihdas etmedik Sayın Başkanım, bizim özelleştirme tebliğimiz var, o çerçevede...

BAŞKAN – Sizin tebliğiniz mi?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Tabii, tabii. Yani, özelleştirme işlemleri diğer şeylerden biraz farklı.

BAŞKAN – O özelleştirmeyle ilgili şeyi buraya yazsanız ya. Niye yazmıyorsunuz tebliği?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Özelleştirmeyi bağlar bu sefer.

BAŞKAN – Peki.

Şimdi, “Özelleştirme yolu ile gerçekleştirilen yoğunlaşma işlemleri hariç kurul kararıyla dört aya kadar uzatılabilir.”

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Siz yine bir ayda izin veriyorsunuz, biz burayı kaldıralım; özelleştirme idaresi otuz günde sonuçlandırır, kimse size niye sonuçlandırdınız demez ki.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – “Bir ay” değil efendim, otuz iş günü.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – On beş günde sonuçlandırır, üç günde sonuçlandırır, buna kimse...

BAŞKAN – Dört aya kadar uzatılabilir.

Şimdi bak, birisi “otuz iş günü” öteki de “dört aya kadar...” Niye orayı da iş gününden yazmıyorsunuz? Yani, işin birinci bölümünü, ana süreyi iş günü şeyiyle yazıyorsun, uzatmayı ayla yazıyorsun; aynı cinsten yazsanıza bunları.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – O bir zafiyetse haklısınız efendim.

BAŞKAN – Aynı cinsten yazın bunu.

“Otuz iş günü...”

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – “Doksan iş günü” diyebiliriz öbürü için de efendim. Ona denk geliyor nihai inceleme söz konusu olduğunda.

BAŞKAN – Özelleştirme altmış, diğeri doksan mı? Özelleştirme iş gününe otuz; ilave, öbürüne şey mi?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Doksan.

BAŞKAN – Yani, “İlk otuz yetmediği zaman ne olacak?” sorusunun cevabı ne oldu? Yeter mi diyorsunuz?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Özelleştirmede yeter Sayın Başkanım.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Neye göre, kıstas nedir?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Bir de özelleştirme dediğimiz şey, amatörce bize intikal eden bir dosya değil Başkanım, yani bir çimento fabrikası...

BAŞKAN – Ön görüşmemiz var o tebliğ de olsa diyor. Onunla bize hazır geliyor dosyalar, zaten bilgimiz dâhilinde olan şeyler.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkanım, özel şirketler de müracaat ettikleri takdirde onlar da bir ön görüşme yapıyorlar. Her ne kadar tebliğde yoksa da onlar da geliyorlar, aralarında görüşüyorlar. Biz neleri isteriz, hangi evrakları getirelim, ne yapalım, onları da sorgulayalım ama öbür tebliğde var, bu tebliğde yok. Dolayısıyla, bu ayrımı yapmak doğru bir ayrım değil ve bu, özelleştirme idaresinin aleyhine bir işlemdir; lehine gibi gözüküyor, aleyhine bir işlemdir. “Otuz gün içerisinde bitsin.” dediği vakit... Böyle bir ayrımcılık olur mu yani?

BAŞKAN – Nasıl aleyhine olacak?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Aleyhine bir şey.

BAŞKAN – Otuz günde bitmediyse izin vermiş sayılıyor.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – İzin vermiş sayılıyor... Böyle bir ayrımcılık olur mu?

BAŞKAN – Hayır, “Aleyhine” derken yani şimdi aleyhine bir şey yok yani özelleştirme gerçekleştirmiş oluyor.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Kayırmış oluyor.

BAŞKAN – Ya, kayırmış kayırmamış onu demiyorum, “Aleyhine” dediğinin mantığı yok, onu söylüyorum.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Ben aleyhine demek istiyorum yani hani bu özelleştirmenin yaptığı şey öbürünün aleyhine işler. İşlemez mi?

BAŞKAN – Eğer burada rekabete aykırı bir durum varsa kamunun aleyhine olur; yoksa, birinin lehine, aleyhine olmaz değil, önemli olan toplumun aleyhine olup olmamasıdır.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Her ikisinde de bir rekabet ihlali varsa, o yoğunlaşmadan kaynaklı bir ihlal varsa kamunun aleyhine olur, vatandaşın aleyhine olur.

BAŞKAN – Eskiden ne kadardı bu süreler?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Biz nihai incelemeye aldığımız durumda bir yıla kadar süreli soruşturma gibi muamele görüyor idi. Soruşturmadan ayrıştırdık, bunun biraz daha erken dönemde, kısa sürede yapılmasını temin için nihai inceleme kararı alınınca özelleştirme dışı dosyalar için Sayın Başkanım, bunun dört aya kadar verilebileceğini... Kurul bir ay verir, iki ay verir, üç ay verir “En fazla dört aya kadar izin verilebilir.” dedik. Ama, özelleştirme bir kamu meselesi olduğu için şahısların tek tek bireysel menfaatlerinden ötede kamunun bir tasarrufu olduğu için bugün, yarın, her zaman elde kalmasın diye biz kendimizi zorlayalım, otuz iş gününde bu işi bitirelim dedik. Tamamen özeti bu.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Vatandaşın da işini bitirin, niye vatandaşın işi bitmiyor?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Efendim, bitiyor. Zaten o dört ay olmuyor Sayın Başkanım, bir ay oluyor, onunki daha şey.

BAŞKAN – Şimdi, bir saniye. Yani vatandaşın elbette işi bitecek de, şimdi, burada, özelleştirmede bir devlet malını satıyor, özelleştiriyor, bir de alan var. Kontrol eden yine devlet yani her iki tarafta karar verici devlet, öbür tarafta bir özel şahıs, yurt içinden veya yurt dışından. Yani, burada her tarafın hak ve menfaatlerini korumak lazım. Yani, hem bir yandan malınızı satıyorsunuz, özelleştiriyorsunuz; öbür taraftan da işi bekletiyorsunuz, sürüncemede tutuyorsunuz. Alan adam da ona göre yatırımını, hazırlığını yapacak, bilmem ne yapacak. Onu sürüncemede bırakmak...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Almamış ki daha efendim, Rekabet Kurumundan izin çıkmayınca kadar o almamış ki.

BAŞKAN – İşte, bir an önce doğru karar vermek üzere neticelendireceksin; satıyorsan satacaksın, satmıyorsan satmayacaksın, devlet olarak yani.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Ama, Rekabet Kurumunun görevi, özelleştirme idaresinin “Sat.” dediği şeyi bir an önce satmak değildir; onun görevi, Rekabet Kurumunun görevi...

BAŞKAN – “Doğru karar vermek koşuluyla” dedim, orayı atlama yani.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – ...yoğunlaşma sonunda bir hâkim durum olacak mı, bir yoğunlaşma olacak mı, onun görevi bu.

BAŞKAN – “Bu konuda doğru karar vermek şartıyla” diye söylüyorum yani şimdi orayı atlamayın yani.

Bunu şöyle yazsak nasıl olur Başkan: Bir ay, dört ay var ya, otuz iş günü, dört ay. Değil mi? Dört ay değil mi? “Dört aya kadar uzatılabilir.” diyor.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Doksan üç günde...

BAŞKAN - Bırak doksan üçü. O şimdi onun görüşü, o söyledi; dediği hemen olmuyor; o, onun dediği.

Ben de diyorum ki: Şunun başlangıcını “bir ay” diye yazalım, özelleştirme idarelerine ilave “bir ay” koyalım, diğerlerine de “dört ay” koyalım.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Bu görüş zaten Maliyeden ve Özelleştirme İdaresinden birlikte geldi. Biz de sakınca görmedik efendim. Bu buraya bizim de koyduğumuz bir hüküm de değil. Özellikle Maliye bu konuda çok şey davranıyor.

BAŞKAN – Bir ay, bir ay daha, işte dört ay. Böyle bir şey yazarsak nasıl olur?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Her ikisi de mi “dört ay” dediniz efendim?

BAŞKAN – Hayır. Özelleştirmeye “bir ay artı bir ay”. Diğerine “bir ay artı dört ay”.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Tamam efendim, fark etmez.

BAŞKAN – O nasıl olur? Hiç olmazsa bir bir ay daha ilave etmiş oluruz.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Ayrım yapmak doğru değildir. Yani efendim niçin ayrım yapıyoruz, onu anlamadım.

BAŞKAN – Kamu işinin erken bitirilmesi için ayrım yapıyoruz.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Yani Rekabet Kurumunun böyle bir görevi yok ki. Kamu kendi işini bitirir. Rekabet Kurumunun böyle bir görevi yok ki.

BAŞKAN – Kamu kendi işini nasıl bitirecek? Kamu yapacak bu işi.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Rekabet Kurumunun öyle bir görevi yok. Rekabet Kanunu’nda...

BAŞKAN – Biz şimdi veriyoruz işte o görevi.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Veremeyiz efendim; biz Rekabet Kurumuna öyle bir görev veremeyiz, Anayasa’ya aykırı.

BAŞKAN – Verdik gitti.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Benim şirketimi sen dört ay inceleyeceksin, bekle diyeceksin, sen kenarda bekle. Benim de yurt dışından, İngiltere’den bir müşteri gelmiş, benim şirketimle ilgili pazarlık yapıyor, ben satmayacağım ona. “Sen bekle, seninkini dört ay sonra bakacağım.” diye. Bunu Özelleştirme İdaresinde bu işi bitiriyorum. Böyle bir şey olabilir mi? Bu, o demek.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Sayın Başkanım, belki yanlış anlamalar olabilir. Olanı, yaşadığımızı anlatayım: Bir dosya geldi mi, biz bir haftadan fazla kaldı mı paniğe giriyoruz. Yani eğer denetim ciddi manada, uzun vadeli çalışma, analiz gerekmiyorsa biz on gün içinde, on beş gün içinde... Çünkü hayat akıyor, zaman hızlandı, insanlar vazgeçiyor. İki ay, üç ay olduğu durumda, bir birleşme, devralma anlaşmasından bile vazgeçilebiliyor.

Dolayısıyla, süreleri ne kadar kısaltırsak o kadar kurumun etkinliği, memleketin iyi çalıştığının göstergesi olur Sayın Başkanım. Yani kamu idaresinin etkinliğini tartışıyoruz biz burada ve bunun için bu şeyler buralara geldi. Yoksa, bekle, zamana yay... Hayır efendim. Biz, kanunlar altı ay yazılsa bile onu en kısa sürede çıkarmak zorundayız.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Maalesef, bu herkese uygulanmıyor.

BAŞKAN – Ya, buraya yazmak şart mı kardeşim? Siz bunu öncelikle misiniz kendi iş planınızda?

Sayın Başkanım...

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Buyurun efendim.

BAŞKAN – Siz kendiniz iş planınızda bunu öncelikle yapmıyorsunuz, bunu buraya yazmak şart mı ya?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Şu anda yok, kanunda yok böyle bir şey.

BAŞKAN – Öncelersiniz işinizi. Sizin kurulun gündemini belirleme yetkisi Başkanlığın. Beraberce belirliyorsunuz, ediyorsunuz. Önceliği verirsiniz, mümkün olan öncelikte bitirirsiniz. Bunu buraya yazmanın ne şeyi var?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Bunu buraya yazmak, bağışlayın ama, hafızamızla barışık olma anlamına geliyor. Bu kurumun şu kadar yıldır yaptığı çalışmanın kâğıda, dokümantasyona geçmesi mesel esi. Yoksa, ya, sıfırdan başlıyorsak bir tecrübe daha ederiz, beş yıl, on yıl boyunca daha iyisine ulaşırız, o da mümkün ama bütün arkadaşlarımız, kurul üyelerimiz, dairelerimiz dedi ki: “Böyle olursa uygun bir düzenleme olur, etkinlik olur.” O kadar; başka bir niyet olamaz bunun dışında.

Yani arkadaşlarımızın şu andaki hissiyatını söylüyorum, özelleştirmeyi bir türlü çıkaralım, kamu kendi hesabını yapsın. Biz işin kolaylaşması için kanuni bir referans olsun diye efendim, buraya özelleştirmeyi...

BAŞKAN – Ya babam, senin yapacağın çalışmayı kim elinden tutuyor? Git, önce onu yap, sonra öbürünü yap. Sana niye öyle yaptın mı diyorlar?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Öncesi, sonrası yok, herkes eşit efendim, süreleri var.

BAŞKAN – Herkesi eşit yap canım, önce onu bitir. Herkes eşitse hiç koyma bunu buraya o zaman. Yani şimdi Başkan, “Herkes eşittir.” diyorsan hiç koyma. Tamam, önce kamunun işini şey yapıyorsan zaten sen programını, gündemini yaparken öncelik verirsın, yaparsın.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Başkanım, bizim hedeflerimizde sıfır noktada bunlar yoktu. Bunlar Başbakanlıkta diğer bakanlıkların gelip “Yapmayın, etmeyin, kamu şöyle çalışıyor, yardımcı olun.” demeleri suretiyle giren hükümler ve biz de baktık, ettik, hakikaten makul. Tamam dedik. O öyle geldi, başka türlü gelmedi Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Getirdiğiniz şeye ya sahip çıkacaksınız ya çıkaracaksınız.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Tabii, sahip çıkıyoruz, üstlendik yani biz onu...

BAŞKAN – Üstlendiysen, “şu dedi, bu dedi” demeyeceksin Başkan.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Hayır “Nereden çıktı?” falan gibi...

BAŞKAN – Ya, nereden çıktı diye sormadık, nereden çıktı diye demedik.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Söyledi efendim. “Başbakanlıktan geldi.” diyor.

BAŞKAN – Nereden çıktı diye demedik.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – “Başbakanlıktan geldi, biz de...” diyor.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Efendim, Başbakanlıkta koordinasyon toplantısını kastediyorum.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Öyle dediniz.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Yoksa Başbakanlık derken...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Evet, öyle dediniz. Size talimat geldi, siz de buraya koydunuz. Kendi ağzınızla ikrar ediyorsunuz yani.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – O iş bizim dünyamızda yok Başkanım.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Kanun böyle yapılmaz ki. Kanun şeye göre yapılır. Bu böyle buraya girerse bu Anayasa’ya aykırıdır. Biz bu kanunu Anayasa Mahkemesine götürürüz bir şekilde, çıkarsa.

BAŞKAN – Bunda ne var da götüreceksin ya?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Götürürüm vallahi. Şu maddeden götürürüm ben.

BAŞKAN – Ya, siz alışkınsınız oraya. Geçerken dosyayı bırakırsınız.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Anayasa Mahkemesinden dönüyor...

BAŞKAN – Bunda ne var ki yani? İyi de bunda ne var?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Ama bakın, uyarıyorum burada. Ben de bu görevi yapmış biri olarak uyarıyorum. Bu doğru değildir diyorum yani bu kadar basit. Bana tatmin edici bir cevap verin, ben çekileyim kenara.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Hocam, Özelleştirme Tebliği sizin zamanınızda çıktı.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bizim zamanımızda çıktı.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Kanunda var mıydı öyle bir şey efendim?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Ne diyorum şimdi? Engel bir hâli var mı?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Yoktu ve çıktı yani.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Engel hâli var mı?

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Kanundaki şey olsun da daha iyi, makul olsun diyorum.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Özelleştirme Tebliği'nin altında benim imzam vardır. Kanuna aykırı mıdır? Değil.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Değil efendim.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Niye buraya koyuyorsunuz? Niye koyuyorsunuz?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – E, kanunda...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Kanunda sizin için ayırım yapalım o zaman. O zaman söyleyin bize, gücümüzün yetmediği kişiye bile talimat veriliyor, biz onu yapıyoruz diyeceksiniz.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Efendim, kanuna koyalım da sağlam olsun.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Neyin sağlamı olacak Başkanım? Şimdi, sağlam olduğunu, neler yaptığının sağlam olduğunu da biliyoruz biz.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Ben bilmiyorum efendim.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Ben biliyorum, ben biliyorum.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Yani sizin “hukuk” dediğiniz şey, yani kanun, tebliğ, birbirini destekler, birbiriyle...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Desteklemiyor burada, ayrımcılık yapıyor burada.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Yapıyorsa takdir sizin efendim. Biz yapmadığını düşünüyoruz. Bizim sadece tek başımıza da şeyimiz değil. Yani teknokratların, bürokratların oturup birlikte makul dediği bir çözüm bu, yoksa...

BAŞKAN – Şöyle bir şey...

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Buyurun efendim.

BAŞKAN – “Bir ay artı bir ay” a bir şey, ona da mı itiraz ediyorsunuz?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Başkanım, ayrıma karşıyız, ayrımcılık olmaz.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Tamam efendim, bütünüyle çıksın.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Rekabet Kurulunun görevi, eşit muamele yapmak.

BAŞKAN – “Eşit muamele yapmak.” diyorsun, tebliği kendin imzalamışsın. Bu daha önce yapılmış...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Tebliğe göre değil ki efendim. Onu ayrı ayrı...

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Tebliğ de şey...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Başkanım, benim tebliğim buna aykırı değil.

BAŞKAN – Ama az önce sen dedin.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Öyle bir şey demedim. Tebliğin altında benim imzam var dedim.

BAŞKAN – Ha, onu dedin.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Benim tebliğim öyle değil ki.

BAŞKAN – Nasıl?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Hiç alakası yok. Ayrımcılık yok orada.

BAŞKAN – Tamam.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Efendim, tebliğde ön bildirim var ve kanunda yok öyle bir şey.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Yok tabii.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Ama kanunda olmayan şey nasıl tebliğde olur Sayın Başkanım ya?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Efendim, oraya bakın. Kanuna aykırı bir yanı var mı?

BAŞKAN – Ön bildirim kaldırıldı mı burada?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Orada Rekabet Kurumuna yetki verilmiş, sürelerle ilgili yetki verilmiş. O yetki çerçevesinde tebliğ yapmışız. Ne var onda?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Başkanım, deminden beri...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bir dakika, o tebliğ...

BAŞKAN – Müsaade buyurun. Şimdi, beraber konuşalım.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkanım, Başkan bir kere konusuna hâkim değil.

BAŞKAN – Ya, bir dakika...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Yani...

BAŞKAN – Şimdi bak... Bu yakışmaz.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Öyle olmadığını ben de biliyorum. O noktaya getiriyor.

BAŞKAN – Bakın, Sayın Ayaydın, siz şu anda burada bürokrat değilsiniz.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Ben burada?

BAŞKAN – Bürokrat değilsiniz.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Değilim, parlamenterim.

BAŞKAN – Müsaade edin, işte onu söyleyeceğim.

Siz burada parlamenterisiniz. Sizin üslubunuzla aynen cevap veremeyecek olan bir kişiye hitabınız daha makul olmalı çünkü aynı telden, aynı üslupla karşı taraf size bir şey dediği zaman biz de onu kabul etmeyiz, “Vekilimize böyle davranamazsınız.” deriz. Anlatabildim mi? Dolayısıyla, şeyi dengeli tutalım.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkanım, ben...

BAŞKAN – Dengeli tutalım. Ya, siz siyasetçiye, lütfen... Bana söyleyin, milletvekili arkadaşlarımıza söyleyin ama...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkanım, ben kime nasıl hitap edeceğimi çok iyi bilirim ama o bürokrat da cevap verirken buradaki bir parlamenterin zan altında bırakacak şekilde konuşursa verilecek cevap da budur.

BAŞKAN – Cevap verimiz.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Cevabı da veriyorum ben. Hiç kimsenin şeyi altında kalmam.

BAŞKAN – Tamam, cevap verimiz elbette.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Verilmesi gereken cevabın 3 mislisini veririm Başkanım ben.

BAŞKAN – 3 mislisini verme, bire bir vereceğiz canım. Kavga olur o zaman.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Biz de bire üç.

BAŞKAN – Bire üç olursa kavga çıkar.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Burada özel şirketlere 4, özelleştirmeye 1...

BAŞKAN – Sayın...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bak, 3 kat fazladır burada. Benim verdiğim cevap da 3 kat fazla olacak.

BAŞKAN – Sen özel şirketlerin temsilcisi misin?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Tabii.

BAŞKAN – Olur mu?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Ben Türkiye Cumhuriyeti’ndeki herkesin temsilcisiyim.

BAŞKAN – Olur mu? İşte, öyle, herkesin temsilcisisin.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Evet, özel şirketlerin de temsilcisiyim.

BAŞKAN – “Herkesin” de.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Herkesin. Ama Rekabet Kurumu burada herkesin değil, sadece Özelleştirme İdaresinin temsilcisi oluyor burada. Ayrımcılık yapıyor burada.

BAŞKAN – Yapma. Yok.

Şimdi, Alim Hocam, buyurun.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkanım, orta yolu bulma adına, makulü arama adına ben de önerimi söyleyeyim.

Şimdi, “Kurul bildirim tarihinden itibaren yine otuz iş günü içinde incelemeyi tamamlamak zorundadır.” Bu cümle kalsın ancak “İncelemenin derinleştirilmesi ihtiyacının ortaya çıkması durumunda inceleme süresi kurul kararıyla uzatılabilir.” diye yazalım, ondan sonra “özelleştirme” cümlesini, diğer cümle sonuyla çıkaralım.

BAŞKAN – Ne kadar uzatılabilir?

ALİM IŞIK (Kütahya) – İsteddiği kadar. Bir ay uzatsın, beş ay uzatsın, kendi iş gününe göre...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Ya otuz günde bitirsin, yirmi günde bitirsin.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Uzatmasın, yani önemli değil ama Kurulu rahatlatalım, bir uzatma süresini de kanunla verelim. Makul, onlar kendileri bulsun. Dolayısıyla özelleştirmedir veya öbür özel şirkettir, hiç bunlara girmeden “Kurul ihtiyaç duyuyorsa uzatılabilir.” diyelim. Onu da tebliğle, şununla bununla belirlesin süresini. Yani şeye gerek yok. Yani kanun yapıyoruz. İlla dört ay, üç ay diye bir şey yok.

BAŞKAN – Şimdi dört ay, üç ay diye bir şey yok da bakın arkadaşlar, bu kanunlar sadece bugün için değil, yarın, öbür gün, üç ay, beş yıl sonra.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Tamam, biz de yarın da olabilecekleri düşünerek söylüyoruz. Derinleştirme ihtiyacı arttı, dört ayda da bitmedi. Ne yapacak? Uzatsın o zaman, istediği zaman bir daha uzatsın.

BAŞKAN – Hiç bitmez o zaman. Adamın bitirmeye niyeti yoksa bitirmez.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Bitmezse Kurula sorarlar. Sen niye bitirmedin diye sorarlar.

BAŞKAN – Kurulun bitirmeye niyeti yoksa ne yapacağız o zaman, bana söyler misiniz? O özelleştirme ne olacak?

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sorarlar birileri. Niye bitirmedin kardeşim diye sorar.

BAŞKAN – Kim soracak? Kanunla vermişsin yetkiyi adama, kim soracak? Kim soracak.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – İktidar değişince sorulur. Mevcut iktidarda sorulmaz, iktidar değişince sorulur.

BAŞKAN – Yani şimdi burada mesele işler kilitlenmeden yürüsün diyerdir, süre vermeler filan. Zorlamadır. Bürokrati zorlama, sıkıştırma. Bak, çalış kardeşim, işi bitir.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkanım “Kurul da diyor ki: Biz bir an önce bitirmek istiyoruz zaten.” Ama biz ihtiyat olsun diye...

BAŞKAN – Yarınki gelen kurul da der ki ben bu özelleştirmelere karşıyım.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Özelleştirmeyi zaten kaldırıyoruz.

BAŞKAN – Ben özelleştirmelere karşıyım, dolayısıyla bitirmem.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Bir dahaki gelene kadar zaten özelleşecek bir şey kalmayacak Sayın Başkanım. Bir şey kalmadı elde, hepsi bitti zaten. Az bir şey kaldı, bir şeker fabrikaları kaldı, başka da bir şey kalmadı. Yani havayı da özelleştireceğiz diyorsanız ona bir şey demem ben.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Kalmadı, kalmadı bir şey. Onun için o özelleştirmeyi buradan kaldıralım. “Süreyi uzatabilir” diye...

BAŞKAN – Efendim, burada “Özelleştirme yoluyla gerçekleştirilen yoğunlaşma işlemleri hariç” ibaresini, zaten çalışma usullerini belirlemek sizin şeyinizde olduğu için ya kaldıracağız yahut bunun süresini toplam iki ayla sınırlandıracağız.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Her ikisi de takdirinizde efendim.

BAŞKAN – Şunu bir okuyayım, bakayım: “Kurul, bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde incelemeyi tamamlamak zorundadır. Ancak incelemenin derinleşmesi ihtiyacı ortaya çıkması durumunda inceleme süresi Kurul kararı ile dört aya kadar uzatılabilir. Özelleştirme yoluyla gerçekleştirilen yoğunlaşma işlemleri incelemesi en geç iki ayda tamamlanır.”

ALİM IŞIK (Kütahya) – Yok, ona ayırım yapmayalım.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Onu çıkaracağız.

ALİM IŞIK (Kütahya) – İki ayda tamamlasın, bir ayda tamamlasın.

BAŞKAN – Öngörüşmeleri var, bilmem neleri var.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Hayır, bakın, özelleştirmeyi buraya katarsanız ayırım yapıyor. Ya hepsini aynı süre içerisinde eşit bir şekilde vereceğiz.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, aynı süre olsa özelleştirmedeki on beş günde bitirse kim ne diyecek?

ALİM IŞIK (Kütahya) – Kim neyi bitirecek diyecek? Bir şey demez.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Yirmi günde bitirsin.

BAŞKAN – Bitirmezse diye biz bitirin diyoruz.

ALİM IŞIK (Kütahya) – O zaman işte dört aya kadar uzatılır deyince onu da bitirecek, onu da bitirmek zorunda. Buraya bir şart koymazsanız o da bir iş. Öyle bir iş geldiyse onu da bitirecek, ötekini de bitirecek. Yani ayırmama açısından bu süreyi her ikisinde de eşit tutmamız lazım veya dört ayı tutmayalım “Kurul kararı uzatılabilir.” diyelim. Yani ne kadar uzatırsa o...

BAŞKAN – Sayın Başkan, buyurun.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Efendim, burada özelleştirmeye ilişkin düzenleme iptal edilebilir.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Çıkaralım.

BAŞKAN – “Özelleştirme yoluyla gerçekleştirilen yoğunlaşma işlemleri hariç” ibaresinin madde metninden çıkarılmasını Başkanlık öneriyor. Uygun, öyle mi?

ALİM IŞIK (Kütahya) – Yukarıdaki otuz iş gününü bir aya indiriyor muyuz, bir ay mı diyoruz?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Efendim, bu tartışmalardan sonra bir çözüm olsun adına siz bana bir soru tevcih ettiniz, ben de çıkarılabilir diyorum.

BAŞKAN – Peki.

“Otuz iş günü” kalsın mı?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Kalsın efendim.

BAŞKAN – Kalsın mı, bir ay mı olsun?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – “Otuz iş günü” daha makul efendim.

BAŞKAN - Daha makul, kalsın.

Şimdi, burada...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Şu dört ayı da iş gününe çevirelim mi Sayın Başkanım, madem yukarıda sizin teklifiniz öyleydi?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Doksan iş günü.

ALİM IŞIK (Kütahya) – “Doksan iş günü” diyelim o zaman aynı kavramları kullanma adına veya altmış iş günü.

BAŞKAN – Ne diyorsunuz? “Doksan iş günü” mü?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Olabilir.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Doksan uygun mudur?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Olabilir.

ALİM IŞIK (Kütahya) – “Doksan iş günü” diyelim.

BAŞKAN – “Dört ay” ibaresinin “Doksan iş günü” olarak değiştirilmesi.

“Özelleştirme yoluyla gerçekleştirilen yoğunlaşma işlemleri hariç” ibaresinin madde metninden çıkartılması, “dört aya kadar” ibaresinin “doksan iş gününe” kadar olarak değiştirilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi gelelim, bak sen bu “kalıcı” şey yaptın gitti.

ALİM IŞIK (Kütahya) – “Kalıcı” da vardı, bir de bu ondan sonraki cümleyi de bir açıktan...

BAŞKAN – Hangisi?

ALİM IŞIK (Kütahya) – Hemen altındaki cümleyi. “Kurulun inceleme süresinin sonuna kadar herhangi bir karar vermemesi hâlinde işleme izin verilmiş sayılır.” Yani burada bir esneme, gerekirse siz karar vermeyin anlamında bir cümle bu. Bence bunun da...

BAŞKAN – Yok, karar verin, bak karar verin, savsaklamayın bu işi.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Vermezseniz benimki olur, vermiş oluruz.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Vermezsen işleme izin veririm.

BAŞKAN – Başka türlü ne olur?

ALİM IŞIK (Kütahya) – Y azmasak ne olur?

BAŞKAN – Verdiğiniz sürenin ne anlamı kalır o zaman? Altına başka bir şey yazmak lazım. “Bu süre içerisinde dosyasını tamamlamayan Kurul üyeleri hakkında şu işlem yapılır.” Olur mu? Olmaz.

ALİM IŞIK (Kütahya) – O da olmaz.

BAŞKAN – Olmaz. Dolayısıyla burada, bak, arkadaş, senin inisiyatifinin geçerli olması için kullan, bu zaman dili içerisinde işi bitir...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Yoksa da izin vermiş sayılıyım, kusura bakma.

BAŞKAN – İzin vermiş sayılıyorsun yoksa, bu görevini yerine getir manası geliyor orada.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Yani aksi bir uygulama olacak olsa, diyelim ki biraz önce dediğiniz gibi bunu çözmek istemeyen bir anlayış gelse bundan yararlanır o zaman. O dört ayı kullanmaz.

BAŞKAN – Bir an önce karar ver ya.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Evet, şu “kalıcı olarak” ibaresini, Aydın Hocam, orada “Onu kaldıralım.” demiştiniz değil mi?

BAŞKAN – Efendim, bunu yönetmeliklerinde nasıl uyguluyorsanız uyguluyorsunuz, ona şey yapmıyoruz.

ALİM IŞIK (Kütahya) – “Kalıcı olarak” ibaresini kaldırıyoruz.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Sayın Başkanım, bu “kalıcı” da kalkabilir.

BAŞKAN – Bak, madde 7’de “Kontrolde kalıcı değişiklik meydana getirecek şekilde” kısmındaki “kalıcı” ibaresi ile (c) şıkkındaki bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortaklık girişiminin oluşturulması” kısmındaki “kalıcı olarak” ibaresinin madde metninden çıkartılması. Bu şekilde şöyle oluyor: “Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması.” Bunu oluşturmak, yoğunlaşma işlemi sayılıyor.

“Kalıcı” kelimesi ve “kalıcı olarak” kelimesinin madde metninden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir. Kararların hepsi oy birliğiyle alındı.

ALİM IŞIK (Kütahya) – 2’nci maddeye de katılmış oluyorum Sayın Başkan. Yani siz “Oy birliğiyle aldık.” diyorsunuz. Onda biz geç geldik. Önergedeki değişikliğe biz de onay veriyoruz, katılıyoruz yani.

BAŞKAN – Şimdi, burada üç tane önerge oldu. Bütün bu önergelerle beraber değişiklikler neticesinde oluşan madde 7’yi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü maddenin değiştirdiği madde 7’yi demek istedik. Yoksa tasarının madde 7’si değil. Madde 3 kabul edilmiş oldu. Tamam.

Madde 4...

Burada bir söz isteyen oldu ama geçti o husus arkadaşım. Israrcı mısınız söz talebinizde arkadaşım? İstiyor musunuz? Madde geçti, ne diyorsunuz?

TÜSİAD REKABET HUKUKU ÇALIŞMA GRUBU TEMSİLCİSİ AV. HAKAN ÖZGÖKÇEN – 4’üncü maddeyle ilgili...

BAŞKAN – İlave bir şey mi vardı?

TÜSİAD REKABET HUKUKU ÇALIŞMA GRUBU TEMSİLCİSİ AV. HAKAN ÖZGÖKÇEN – 3’üncü maddeyle ilgili vardı ama...

BAŞKAN – Geçti.

Çok kısa söyler misiniz? Öyle can alıcı bir şeyse döneriz geriye değiştiririz ya, burada değiştirmeyeceğimiz bir şey yok.

Buyur, haydi bakalım. Kısa, öz.

TÜSİAD REKABET HUKUKU ÇALIŞMA GRUBU TEMSİLCİSİ AV. HAKAN ÖZGÖKÇEN – Tabii.

İki husustan bir tanesi netlik kazandırma adına, ikincisi ise aslında o da gene netlik kazandırma adına ama çok lafzî bir şey değil, birazcık daha ruhi bir şey. Şöyle ki: “Kurul tarafından belirlenen eşiklerin aşılması durumunda, yoğunlaşma işlemlerinin gerçekleştirilmeden önce Kuruma bildirilmesi zorunludur.” hükmü mevcut. Fakat...

BAŞKAN – Nereden okuyorsun?

TÜSİAD REKABET HUKUKU ÇALIŞMA GRUBU TEMSİLCİSİ AV. HAKAN ÖZGÖKÇEN – Şöyle diyeyim size: 3’üncü maddenin üçüncü fıkrası: “Kurul tarafından belirlenen eşiklerin aşılması durumunda, yoğunlaşma işlemlerinin

gerçekleştirilmeden önce Kuruma bildirilmesi zorunludur.” Burada, Rekabet Kurumuna bildirilmeyen işlemlerin hukuki açıdan akıbetlerinin ne olacağına dair bir hüküm belki eklenebilir diye düşündük netlik kazandırmak adına. Ki zaten elbette Rekabet Kurumunun iznine tabi olan bir işlem Rekabet Kurumunun önüne getirilmediği noktada ve işlem gerçekleştirildiği noktada bu işlemin geçersizliği dikkate alınmakla birlikte, bildirilmeyen yoğunlaşma işlemleri hukuken geçersizdir.

BAŞKAN – Diye yazalım diyorsun.

TÜSİAD REKABET HUKUKU ÇALIŞMA GRUBU TEMSİLCİSİ AV. HAKAN ÖZGÖKÇEN – Gibi bir hüküm eklenebilir.

BAŞKAN – Sayın Başkan, ne oluyor peki, size müracaat etmediler, bildirmediler?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Onu karşılayacak, efendim, zannederim, tasarının başka yerlerinde cümleler var.

BAŞKAN – Neresi?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Mesela sondan bir önceki paragraf Başkanım. “Yoğunlaşma işlemleri Kurul tarafından izin verilene kadar gerçekleştirilemez. Ancak Kurul, bildirilmesi zorunlu bir yoğunlaşma işleminin izin alınmaksızın gerçekleştirildiğinden haberdar olduğunda işlemi incelemeye alır.” Arkası geliyor.

BAŞKAN – “Ancak Kurul, bildirilmesi zorunlu bir yoğunlaşma işleminin izin alınmaksızın gerçekleştirildiğinden haberdar olduğunda işlemi incelemeye alır.” “Bir gün haberdar olacağız, işleme alırız.” diyorsun yani.

“İnceleme sonunda Kurul, 16 ncı madde gereğince idari para cezası verir.” 16’ncı maddede nedir idari para cezası?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Var efendim, binde 5’e kadar, 1’e kadar o değişecek şimdi.

BAŞKAN – Cirosunun binde 1’i, binde 5’i filan yani, evet.

“...ve ayrıca belirli şart ve yükümlülükler çerçevesinde işlemin devamına karar verebilir ya da işlemin sona erdirilmesi için teşebbüslerin belirli faaliyetlerini yahut ortaklık paylarını devretmeleri de dâhil gerekli gördüğü her türlü tedbirleri alır.” Yani “Başında bildirmezse adamın başına taş yağar.” diyor. Anladın mı, öyle değil mi, ben yanlış anlamadım, değil mi?

ALİM IŞIK (Kütahya) – Yani denetim dilinde böyle demek istiyor.

BAŞKAN – Böyle yani şimdi “Zamanında bildirip de müsaade almazsan sonunda başına felaket gelir.” diyor yani. Çok ciddi cezalar, ayrıca şunlar, bunlar, bir de iptaller, bilmem neler, hepsi var işin içerisinde.

Siz ne katkıda bulunacaksınız? Özet, kısa...

MÜSİAD ANKARA TEMSİLCİSİ YUNUS SÖNMEZ – Çok hızlıca, bir nokta: “İzin kararının taraflarca belirlenen yanlış veya yanıltıcı bilgiye dayanılarak alınmış olması ya da kararda öngörülen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi hallerinde...” diye başlayan bir paragrafımız var. Biz şöyle bir şey eklenmesi hususunu size arz etmek istiyoruz.

BAŞKAN – “İzin kararının taraflarca verilen yanlış veya yanıltıcı bilgiye dayanılarak alınmış olması ya da kararda öngörülen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi hallerinde bu karar geri alınabilir.”

MÜSİAD ANKARA TEMSİLCİSİ YUNUS SÖNMEZ – “Hallerinde” kelimesinden sonra “İlgili teşebbüsün hilesi veya kastının varlığı tespit edilirse...” Yani teşebbüs bunu sehven yaptıysa ve bir kastı yoksa bu durumda böyle bir uygulama...

BAŞKAN – Kararı geri alacak, kastı ne ya? “İzin kararının taraflarca verilen yanlış veya yanıltıcı bilgiye dayanması...” “Kasten yanlış bilgi veriyse” diyorsunuz, öyle mi?

MÜSİAD ANKARA TEMSİLCİSİ YUNUS SÖNMEZ – Tabii, örneğin, teşebbüs de bu konuda bilgi sahibi değilse ya da kendisi bir şekilde yanıldıysa...

BAŞKAN – “Yanlış veya yanıltıcı bilgi” çok açık ya arkadaşlar, bunun kastı mastı yok. “Yanlış veya yanıltıcı bilgi” diyor.

Tamam, peki, teşekkür ederim.

Buyurun.

BANKALAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ OĞUZ KARAKOÇ – Efendim, 7’nci madde üçüncü fıkranın aşağıdaki biçimde düzenlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BAŞKAN – Neresi üçüncü fıkra?

BANKALAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ OĞUZ KARAKOÇ – “Kurul tarafından belirlenen eşiklerin aşılması durumunda, yoğunlaşma işleminin Kuruma bildirilmesinin yanı sıra teşebbüsler yoğunlaşma işlemlerine devam edebilirler. Ancak söz konusu yoğunlaşma işleminin Kurulca onaylanmaması hâlinde...”

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bankacılık sektörü bundan muaf zaten Sayın Başkanım.

BANKALAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ OĞUZ KARAKOÇ – Belli ölçüde...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bankalar Kanunu’nda birleşme ve devralmalardan muaf tutuldu. Onun için yani sizin sektörü ilgilendiren bir konu yok burada.

BANKALAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ OĞUZ KARAKOÇ – Sadece bankacılık sektörü değil ama tüm mali kurumlar açısından hadiseye baktığımızda, aslında önerimiz Türkiye’deki birleşme, devralma işlemlerinin hızlanmasına yönelik bir öneri. Muafiyette olduğu gibi sorumluluğu teşebbüsler alsın, işlerine devam etsin ama kurumun onayı gereksin.

BAŞKAN - “Kurul tarafından belirlenen eşiklerin aşılması durumunda, yoğunlaşma işlemlerinin gerçekleştirilmeden önce Kuruma bildirilmesi zorunludur. Bildirim, Kurul tarafından hazırlanan bildirim formunda istenen bilgi ve belgelerin eksiksiz olarak Kurum kayıtlarına intikal ettirildiği tarihte yapılmış sayılır.”

Ne diyorsunuz burayla ilgili?

BANKALAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ OĞUZ KARAKOÇ – Şimdi “Yoğunlaşma işleminin Kuruma bildirilmesinin yanı sıra teşebbüsler yoğunlaşma işlemlerine devam edebilirler. Ancak söz konusu yoğunlaşma işleminin Kurulca onaylanmaması halinde teşebbüsler yoğunlaşma işleminden önceki durumu tesis etmekle yükümlüdürler. Kurul, bildirim tarihinden itibaren otuz işgünü içinde incelemeyi tamamlamak zorundadır. Başvuru bilgi ve belgelerin Kurumun talebiyle tamamlanması durumunda, süre kaldığı yerden devam eder. Yoğunlaşma işlemleri kurul tarafından izin verilene kadar hukuki geçerlilik kazanmaz.”

Şimdi, muafiyet sisteminde teşebbüslere bir yükümlülük getiriyoruz. Eğer mevcut anlaşmanın, söz konusu imzalamış olduğunuz anlaşmanın rekabet kurallarına uygun olduğuna eminseniz kuruma gelmeyin. Birleşme, devralma işlemleri de hukuki boyutunun yanı sıra ekonomik boyutu da olan işlemler ve bu işlemler aylarca sürebiliyor. Çağımızda birleşme, devralma işlemleri giderek çok daha fazla yer aldığı için, sayıca çok da arttığı için burada söylemek istediğimiz şey: Başvuruyu Rekabet Kurumuna yapsın, işlemlerine devam etsin ama aynı zamanda, sonuçta Rekabet Kurumunun yine onayını alsın ama burada, işlemlerin yürütülmesinde bir hız kazanması hedefleniyor.

BAŞKAN – Evet, cevabınızı alalım.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Efendim, kafa karışıklığına, en azından, yol açabilecek bir düzenleme olur. Şimdiye kadar karşımıza kayda değer bir vaka çıkmadı bu yönde bir düzenlemeyi gerektirecek türde. Üstelik, bu mevcut düzenlemenin kendi içindeki tutarlılığı bakımından muhafaza edilmesinde yarar var.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Evet, yeni maddeye geçtik, madde 4.

Bu 4’ e geçmeden önce, şimdi, bir önerge var.

Daha önce konuştuğumuz gibi, bu menfi tespiti çıkaran hükümler vardı. Şimdi, tasarıyla çıkarılıyordu, biz onu tekrar ihdas ediyoruz. Onun için madde ihdası oluyor. Yoksa yeni madde ihdası değil, kanundaki menfi tespitin korunması mevzuunda bu.

Buyurun, okuyun.

Türkiye Büyük Millet Medisi Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına
Görüşülmekte olan 1/882 sıra sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının Çerçeve 4 üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Filiz

Çankırı

MADDE 4 - 4054 sayılı Kanunun İkinci Kısımının İkinci Bölümünün başlığı "Yetkiler" şeklinde, 8 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "birleşme ve devralmanın" ibaresi "yoğunlaşmanın" şeklinde ve aynı maddenin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Menfi tespit başvurusu ve incelemesi ile KOBİ’ler hariç olmak üzere diğer teşebbüs ve teşebbüs birliklerine verilecek belgelerden hizmet bedeli alınmasına ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından çıkarılan tebliğ ile belirlenir."

BAŞKAN – Evet, bunu şey yaptık değerli arkadaşlar, aynen, herhangi bir muafiyet belgesi talep edenlerle ilgili aynı paralelde tutuyoruz bu şeyi.

Üzerinde konuştuk, tekrar konuşmayı gerektirecek bir şey var mı?

Sayın Güneş, mikrofona bastınız ama biz bunun üzerinde konuşmuştuk. İsterseniz açayım mikrofonu.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) - Yok, sonra söylerim.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Arkadaşlar, madde 4' ü okutuyorum:

MADDE 4- 4054 sayılı Kanunun İkinci Kısımının İkinci Bölümünün başlığı "Yetkiler" şeklinde ve 8 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Rekabet Savunuculuğu

MADDE 8- Kurum, ülke çapında rekabet ortamının tesisi ve geliştirilmesi, rekabet hukuku ve politikasının etkinliğinin sağlanması amaçlarıyla diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapar, kamuoyunun aydınlatılması ve rekabet bilincinin artırılması için rekabet savunuculuğu faaliyetlerinde bulunur.

Kurum ayrıca, mal ve hizmet piyasalarında 4 üncü, 6 ncı veya 7 nci maddelerde yasaklanan eylem ve işlemlerle benzer etkiye sahip sonuçlar doğurabilecek idari işlem ve düzenlemeler hakkında ilgili kurum ve kuruluşlara görüş gönderebilir; kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının bu nitelikteki idari işlem ve düzenlemelerinin iptali için Kurul kararı ile yargı yoluna başvurabilir.

Rekabet savunuculuğu çerçevesinde; mal ve hizmet piyasalarında rekabetçi bir ortam oluşturulması ve geliştirilmesi amacıyla, ilgili kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak, ortak politika önerilerinde bulunmak ve rekabetçi ortamı etkileyebilecek konulara ilişkin görüş bildirmek üzere Rekabet İstişare Konseyi kurulur. Konseyin sekreteryaya hizmetleri Kurum tarafından yürütülür. Konseyin oluşumu, görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esasları Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenir."

BAŞKAN – Bu okuduğumuz, tasarinın 4' üncü maddesi, "Rekabet Savunuculuğu" diye. Madde 8 olarak okuduk biz bunu, kanunun 11'inci maddesi hâline getiriyoruz ve madde 7 olacak sonuç olarak, teelsülle ayarlanacak. Başlık "Rekabet Savunuculuğu".

Evet, üç önerge var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Alt Komisyonu Başkanlığı'na

Görüşülmekte olan 1/882 sayılı tasarinın 4. maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederim.

Ümit Özgümüş

Adana

"Teşebbüs birlikleri, üyelerinin sattıkları mal ve hizmetlerle ilgili herhangi bir fiyat belirleyemezler ve fiyat sınırı koyamazlar. Bu kapsamda teşebbüs birliklerinin kendi kanunlarında yer alan fiyat belirleme ile ilgili maddeler hükümsüz kalır."

BAŞKAN – "Rekabet Savunuculuğu" denilen yere bunu ilave etmek istiyoruz. Peki, "Rekabet Savunuculuğu" denilen yere bunu ilave etmek teknik olarak doğru bir şey mi, teknik olarak yeri burası mıdır?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) - Tabii.

BAŞKAN – Benim tereddüdüm var ama...

Bir de, tamam, bunu okuduk ağabey, senin dediğini okuduk. Bir diğerini de okuyalım.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Bunu konuşmayalım mı?

BAŞKAN – Hepsini konuşuruz.

ALİM IŞIK (Kütahya) - Sayın Başkanım, genel, madde üzerinde görüşlerimizi belirtseydik.

BAŞKAN – Hayır, hayır. Kim, ne demiş bir görelim sonra hangisini seçeceğimizi tercih edelim.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) - Önce madde üzerinde bir görüşme...

BAŞKAN – Efendim, önergeleri şey yapalım. Çünkü, bak, mesela bir önerge var maddenin tamamını değiştiriyor.

O zaman bu önergeyi...

ALİM IŞIK (Kütahya) - Önergeler yok da elimizde Sayın Başkan, onun için.

BAŞKAN - Var, var, nasıl yok?

Bu, maddenin tamamını değiştiren önergeyi de dikkate alalım, öbürünü de dikkate alalım, ondan sonra...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Bu okuduğunuz yok mesela, bakabilir miyim ona?

BAŞKAN – Şimdi, arkadaşlar, Sayın Özgümüş’ün önergesi burada. Biz buraya bir paragraf, bir fıkra ekleyelim, diyelim ki: “Teşebbüs birlikleri, üyelerinin sattıkları mal ve hizmetler ile ilgili herhangi bir fiyat belirleyemezler, fiyat sınırı koyamazlar. Bu kapsamda teşebbüs birliklerinin kendi kanunlarında yer alan fiyat belirlemeyle ilgili maddeler hükümsüz kalır.” Çok, böyle, radikal bir karar.

Şimdi, bir kere önce yeri burası mı ona bakalım.

Şimdi beraberce tekrar okuyoruz: “Rekabet Savunuculuğu: Kurum, ülke çapında rekabet ortamının tesisi ve geliştirilmesi, rekabet hukuku ve politikasının etkinliğinin sağlanması amaçlarıyla diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapar. Kamuoyunun aydınlatılması ve rekabetin bilincinin artırılması için rekabet savunuculuğu faaliyetlerinde bulunur. Kurum, ayrıca, mal ve hizmet piyasalarında 4’üncü ve 6’ncı veya 7’nci maddelerde yasaklanan eylem ve işlemlerle benzer etkiye sahip sonuçlar doğurabilecek idari işlem ve düzenlemeler hakkında ilgili kurum ve kuruluşlara görüş gönderebilir. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının bu nitelikteki idari işlem ve düzenlemelerinin iptali için kurul kararı ile yargı yoluna başvurulabilir.”

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Zaten burada maddi çelişki, hata da var Başkan, onu da söylüyoruz.

BAŞKAN – Müsaade buyurun.

Evet, şimdi burada... Tekrar okuyorum bu paragrafı: “Kurum, ayrıca, mal ve hizmet piyasalarında 4’üncü ve 6’ncı veya 7’nci maddelerde yasaklanan eylemler...” Ne bunlar? 4’üncü madde...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Anlaşmalar, uyumlu eylem.

BAŞKAN – Uyumlu eylem.

6’nci madde...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Hâkim durumu kötüye kullanmak.

BAŞKAN – Hâkim durumu kötüye kullanmak.

7’nci madde...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Yoğunlaşma.

BAŞKAN – Yoğunlaşma.

“Bu maddelerde yasaklanan eylem ve işlemlerle benzer etkiye sahip sonuçlar doğurabilecek idari işlem ve düzenlemeler hakkında ilgili kurum ve kuruluşlara görüş gönderebilir.” Ne bu?

ALİM IŞIK (Kütahya) – “Görüş gönderebilir.” yerine görüşmelerde bulunur, yani onlarla istişarede bulunur...

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Gerek yok ki. Kim engelliyor?

BAŞKAN – Ve “Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının bu nitelikteki idari işlem ve düzenlemelerinin iptali için Kurul kararı ile yargı yoluna başvurulabilir.”

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkanım, buna hiç gerek yok. Şu anda yürürlükte olan 4054 sayılı Kanun’un 30’uncu maddesinin (f) fıkrasında zaten Rekabet Kurulu Başkanının diğer kamu kurum ve kuruluşlarına görüş bildirme görevi vardır. O varken niye bunu buraya koyuyoruz ki? Yani bunu anlamakta zorluk çekiyorum.

BAŞKAN – Nerede var dediniz efendim?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – 30’uncu maddenin (f) fıkrasında, Başkanın görevleri arasındadır.

BAŞKAN – Başkanım, analiz yaparak gideceğiz.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – “Rekabet politikasıyla ilgili olarak alınacak kararlar ve ilgili mevzuat hakkında görüş bildirmek.”

BAŞKAN – İlgili (f) fıkrasını oku.

KOMİSYON UZMANI – “Rekabet politikasıyla ilgili olarak alınacak kararlar ve ilgili mevzuat hakkında görüş bildirmek.” Ama savunuculuk biraz daha kapsamlı efendim, belki vurgulamak...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Ama “savunuculuk” demiyor ki. Bakın, bu fıkra ne diyor? Başlığında savunuculuk var mı? Maddenin fıkrasına bakın, ne diyor orada?

BAŞKAN – Yeni şeyde, tasarıda “Başkanlığın görev ve yetkileri” içerisinde bu var mı?

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Yok.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Başkanlığın o görevi (f) fıkrasıyla Kurula verilmiş oldu yeni düzenlemede Sayın Başkan, Kurulun görevleri arasına alınmış oldu.

BAŞKAN – Kaçınıcı madde Kurulun görevleri?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Madde 14, eski 27 efendim.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Başkanım, bir şey ifade edebilir miyim acaba.

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar, müsaade edin, bulduk. Şimdi, tasarıda 14’üncü maddenin (d) bendinde “Rekabet politikasıyla ilgili olan ve Başkanlık tarafından önemi itibarıyla Kurul gündemine alınan mevzuat ve konular hakkında görüş bildirmek.” Kurulun böyle bir yetkisi var. Peki, bir de bunu rekabet savunuculuğuna mı koyuyoruz?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Niye oraya koyuyoruz? Rekabet savunuculuğuna niye...

BAŞKAN – Efendim, ne olduğunu anlamaya çalışalım, sonra itiraz edelim “Niye koyuyoruz?” diye.

Bu, “Rekabet politikasıyla ilgili olan ve Başkanlık tarafından önemi itibarıyla Kurul gündemine alınan mevzuat ve konular hakkında görüş bildirmek.”

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Niye savunuculuğun içine koymuşuz yani?

BAŞKAN – Savunuculuğa getirdik.

ALİM IŞIK (Kütahya) – “Görüş bildirir.” diyelim o zaman Sayın Başkan, diğerleriyle uyum olsun. “Gönderebilir.” Göndermezse ne olacak? “Bildirir.” diyelim, mademki diğerleriyle uyum olsun. Burada bir belirsizlik var.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Şimdi, aynı maddenin sonunda zaten bir konsey var, bir istişare konseyi. Ama “istişare” deyip “Bir işe yaramaz.” demek istiyorlar. Tüketici Yasası’nda da o tüketici konseyidir zaten. Beraber çıkmış, beraber hazırlanmış iki yasadır. Bunun ismi zaten, olması gerekiyorsa, “Rekabet Konseyi” olmalıdır. Danışma niteliğinden öte, görüş ifade etmelidir. Aynı şey vergi konusunda da vardır, benzer bir konsey kurulmuştur ve yine görüş ifade eder. Şimdi, burada “istişare” demek, “İstersen danış istersen danışma.” anlamını taşıyor; bir.

İkincisi: Nasıl çalışacağı?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Başkanlık belirleyecek.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Hayır, Bakanlık veriyor, tekrardan özerklik gidiyor Bakanlığa. Ne yapacağı, ne diyeceği...

BAŞKAN – Onunla ilgili önerge var.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Tabii, kim veriyse doğru vermiş.

BAŞKAN – Bakanlık yerine, Bakanlar Kurulu kararına çevireceğiz onu.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Ben de umutlanmışım ama umudum yarım kaldı.

BAŞKAN – Niye? Nedir, şeyiniz nedir?

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Tamamıyla özerk olup kurulda olması lazım.

BAŞKAN – Nedir özerk kurum?

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Yani kendileri karar versinler ne yapacaklarına, ne edeceklerine.

BAŞKAN – Kim o kurul?

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – O konsey versin, o konsey ne yapacağına karar versin. Büyük olasılıkla da tıpkı vergi konseyinde olduğu gibi akademisyenlerden oluşacaktır zaten, olması gereken de odur zaten.

BAŞKAN – Arkadaşlar, konsey idari bir kurul mudur?

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – İdari değil ama...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – İstişari...

BAŞKAN – İstişari kuruldur ya.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Ama şöyle: “Şu sektörde şöyle gidiyor, bu sektörde böyle yapılması gerekir.” diye yön gösterecek. Yani kurula zaman zaman belli yönler verecek, ekonomideki çeşitli sektörlerle ilgili yapısal konularda.

BAŞKAN – Ama şimdi, siz istişari bir kurula idari bir görev verirsiniz olmaz.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Hayır, idari bir görev değil ama görüşleri önem taşıyacak bir konsey olmalı. Yani kurul konseye bakmalı ne düşünüyor bu konuda diye ve kurulun genel stratejisine ve icrasına orası bir referans noktası olmalı, onun zaman zaman verdiği görüşler.

BAŞKAN – Anlıyorum, o sizin kanaatiniz. Yani, tasarlayan sizden farklı düşünmüş anladığım kadarıyla.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Tasarlayan değil de değiştiren.

BAŞKAN – Şimdi, burada ilk önce şunu açıklığa kavuşturalım Sayın Başkan: Kurulun görevleri içerisinde bir husus (d) maddesinde, yani tasarının (d) maddesinde oluşturulan bir hususu burada mükerrer tekrar yazmışız. Ben yanlış mı değerlendiriyorum, buraya tekrar mı yazmışız? Duplikasyon mu var?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Efendim, esasen burada mükerrerlik yok. Ayrıntıya, nüansları itibarıyla dersek Başkanlık önemli gördüğü konular itibarıyla kurula meseleyi getiriyor, gündeme getiriyor ve kurul görüşünü tahsil etmeye çalışıyor. Burada konsey kendi iradesinde, kendi müzakeresi sonucu önemli gördüğü, rekabet savunuculuğu açısından anlamlı bulduğu konularda kamu kurumlarına görüş bildirilmesini talep ediyor. Muhtemelen sekreteryası, muhtemelen değil kanuna göre Kurul olacaktır, Kurul Başkanlığı bu görevi yapacaktır.

BAŞKAN – Efendim, müsaade eder misiniz.

Şimdi, bakın, rekabet savunuculuğu... Burada ikinci fıkrayı okuyorum: “Kurum -konsey değil- bu amaçla rekabet kültürü ve bilincinin artırılması için kamuoyuna yönelik çalışmalarda bulunur. Mal ve hizmet piyasalarında 4’üncü, 6’ncı ve 7’nci maddelerde yasaklanan eylem ve işlemlerle benzer etkiye sahip sonuçlar doğurabilecek idari işlem ve düzenlemeler hakkında ilgili kurum ve kuruluşlara görüş gönderebilir.” Kim? Kurum. “...ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının bu nitelikteki idari işlem ve düzenlemelerinin iptali için Kurul kararı ile yargı yoluna başvurulabilir.” Kim? Kurum. Yani burada Konseyle alakası yok, burada Kurum.

Az önce okuduğumuz (d) maddesinde de Kurulun görevleri var. “Rekabet politikasıyla ilgili olan ve Başkanlık tarafından önemi itibarıyla Kurul gündemine alınan mevzuat ve konular hakkında görüş bildirmek.” Bu Kurulun bildirdiği görüşleri Kurum da ilgili yerlere mi bildirir diyorsunuz burada?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Bu konularda Kurul bildirecek efendim. Bunun dışında diğer konularda da Kurum bunu yapacak.

REKABET KURULU ÜYESİ DOÇ. DR. TAHİR SARAÇ – Kurum denilince Başkanım, Başkanlık ve daireler daha ziyade öne çıkıyor. Kurul denilince...

BAŞKAN – Neyse... O da Kurulun aldığı kararlar doğrultusunda, kanaatler doğrultusunda ve kendi yetkileri çerçevesinde bildirir, bildirsin, orada sorun yok ama bir mükerrerlik var gibi de.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Kesinlikle var. Zaten Kurulun aldığı bütün kararları Kurum yerine getirir. Yani Başkanlık, o 4 kişilik şey var, o yerine getirir.

BAŞKAN – Şimdi, benim asıl kafama takılan “4’üncü, 6’ncı, 7’nci maddelerde yasaklanan eylem ve işlemlerle benzer etkiye sahip sonuçlar doğurabilecek idari işlem ve düzenlemeler” den neyi kastediyorsunuz?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Rekabet politikası, rekabet kültürü 4’üncü, 6’ncı ve 7’nci maddeler. Yani yasaklanan eylemleri, yasaklanan...

BAŞKAN – Hayır, tamam.

Bunların doğuracağı sonuçlar... “Yasaklanan eylem ve işlemlere benzer etkiye sahip sonuçlar doğurabilecek idari işlem ve düzenlemeler hakkında ilgili kurum ve kuruluşlara görüş gönderebilir.” Neyi kastediyorsunuz?

REKABET KURUMU KIDEMLİ KOORDİNATÖRÜ ALİ DEMİRBAĞ – Rekabet Kanunu’nun uygulaması biliyorsunuz teşebbüsler üzerine. Teşebbüslerin ve teşebbüs birliklerinin yaptıkları davranışlara müeyyide uygulayabiliyor ama bunu kamu kurumları yaparsa...

BAŞKAN – Ne yapar mesela kamu kurumları?

REKABET KURUMU KIDEMLİ KOORDİNATÖRÜ ALİ DEMİRBAĞ – Mesela, bir kamu kurumu bizim 4’üncü maddede yasakladığımız teşebbüsler yaptığında yasakladığımız eylemlere benzer işlemler yapabilir. Mesela, teşebbüslere diyebilir ki oturacaksınız, anlaşacaksınız, fiyat belirleyeceksiniz veya şu teşebbüs birliği burada fiyatı belirleyecek ve ona uyacak piyasa diyebilir ve bu doğrudan Rekabet Kurumunun müeyyide uygulayamayacağı bir işlem hâline gelir.

BAŞKAN – Nedir o? Örnek, örnek...

REKABET KURUMU KIDEMLİ KOORDİNATÖRÜ ALİ DEMİRBAĞ – Bu tür durumlarda Rekabet Kurumu diyecek ki ilgili idari işlemi yapan birime: Bu işleminiz bizim 4, 6, 7’yle teşebbüsler üzerine yüklediğimiz kurallarımıza benzer bir şekilde olumsuzluk oluşturuyor piyasalarda, dolayısıyla bunu ortadan kaldır. Çünkü doğrudan idari organlara müeyyide uygulama yetkisi yok.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Bir iki örnek vereyim yaşadıklarımızdan hareketle.

BAŞKAN – Örnek, örnek...

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Mesela, efendim, atık kâğıdın Türkiye’den çıkmasını bizim Hükûmetimiz, devletimiz politik olarak pek istemiyor çünkü atık kâğıt çıktığı durumda burada kâğıt ithalatı söz konusu, bunun için daha fazla döviz ödemek durumunda. Fakat atık kâğıt ihracatında aslında zorlaştırma anlamına gelebilecek, iyi niyetli, kamu yararı kaynaklı ve gerekçeli bir kısım tasarruflarda bulunabiliyor ekonomiden sorumlu Bakanlık bünyesindeki bürokrasi ve bunu ilgili teşebbüsler bu şekilde yorumluyor. Diyorlar ki esasen Bakanlık, Müsteşarlık bu yönde bir eğilime sahip. Dolayısıyla bizde uygulamaları, buna göre kendilerini ayarlıyorlar tabiri caizse. Mesela, atık kâğıt ihraç etmek isteyen teşebbüsler bu konuda zorluklarla karşılaştıklarını bize intikal ettirdiler. Soruşturma açtık, hatta cezai tedbirler aldık ve görüşü ilgili bakanlığa, ilgili müsteşarlığa soruşturma sonucunda kurum görüşü olarak gönderdik. Bu soruşturma sonucunda gönderilen görüş... Aynı şey, İzmir’de, diyelim ki Ege İhracatçılar Birliğine de gitti. İncir ihracatında veya benzer şeylerin ihracatında bazı uygulamalar var öteden beri, kırk yıllık, elli yıllık geleneksel uygulamalar ve bunlar o piyasada rekabeti kısıtlayıcı nitelikte görüldüğü için biz görüş yazdık. Kurum görüşü olarak bu pazarlarda, bu sektörlerde kamunun daha mesafeli olması, piyasaya çok fazla müdahil olmaması gerektiğini dile getiren görüşlerimiz oldu. Bu ve benzeri durumlar için, resen veya talep üzerine kamuya elimizden geldiğince rekabetçi ortamın yaşamasını, oluşmasını, işleyişini temin için görüşler gönderiyoruz. Bu, o bağlamda bir düzenlemedir.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Sayın Başkan, müsaade eder misiniz.

BAŞKAN – Buyurun.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – İki tane konu var. Bir tanesi, kamu yararı meselesi sabah söyledik. Yani bunu nereden çıkarıyoruz? Bir hukuki anlam değil, tamamıyla teknik, ekonomik anlamda söylüyoruz. Toplam yararı (utility) anlamında söylüyorum. Rekabetin asıl amacı, ekonomideki toplam yararı maksimize edebilmektir. Tabii, birtakım maliyetler vardır, onu da minimize edebilmektir. “De minimis” de de kural odur. Toplam rekabetin sağlanmasından dolayı toplam yarar ve bir işlem maliyeti var, Rekabet Kurulunun da o soruşturmanın maliyeti... Onu çıkarttığımız zaman net ve ciddi bir yarar var ise soruşturma açılmalıdır. O “negligible” sa, küçükse onu geçebilirsiniz, kriter bu olmalıdır. Rekabette, rekabetin anlayışında, ruhunda temel mesele pür rekabet değildir. O rekabetin toplam yararı artırıp artırmadığıdır, esas mesele budur. Şimdi, buradan hareket edersek konuyu kolaylaştırırız. Şimdi, söylediğiniz sektörlerde kamunun müdahalesi ekonomideki toplam yararı artırıcı yönde ise ona izin verebilirsiniz, değilse müdahil olmalısınız. Yasal mevzuata geleceğim, nerede ne yetkiniz var oraya geleceğim.

Şimdi, rekabet hukuku geleneksel olarak açık ekonominin olmadığı bir düzen için düşünülmüştür. Yani dışarıdan gelen bir rakiple ilgili herhangi bir müeyyide uygulayamıyorsunuz, değil mi? Yani yurt dışından gelen birisi fiyatını kırsa o Rekabet Yasası’nın veya hukukunun konusu değildir, damping uyguluyorsa o başka bir şeydir, değil mi?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Burada ikamet ediyorsa, iş yapıyorsa.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Şimdi, burada girmeye çalışıyorsunuz onun içine.

Şimdi, tabii rekabeti hukukun dışında düzenleyebileceğiniz bir de dış rekabet var. O da toplam yararı aslında artırıcı bir şey fakat kamu karar alırken eğer ki toplam yararı esas alıyorsa mesele yoktur yani toplam “utility”i esas alıyorsa mesele yoktur. Şimdi, burada sizin müdahale alanınız var mı, yok mu dersiniz daha önceden yasa hazırlandığında Rekabet Kurulunun görüş ifade etmesi için o maddeyi... Biraz önce Sayın Ayaydın bahsetti, 30’uncu maddenin (f) fıkrası. Hatırlarsanız, ilk Sanayi Komisyonuna yasa geldiğinde sizi oradan eleştirmiştik. Dedim ki Rekabet Kurumu rekabet anlayışının gelişmesi için iki şeyi yapmalı: Bir, açıklayıcı, her kararın arkasından kamuoyuna ciddi açıklamada bulunması lazım rekabet telakkisinin gelişmesi için kamuoyunda. İkincisi de zaman zaman kamunun politikalarıyla ilgili görüş bildirilmesi lazım dedim. Siz de ona yanıt olarak dediniz ki: “Evet, bizim zaman zaman görüş ifade ettiğimiz oluyor kamu kuruluşlarına.” ki doğrusu o. Rekabet Kurulu sadece bir idari yargı mekanizması değil, salt bir idari yargı mekanizması değil. Aynı zamanda Türkiye’de onu şöyle düşündük: Türkiye’de rekabetin oluşması için zaman zaman görüş bildirsin. İşte onun için de zaten rekabet savunuculuğunu yeniden daha açık bir biçimde getirmeye çalışıyorsunuz. Bence aslında onu net bir biçimde böyle ifade etmenize gerek yoktu, yirmi yılda bunu tesis edebildiniz zaman zaman görüş ifade ederek yazarak; hiçbir kanuni engel yok. Yani, siz Devlet Planlama Teşkilatına herhangi bir teşvikle ilgili siz “Bu konuda getirdiğiniz teşvik rekabeti bozuyor.” biçiminde görüş ifade etseydiniz bu kanuna uymuyor diye, size geri yollayamazdı, hiçbir engel yoktu; onu açık söyleyeyim, gayet müsaitti onu yapabilmeyiz. Şimdi, bunu ilk defa bir konsey aracılığıyla, bir rekabet savunuculuğu maddesiyle yapmaya çalışıyorsunuz.

Ben şunu anlamıyorum, şunu açık söyleyeyim: Şimdi, bu yasada ve geçmişte, daha önce de bazı tadilatlar olmuş. Yani, 4054'ün çıkmasından daha sonra yasada bu ikinci temel tadilat, bir tanesi olmamış, gerçekleşmemiş, yarım kalmış, bir tanesi olmuş. Neden Rekabet Kurumu kendi yetkilerinin kısmen Hükûmete ve Bakanlar Kuruluna verilmesine razı oluyor ve kendiliğinden bunu istiyor; ben bunu anlamakta zorluk çekiyorum. Yani, ilginçtir, bir kurum özerk bir biçimde kurulmasına rağmen, yetkilerinin bir kısmını, kuruluşunun oluşumunu... Mesela, aynı şeyi konseyde de görüyoruz. Neden bu konseyin kendisi kendiliğinden kooptasyon yöntemiyle yahut kurallarını belirleyerek, şekil şartlarını belirleyerek oraya katılımın ve oluşumun konusunu kendisi belirlemiyor da burada "Bakanlık" diyor, önerge var, "Bakanlar Kurulu" diye? Niye oraya veriliyor; bunu anlamak mümkün değil. Yani, bir kurum kendisinde bir yetersizlik görüyor da Bakanlar Kurulunun bu konuda daha yeterli olacağını mı düşünüyor?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Hiç öyle anlamadık Sayın Hocam, bilmiyorum belki yanlış anlaşılabilir.

BAŞKAN – Bir saniye efendim.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Pardon Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Not alıyorsunuz, sonra cevap vereceksiniz.

Buyurunuz Sayın Özgümüş.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şimdi, üç yıldır Medisteyim, gerek ana komisyonda gerek alt komisyonlarda çalışıyorum, bu kadar sallapati gelmiş bir kanun tasarısı görmedim zaten Başkan da itiraf ediyor. Bir kısmı tercüme, bir kısmı yukarıdan talimatla gelen, başka bakanlıklardan talimatla gelen maddeler. Ona literatürde eklektik denir. Eklektik bir yapı ortaya çıkmış, kendi içerisinde çelişkileri de var. Şimdi, bizim verdiğimiz değişiklik önergesi de biraz bununla ilgili. Şimdi, bir defa içerisinde maddi hatalar barındırıyor. Bunlardan bir tanesi şu: Şimdi, tanımlar maddesinde biz "Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının" dedik, o tanımın içerisine alınmasını istedik. Kurum karşı çıktı "Zaten teşebbüsün içerisinde bunlar var, ayrı bir tanımlamaya ihtiyaç yok." dedi. Ama, şimdi, burada 8'inci maddede diyor ki, işte 4'üncü, 6'nı, 7'nci maddeye karşı çıktıktan sonra: "Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının bu nitelikteki idari işlem ve düzenlemelerinin iptali için Kurul kararı ile yargı yoluna başvurulabilir." Bir defa burada teşebbüsün dışında kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını tanım olarak ayırmak demektir bu. Yani, eğer ayrı değilse o zaman "kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları" yerine "teşebbüs" denmesi gerekir, onu kapsıyorsa. Burada ayrı bir tanıma gidildiğine göre o zaman teşebbüsün dışında başka bir tanım olarak, başka bir yapı olarak ortaya çıkıyor ki bu doğru değil.

İkinci mantık hatası da şu: Eğer burada "Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının bu nitelikteki yani rekabeti bozucu, piyasayı düzenleyen işlemleriyle ilgili düzenlemenin iptali için Kurul kararı ile yargı yoluna başvurulabilir." Peki, bu hataları yapan, bu yanlışları yapan, bu 4, 6, 7'nci maddeyi ihlal edenler kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu değilse, bir dernekse ne yapacaksınız; bunun da bir açıklığa kavuşturulması lazım. Yok, eğer "Dernekler özel sektörün dernekleri ve kamu kurumu niteliğinde değil, onlara idari para cezası veririm, bunları mahkemeye veririm." diyorsanız o da başka bir çelişki.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Efendim, biz onlar hakkında soruşturma açacağız. Zaten hukuken yetkileri yoksa onlara dava açıyoruz.

BAŞKAN – Not alınız efendim, not alınız.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Şimdi, geleceğim oraya. Bakın, yetkileri var mı, yok mu filan siz burada açıklamışsınız. Yetkileri var mı yok mu onları zaten açıklamışsınız da, dedim ya kanun kendi içerisinde çelişkili, alalece getirilmiş, muhtemelen alalece getirilmesi Sayın Aydın Ayaydın'ın söylediği gibi sonlardaki o kadro ihdası meselesi yani bir an önce birilerini kadroya atamak için alalece gelmiş bu.

Şimdi, bakın, 4'üncü madde diyor ki: "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır." Hiç tartışmaya meydan bırakmayacak şekilde net Türkçeye konmuş ve yasaklanmış, yasa burada yasaklamış. Şimdi, yasakladığı hâlde bütün buradaki teşebbüsleri... Siz diyorsunuz ki bu tarafta: "Eğer bunu kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları da yaparsa biz de kurul olarak karar verirek bunu mahkemeye götürürüz." Nasıl götürürsünüz mahkemeye? Burada çok net ve açık "Aykırı ve yasaktır." dedikten sonra neyi mahkemeye götürüyorsunuz? Eğer burada "Yapılabilir, edilebilir, mahkeme karar verir." deseydiniz götürülebilirdiniz. Çok net, "yapamaz" diyor, yapamadığı zaman da eğer onu yapan un sanayicileri derneğiye ya da eğer barolarsa veya tabipler odasıysa o zaman

idari para cezası uygulamanız gerekir. Onun için burada iki madde arasında çelişki var. Asıl sorun olan şu: Burada okuduğum 4'üncü maddede kesinlikle aykırı ve yasaktır maddesine rağmen, hâlen şu anda birçok teşebbüs yani onun adına siz "kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları" diyorsanız onlar da bir teşebbüs, onlar hâlâ fiyat belirleyebiliyor ve 4'üncü maddenin kesinlikle men ettiği uygulamalarına hâlâ devam ediyorlar. Şimdi, bunun bizim verdiğimiz önergeye göre Rekabet Kurumunun yetkileri içerisinde olması gerekir. Şimdi, eğer biz bunu kanuna koymazsak ne olur? Bakın, şu olur: Elimde iki tane karar var, bir tanesinin sayısını vermeye not alacaksa arkadaşlarımız, karar sayısı 02-04/40-21, karar tarihi 22/01/2002, o zamanki Kurum Başkanı Profesör Doktor Tamer Müftüoğlu, İzmir Ticaret Odası başvurmuş. Diyor ki İzmir Ticaret Odası: "Meslek odalarının, üyelerini koruma amacıyla, asgari ücretleri belirlediği, belirlenen tarife göre fatura ibraz edilmeyen projeleri imzalamadıkları ve bu suretle piyasadaki rekabeti yok ettikleri..." Tamamıyla doğru bir iddia. "...Belirlenen asgari tarifelerin genellikle piyasa fiyatlarının 3-5 katı olduğu," ve "Piyasada fiyatların arz ve talebe göre oluşmasının engellendiği, belirtilmiştir." diyor iddianın özetinde. Şehir plancısı Cem Yasin ise diyor ki aynı şikâyet: "Şehir Plancıları Odasının büro tescil ve mesleki denetimle ilgili mevzuatı gereği asgari fiyatların altında teklif veremediğini ve eğer teklif verirse oda tarafından Onur Kuruluna verildiğini..." Şimdi, böyle bir şikâyet var ve böyle bir şikâyetin sonunda Kurul diyor ki: "Tebliğ ile bildirmesinden sonra da ortadan kaldırılmayarak devam ettirilmesi suretiyle, 4054 sayılı Yasa'nın 4'üncü maddesini ihlal ettiğine oy birliğiyle..." dedikten sonra 5 milyar 816 milyon 190 küsur TL ceza verilmesine karar veriyor.

BAŞKAN – Kime vermiş cezayı?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Odaya, ihlali yapan odaya, mühendis odalarına.

BAŞKAN – Sonra uygulandı mı bu ceza, bu para alındı mı?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Alınmış.

Şimdi, geliyorum ikinci karara..

BAŞKAN – Odaya cezayı verdiniz, parayı aldınız.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Tam net değilim efendim.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Sordum ben, sayısını söylüyorum.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Ta 2002 yılındaki cezadan haberim yok, bir bakalım efendim.

BAŞKAN – Bakın, şimdi, bu cezayı odaya verdiniz. Uygulandı mı bu, yoksa adam itiraz etti de bunu iptal mi ettirdi?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Yani Danıştay kararı var mı bunu iptal eden?

BAŞKAN – Tabii, onu soruyorum ben.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Onandı mı, iptal mi edildi, idari yargı iptal mi etti?

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Çok önemli çünkü eğer verildiyse ceza, o içtihat oluşmuş oluyor.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Evet, ama şimdi geliyorum ikinci karara. O karar da 22/05/2013, Rekabet Kurulunun falanca sayılı kararı. Burada da özet olarak... Hepsini ayrıntılarıyla okumayayım. Şikâyet edeni, kapatmışlar ismini, başvuruda bulunanın kim olduğu burada görülüyor, elimdeki belgede. Şikâyet edilen: TMMOB Gıda Mühendisleri Odası Denizli İl Temsilciliği. Aynı iddialar devam ediyor, diyor ki: "Ancak mühendis unvanıyla çalışmakta olan meslek mensuplarının bağlı olduğu odalar olan TMMOB Gıda... Odalarının bir protokol düzenleyerek, çalıştırılacak mühendislerin taban ücretini..."

BAŞKAN – Gıda mühendisleri mi o?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Evet. TMMOB Gıda, Kimya ve Ziraat Mühendisleri beraber almışlar kararı. "...bir protokol düzenleyerek, çalıştırılacak mühendislerin taban ücretlerini net 2.600 TL -parantez içerisinde- kamu sektöründe çalışan 8/1 derecesindeki mühendis maaşı olarak belirledikleri, bu taban ücreti kararının da serbest rekabeti bozduğu..." Raportör görüşü, şikâyetin reddedilmesi gerektiği; kurum görüşü, 41'inci maddesi uyarınca şikâyetin reddiyle soruşturma açılmamasına... Aynı kurumun değişik zamanlarda iki tane ayrı görüşü. Şimdi...

BAŞKAN – Şimdi, bir tanesi, bu maaşla ilgili, öbürü?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Öbürü de ücretlerle ilgili, tasdik ücretleriyle ilgili.

BAŞKAN – O, bedelle ilgili.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Evet.

Şimdi, çok uzun zamandan beri bunu söylüyoruz.

BAŞKAN – Bu reddedilmiş, öbürü kabul edilmiş.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Evet, öbürü de kabul edilmiş. Aynı mahiyette 2 tane şikâyet dilekçesi.

BAŞKAN – Mahiyeti, işte, içerik biraz farklı.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Yok, yok, içeriğinde farklı...

BAŞKAN – Birisi maaş, mühendislerin maaşıyla ilgili, öbürü de yapılan hizmet karşılığında alınacak bedellerle ilgili.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Evet.

BAŞKAN – Yani birisinde tüketici muhatap, birisinde de çalışan yani mühendis muhatap.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Yok, gene tüketici muhatap. Yani aynı ziraat mühendisi “Ben bu işi 1.600 liraya yapıyorum.” derse tüketici muhatap. Yani eğer gidip orada çalışacaksa (-ne kadar çalışacağı önemli değil, part- time veya full- time çalışacak-) adam diyecek ki: “Ben 1.600 liraya yaparım.” o da diyor ki: “Hayır, yapamazsın, seni Onur Kuruluna veririm.”

BAŞKAN – E, proje fiyatları da öyle. Şimdi, mesela İnşaat Mühendisleri Odası vesaire, Makine Mühendisleri Odası zannediyorum yapılan şeylerle ilgili fiyatlar belirliyorlar, “Bu fiyattan aşağı bu işi yapamazsın, asgari fiyat bu.” diyorlar. Yani daha ucuza da yapsalar bu fiyattan fatura etmek zorunda kalıyor, değil mi?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Zaten onu da söyleyeceğim. Şimdi, bakın...

BAŞKAN – Şimdi, mesela serbest muhasebeciler falan filan, onların da muhasebe hizmetleri karşılığında kestikleri bir fatura var ya da serbest makbuz kesiyorlar ama aradaki anlaşmaya göre “Şundan aşağı kesilemez.”, o makbuzu illa kesiyorlar.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Şimdi, biz kanuna karşı hile yapmak için, yaptırmak için böyle bir kanun çıkarıyoruz.

BAŞKAN – Hayır, hayır, ben makul gördüğüm için değil, bilgi paylaşımı için...

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Tamam, ben de diyorum ki: Yasa yapıcı olarak düzeltilim, vatandaş sahtekârlığa, kanuna karşı hile yapmaya, baypas yapmaya, yandan dönmeye teşvik etmeyelim; bırakın bunu piyasa belirlsin. Mali müşavirin bir tanesi yapacağı iş için 10 bin lira istiyorsa, diğer mali müşavirin elinde az iş varsa, 2 tane çocuğunu üniversitede okutuyorsa, paraya ihtiyacı varsa, “Ben daha çok çalışırım, akşam da bu işi yaparım, 3 bin liraya yaparım.” diyorsa bırakın 3 bin liraya yapsın; niye illa 10 bin lira ödemek zorunda bırakıyoruz biz bunları?

Şimdi, bakın, Türkiye Odalar Borsalar Birliği kendi üyelerine şöyle bir talimat verse, dese ki: “Ey benim iplik üreticilerim, siz bundan sonra -örnek olsun diye söylüyorum- 05 numara viskon ipliği 1 sentten aşağıya veremezsiniz, vermeyin.” Rekabet Kanunu’nun cezai maddeleri, herhâlde gider Türkiye Odalar Borsalar Birliğinin Eskişehir yolundaki ikiz kulesini elinden alırsınız.

BAŞKAN – Alamaz canım, o kadar da değil.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – O kadar ağır cezai müeyyidelerle biraz abartarak söylüyorum ki dikkatinizi çekmek için. Şimdi, Türkiye Odalar Borsalar Birliği üyelerine, Esnaf Odaları Birliği kendi üyelerine bunu veremezken, aynı şekilde başka odalara bağlı olanlar, kendi yaptıkları hizmetler karşılığında üyelerine “Doktorluk hizmetini, avukatlık hizmetini, mali müşavirlik hizmetini bu fiyattan aşağı yapamazsın.” diyebiliyor. Bu kanunun 4’üncü maddesine çok net biçimde aykırı. Öyle olunca, biz dedik ki: Biraz önceki söylediğim şu çelişkiler olmasın ileride, mahkemeye gittiği zaman mahkemeler, hâkimler buna karar verirken farklı mahkemeler farklı karar vermesin. Öyle olunca, önergemizde dedik ki: Şuraya ekleyelim, 8’inci maddenin ikinci fıkrasından sonra ve diyelim ki: Teşebbüs birlikleri üyelerinin sattıkları mal ve hizmetlerle ilgili fiyat belirleyemesinler, fiyat sınırı koyamasınlar. Eğer bunu kabul edersek de o zaman, kendi yasalarında “Avukatlık Yasası’nın 35’inci maddesi, bilmem, Mali Müşavirler Odasının bilmem kaçınıcı maddesi de hükümsüz kalır.” dediğimiz zaman biz bu işi çözeriz, piyasa mekanizması oturur.

BAŞKAN – Şimdi, efendim, şöyledir, işin teknik boyutunu sizinle paylaşalım, benim kanaatim tabii: Şimdi, bir kere, az önce sizin bir madde ihdasıyla vermiş olduğunuz önergede “teşebbüs” dediniz, sonra konuştuk onu “teşebbüs birliği” kısmına yazılabilir diye ama “Yazıp yazmamayı konuşalım, düşünelim.” dedik. Yani teşebbüs birliklerinden bahseden madde bu kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını da kapsar mı, kapsamaz mı? “Kapsar.” diye yazalım diye önerdiniz siz, Başkan da dedi ki: “Zaten onu kapsıyor.” Öyle mi?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarını kapsıyor.

BAŞKAN – Kapsıyor.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Kapsıyorsa 8’inci maddeye niye “teşebbüs” demedik de ayrıca “kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu” dedik?

BAŞKAN – Müsaade buyurun efendim.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – O zaman, “teşebbüs” dememiz lazım.

BAŞKAN – Başkan, sen konuştun, şimdi ben konuşuyorum, dur.

Şimdi, öyle olunca, Başkanım, burada “Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının bu nitelikteki idari işlem ve düzenlemelerinin iptali için kurul kararıyla yargı yoluna başvurulabilir.” diyorsunuz. O zaman, zaten bunlar bir teşebbüse ve teşebbüs birliğiye bunların 4’üncü, 6’ncı ve 7’nci maddelerle çelişen, yani bunlara uymayan, bu yasaklara uymayan eylem ve işlemlerinden dolayı bunların soruşturma görmesi lazım ve ceza uygulanması lazım. Yani siz bunun için işlem yapmaya yetkilisiniz. Burada, az önce onun için “O aldığınız karar uygulanmış mı?” diye sordum ki...

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Uygulanmış, tabii, efendim.

BAŞKAN – Bir para tahsil edilmiş mi?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Pardon?

BAŞKAN – Parayı tahsil ettiniz mi, parayı?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Biz etmiyoruz efendim...

BAŞKAN – Kim tahsil etmiş?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Maliye Bakanlığı.

BAŞKAN – Yani itiraz var mı? Danıştaya itiraza gitmiş mi? Kararınızı iptal etmişler mi?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Yani buradaki bilgilerde onlar yok efendim, yani ceza verildi ve cezanın...

BAŞKAN – Onu, yarın öbür gün de bilgiyi kesinleştiririm, bu bir.

Buradaki kastettiğiniz...

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Başkan, Resmî Gazete’de yayımlandığına göre, itirazdan sonra yayımlanmış.

BAŞKAN – Buradaki kastettiğiniz şu mudur: “Meslek kuruluşlarının bu nitelikteki idari işlem ve düzenlemelerinin iptali için kurul kararıyla yargı yoluna başvurulabilir.” de onların, o meslek kuruluşlarının kendi kanunlarından doğan, işte, “Liste hazırlayabilir.” yetkilerinin iptalini mi kastediyorsunuz burada, başka bir şey mi? Nedir bu? Ya da yoksa sizin zaten kapsamınızda olan bir şeyin neyini iptal ettireceksiniz?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Şimdi, mühendis odaları üzerinden konuşalım. Sayın Başkanım, bunlar kamu kurumu niteliğinde meslek teşekkülü olarak kabul ediliyor. Bir de tabip odaları var, bu da kamu kurumu niteliğinde meslek teşekkülü ama tabip odalarına doktorların ücretlerini belirleme yetkisi kanunla verilmiş ve biz onlar hakkında soruşturma açmıyoruz, açamıyoruz.

BAŞKAN – İşte onu mu iptal ettirelim diyorsunuz? Müracaat edelim falan filan...

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Gerekirse, efendim, biz görüş olarak... Zaten rekabet savunuculuğu meselesi sadece bir kanun iptali meselesi değil, kamuoyu oluşturma meselesi. Biz kamu kurumlarına, Medisimize, Hükûmete, ilgili bakanlığa, sivil toplum örgütlerine meseleyi açıklayan şeyleri zaten yapıyoruz ve bunun güçlendirilmesini temine dönük bir müessese rekabet savunuculuğu ama yaşadığımız, şu andaki çelişkiyi anlatıyorum: Kanunu var, bir şey yapamıyoruz; kanunu yok...

BAŞKAN – “Kamuoyu oluşturalım.” diyorsunuz yani.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Kanunu olmayanlar için biz nasıl bir soruşturma açıp müeyyide uyguluyor, ceza veriyor işek ki kanunu olmadığı hâlde kanunu varmış gibi durumdan vazife çıkaran, “Bizim esasen böyle bir görevimiz vardır.” diye hareket eden kamu kurumu niteliğinde meslek teşekkülleri var, onların yönetmelik yapma hakları var. Bu yönetmelikleri çerçevesindeki bazı düzenlemeler ilgili piyasaları olumsuz yönde etkiliyor, onlar hakkında dava açma hakkını bu kanunla getiriyoruz ya da gelmesinin uygun olacağını düşünüyoruz. Caydırıcı bir tedbir olarak öngördük. Ama, diğer kanunlardaki düzenlemeleri ne yapacaksınız? O da Medisimizin, hükûmetlerimizin bilgisi dâhilindedir, kamuoyunun bilgisi dâhilindedir.

BAŞKAN – Peki. Şimdi ben şunu merak ediyorum: Şu ceza verdiğiniz oda o yönetmeliğini iptal etti mi?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Yönetmeliğini iptal ettiğini zannetmiyorum ama biz o cezayı verdik ve bu tür uygulamalara soruşturma açıyoruz.

BAŞKAN – Ama, bu ceza münferit açılmış bir dava ve soruşturma ile ilgili.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Hayır.

BAŞKAN – Ne?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Biz soruşturma açıyoruz tabii böyle bir durumda.

BAŞKAN – Münferit. Münferit dediğim bir olay.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Tabii tabii. Şikâyetle bağlı zaten.

BAŞKAN – Şikâyetle bağlı ama sizin denetiminiz şikâyetle bağlı değil ki resen de denetiminiz var.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Evet, resen de yapabiliriz, o mahfuz.

BAŞKAN – Şimdi, bu bundan dolayı ceza aldı ya buna şöyle bir yazı gönderdiniz mi “Bu yönetmeliğinizi yürürlükte tuttuğunuz sürece bundan doğacak diğer işlemlerden de benzer ve katlanabilir cezalar alırsınız.” diye?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – En azından “Bu tür davranışları tekrar ettiğiniz takdirde altından kalkamayacağınız cezalara muhatap olabilirsiniz.” anlamına gelecek ifadelerimiz vardır. Ama, yönetmeliğin iptali konusunda bizim mahkememiz...

BAŞKAN – İşte onun için “Dava açalım.” diyorsunuz.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Evet, dava açma hakkı verilsin diyoruz sadece.

BAŞKAN – “Dava açalım.” diyorsunuz. Yani “Herkes şikâyet edemez ama herkes bu yönetmelikten zarar görebilir. Dolayısıyla, dava açıp o yönetmeliği iptal ederiz...”

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Evet.

BAŞKAN – “Dava açıp kanunu iptal ettiremeyiz ama bunu yapabiliriz.” diyorsunuz. O zaman burada şuraya geliyoruz: Teşebbüs birliğinin tarifinde bu kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının da buraya dâhil olduğunu yazmak gerekir o zaman bu tereddüdü ortadan kaldırmak için.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Bizde tereddüt yok, uygulamada tereddüt yok efendim. Bu kanun 1998 yılında...

BAŞKAN – Sizce tereddüt yok da o yönetmeliği hazırlayanlar bu kanuna tabi olduklarını görürlerse yönetmelik hazırlamazlar.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Başkanım, teknik bir açıklama yapayım. Fiyat belirleme yönetmelikle değil yasayla.

BAŞKAN – Yoksa, siz bataklığı kurutmak yerine sivrisinekleri öldürmekle meşgul olursunuz.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Fiyat belirleme yönetmelikle belirleme değildir, onların yasasında var. Onların yasasında olmasına rağmen Rekabet Kurumu cezayı vermiş, karar tescil edilmiş, Resmî Gazete’de yayımlanmış.

BAŞKAN – Kimin yasasında var Ağabey?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – 17 tane kurumun. TMMOB var, Ziraat Odaları Birliği var.

BAŞKAN – Kime yazılmış o, cezayı kim almış?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Cezayı alan...

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Yasasında olamaz efendim. Yasasında olsa zaten müdahale edemeyiz.

BAŞKAN – “Olsa yapamazdık.” diyorlar.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Var burada. Resmî Gazete’de yayımlanmış.

REKABET KURULU ÜYESİ DOÇ. DR. TAHİR SARAÇ – Onun yasasında yoktur efendim.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Var, var.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Olamaz efendim, yoksa biz müdahale edemeyiz.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Var. Biz hazırlık yaparak geldik buraya.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Avukatlara müdahale edemiyoruz Başkanım.

BAŞKAN – O zaman çıkar Ağabey yasada varsa, göster.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Sayın Başkan, daha önce de bunu tartıştık. Meslek kuruluşlarının bir kısmının, sizin de ifade ettiğiniz üzere, yasadan gelen tarife belirleme yetkisi var. Tarifenin ekonomik açıklaması şudur: Bir piyasada azami fiyatın

belirlenmesidir, bunun üzerinde fiyat oluşmaması gerekir, tarife bu demek. Türkiye’de nasıldır? Tavsiye edilen fiyat demektir. Meslek kuruluşlarını ifade etmek istemiyorum, şimdi hepsini deşifre etmeyeyim ama bunun genellikle üstünde, sabit veya üstünde fiyat belirlenir demektir.

Şimdi, hâl böyleyse Türkiye’deki uygulama, Türkiye’de yerleşik olan düzen uluslararası uygulamadan farklı ise Türkiye’de bununla ilgili hukuki bir düzenleme yapmamız zorunludur. O nedendir ki Türkiye’de meslek kuruluşlarının tarife belirleme yetkisi ellerinden alınmalıdır. Çünkü, Türkiye’de hiç kimse berberler odasının belirlediği tarife üzerinden tıraş olmaz, açık konuşalım. Yani, berberleri örnek verdim, her alanda geçerlidir. O nedenle, Türkiye’de aslında bunlar minimum fiyat demektir ve gerçekten de bir kartel uygulaması bu kadar olağanüstü uygulanmaktadır, bütün arz edenler, bütün satıcılar tarafından uygulanmaktadır. O nedenle, bu tarife yetkilerinin onların elinden alınması gerekir. Peki, bununla ilgili sorumlu olan kimdir? Kurumunuz. Kurumunuz rekabet savunuculuğu yetkisini istiyor ama kurumunuzun rekabet savunuculuğu yetkisini almadan önce -ki biz söylüyoruz 30’uncu maddede böyle bir hakkınız var diye- bu konuda kamuoyuna yaygın bir görüşü, ifade ettiği görüşü yok. Yani halkımız, fırıncılar derneğinin belirlediği simit fiyatı üzerinden simit yer, ekmek fiyatı üzerinden ekmek yer; minibüsçüler derneği, şoförler derneği gider belediyeyle pazarlık yapar, fiyatı belirler, her şey kartel belirleniyor. Yani uyumlu eylem değil aleni eylem, uyum muyum yok aleni. Hatta ben, burada Bankalar Birliğinin temsilcisi de var, söyleyeyim: Biliyorsunuz, Türkiye’de bankalarla ilgili en büyük sıkıntı neden oldu? Bankaların bir araya gelip mevduat faizini belirlemesinden dolayı oldu değil mi? En büyük sıkıntılardan biri o oldu değil mi? Bu neydi? Eskiden şöyle bir uygulama vardı: Gazeteler yazardı, “Nihayet bankalar kendi aralarında anlaştı, iyi bir şey oldu.” gibi basın yazardı. Sonra anlaşıldı ki bu aslında iyi bir şey değil. Yani bankaların anlaşmaya ulaşması ve uzlaşması aslında ekonomi için yararlı bir şey değildir, rekabetin aleyhinedir. Bu çıktı ama uzun zaman aldı. Basın zaman uzun zaman bunu “İyi bir şey.” diye yazdı. Yani, Aydın Bey Bankalar Birliği Başkanlığı da yaptı tabii, sadece Rekabet Kurumu Başkanlığı yapmadı. Ama böyle bir durum vardı.

BAŞKAN – Özetleyelim efendim.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Şimdi, ilginçtir, diğer sektörlerde bunu yayamıyoruz çünkü engel var. Ne engeli var? Hukuki engel var. Hayır, uygulama engeli var, anlayış engeli var. O nedenle, bu konuda gerçekten bir ilerleme sağlamamız gerekiyor. Eğer bu yasa, bu yasal değişiklikler bize gerçekten ciddi bir ilerleme sağlayacaksa bu alanda sağlamalı, bu tarife engelleri ortadan kalkmalı. Tarifeler rekabeti engelliyor. Tarifeler Türkiye’de resmen bir kartel fiyat biçiminde geliyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, söz talepleri var, vereceğim; çok kısa lütfen.

Buyurun.

TESK TEMSİLCİSİ YASEMİN ERTEKİN – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; teşekkür ediyorum.

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu Genel Sekreter Yardımcısıyım.

Şimdi, esnaf ve sanatkarların temsil edildiği esnaf ve sanatkarlar odaları... 5362 sayılı Kanun çerçevesinde fiyat tarifeleri odalarca belirlenmekte. Bu konuda oda ilçe veya ilde belediyelerle iş birliği içerisinde hareket etmekte ama bunun sonucunda bir yargı yolu mekanizması da açık zaten, tarife eğri uygun bulunmaz ise.

Şimdi, burada...

BAŞKAN – Mesela ekmek fiyatını belirliyorsunuz, öyle mi?

TESK TEMSİLCİSİ YASEMİN ERTEKİN – Evet, ekmek fiyatını belirliyoruz.

BAŞKAN – Bu üst fiyat mıdır, alt fiyat mıdır?

TESK TEMSİLCİSİ YASEMİN ERTEKİN – Şimdi onu söyleyeyim. Diğer meslek kuruluşları tarifelerinde, örneğin avukatlar, mühendisler yani diğer esnaf ve sanatkar ve ticaret odaları dışındaki bütün tarifeler asgariyi belirlerken, 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkar azami haddi belirler. Aslında, bu kanunun gerekçesinde bu sadece tüketiciyi korumak için getirilmiş bir düzenleme. Normalde aslında ücret...

BAŞKAN – Siz en yüksek fiyatı belirliyorsunuz.

TESK TEMSİLCİSİ YASEMİN ERTEKİN – Evet, en yüksek fiyatı belirliyoruz, altında satış istediği şekilde yapabiliyor.

BAŞKAN – Ne demek o? Yani fiyatın altında.

TESK TEMSİLCİSİ YASEMİN ERTEKİN – Evet. Mesela, bugün bir avukatlık tarifi asgariyi belirliyor.

BAŞKAN – Anladım. Azami belirlemenin sorunu yok, sorun değil.

TESK TEMSİLCİSİ YASEMİN ERTEKİN – Evet.

Şimdi, tasarıdaki "...kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının bu nitelikteki idari işlem ve düzenlemelerinin iptali için Kurul kararı ile yargı yoluna başvurulabilir." ifadesi bir kere hukuken çok soyut bir ifade. Yani, burada ne kastediliyor? Sonuçta, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşunun, aynı bir kamu kurum ve kuruluşu gibi, yönetim kurulu kararları idari nitelikte, yönetmelik yapabilme yetkisi var. Yani, bu anlamda, bir kere düzenlemenin çerçevesi çok geniş. Sanki bütün idari işlem ve düzenlemelerine karşı Rekabet Kurumunca...

BAŞKAN – Yok yok, üç tane madde sayıyor ya, 4' üncü, 6' ncı, 7' nci.

TESK TEMSİLCİSİ YASEMİN ERTEKİN – Evet, şimdi, onu özellikle belirteyim. 4054 sayılı Rekabet Kanunu'na göre 4, 6 ve 7' nci maddeler çerçevesinde zaten Kurulun ceza verme yetkisi var. Biz, geçmişte...

BAŞKAN – Müsaade buyurun.

Az önce şunu konuştuk: Cezayı vermiş ama yönetmelik duruyor. O yönetmelik durduğu sürece bunun gibi bir sürü işlemler yapılacak ama hepsinden haberi olmayacak şikâyetle bağlı olduğu için. Şimdi, ilk geldi bu, işlemi yaptı, cezayı gönderdi, ondan sonra idari dava açıp yönetmeliğin o kısmını iptal ettirip bir daha o maddeyle ilgili suç oluşmasın; bunu yaparım diye düşünüyorlar benim anladığım kadarıyla. Öyle mi?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Evet.

BAŞKAN – “Daha fazla mağduriyet olmadan, tek tek sivrisinek öldürmek yerine şu bataklığı bir kurutalım.” diyor.

TESK TEMSİLCİSİ YASEMİN ERTEKİN – Hayır, şimdi şöyle açıklayayım: Geçmişte Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu olarak Rekabet Kurulundan ceza aldık yedi, sekiz yıl önce.

BAŞKAN – Ne için?

TESK TEMSİLCİSİ YASEMİN ERTEKİN – Cezanın mahiyeti de şuydu: Bir genelge yaptık o zaman ekmekle ilgili. Bizim tarifeler azami hadleri belirliyor ya -biraz önce dediğim- orada, tarifelerde biz “Mahiyeti belirleyebilirler.” dedik. Aslında, bu, Rekabet Kanunu'na da aykırıydı gerçekten ama o dönem bir şekilde yapılmış ve biz ceza aldık. Bu cezaya karşı da biz idari yargı yoluna başvurduk, sonuçta, hukuken o süreci bitirmek açısından sadece.

Şimdi burada şey var. Zaten “Kurul kararı ile idari yargı yoluna başvurulabilir.” demiş ya, idari para cezası vermesi gibi. Üstelik cezalar da çok yüksekti yedi, sekiz yıl önce, herhâlde hâlâ öyledir.

BAŞKAN – Münferit ceza verebiliyor, şikâyetle bağlı bir işe ceza verebiliyor, “Sen niye yönetmelik yaptın?” diye ceza veremiyor ya da her bir işlem... İşte, o yönetmelikten mağdur olan birisi şikâyet ediyor, ona ondan dolayı bir ceza veriyor ama adam o yönetmeliği kaldırmıyor, “O yönetmeliği iptal ettirebilmem için idari dava açmam lazım.” diyor.

TESK TEMSİLCİSİ YASEMİN ERTEKİN – Ama sonuçta şu var: Yönetmelikle ilgili... Farz edelim ki bizim bir yönetmeliğimiz yayımlandı.

BAŞKAN – Onu buraya yazalım, o yönetmeliği iptal eder.

TESK TEMSİLCİSİ YASEMİN ERTEKİN – Bu, Rekabet Kanunu'na aykırı ise zaten Rekabet Kurulu burada yazmasa da dava açabilir. Bugün, sonuçta, bu anlamda bu yetkisi zaten var şu anda

BAŞKAN – Yani, o yetkiyi sağlamlaştırmak istiyor diyelim. Bir şey olmaz.

TESK TEMSİLCİSİ YASEMİN ERTEKİN – Ama buradaki ifadeden dolayı... Çok soyut bir ifade. Yani, buradaki, sanki meslek kuruluşlarının fiyat tarifelerinin iptali için dava açma yetkisi alıyormuş gibi bir durum açıkçası. Mesela, ben burada konuşulunca anladım.

BAŞKAN – Şimdi, bakın, bir önerge var. O cümle biraz daha düzeltilmiş, içeriği çok farklı değil. O önergenin bu ilgili maddesini sizinle paylaşayım müsaade ederseniz: “Kurum bu amaçla rekabet kültürü ve bilincinin artırılması için kamuoyuna yönelik çalışmalarda bulunur. Mal ve hizmet piyasalarında 4' üncü, 6' ncı ve 7' nci maddelerde yasaklanan eylem ve işlemlerle benzer etkiye sahip sonuçlar doğurabilecek idari işlem ve düzenlemeler hakkında ilgili kurum ve kuruluşlara görüş bildirebilir ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının bu nitelikteki idari işlem ve düzenlemelerinin iptali için Kurul kararıyla yargı yoluna başvurulabilir.” “Bu nitelikteki idari işlem ve düzenlemeler” dediği 4, 6 ve 7' nci maddelerde yasaklanan eylem ve işlemlere benzer etkiye sahip sonuçlar doğurabilecek mahiyetteki demektir. Yani, her işine değil, her işine karışmayacak. Şimdi, mesela, sizin azami bildirdiğiniz burayı etkilemez, karışmazlar ama “Asgari şu kadar paraya satacağsın ekmeği.” dedin mi...

TESK TEMSİLCİSİ YASEMİN ERTEKİN – O zaten cezaya girer ama, doğrudan cezaya girer.

BAŞKAN – Cezaya girer.

TESK TEMSİLCİSİ YASEMİN ERTEKİN – Yani, sonuçta Kurulun ceza kullanması sonuca daha ivedilikle götürecektir bir yolken niye tutup da idari dava açacak? Yani, normal olarak işleyemeyecek bir düzenleme.

BAŞKAN – Cezayı işleyecek. Nedir buradaki şey sizce? Yani, siz cezayı uygulayınca kaldırmıyorlar mı yönetmeliklerinde o fiyatları filan. Niye mahkemeye gitmek istiyorsunuz?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Efendim, daha yapısal, daha kalıcı manada bir rekabetçi ortam oluşturun.

BAŞKAN – Sizin ceza yetkinizi hafifletmez mi bu?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Hafifletir.

BAŞKAN – Yani “Şikâyetçiysen git dava aç kardeşim, burada bir yanlış yok.” filan mı olur? Öyle değerlendirilir mi?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Ceza vermek hoş bir şey değil o manada Sayın Başkanım. Bir vukuat ortaya çıktıktan sonra ceza verilebilir ama ceza verilecek bir ortam olmadığı durum herkesin yararınadır. Esasen, daha sağlıklı işleyen bir hukuk altyapısı, bir rekabetçi altyapı oluşturun adına görüş gönderiyoruz, mevzuata müdahil oluyoruz, davranışları da sonradan -“ex post” deniliyor- müdahale edip cezalandırıyoruz. Ama cezalandırmadan önce yapısal manada, diyelim ki o odanın işleyişine ilişkin, rekabete aykırı, 4’üncü, 6’ncı maddeye benzer, ihlallere benzer sonuçlar doğuran türden bir davranış varsa, bir yönetmelik kaynaklı, buna diyelim ki müdahale edelim ve bunu iptal ettirelim, şeyimiz bu ama yönetim kurulu kararı varsa açık soruşturma ile cezayı biz veriyoruz. Yani, çok yönlü, tamamen rekabet savunuculuğunun ülkemizde kurumsallaşmasının teminine dönük bir tedbir. Yoksa, ceza da verilir, resen de harekete geçilebilir. Şikâyet üzerine de tabii ki zaten kanun gereği yapmamız gerekeni yapıyoruz. Ama daha temelli, daha kalıcı, daha kuşatıcı bir ortamın oluşması çabası, başka bir şey değil.

BAŞKAN – Evet.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bu maddede söz almadım Başkanım, bana da söz verir misiniz, bu maddeyle ilgili görüşlerimi açıklayayım.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Biz dinliyoruz Sayın Başkan, bir de söz vermenizi bekliyoruz arkadaşları da dinledikten sonra.

BAŞKAN – Şimdi, bir arkadaşımız daha söz istemişti.

REKABET DERNEĞİ BAŞKANI İBRAHİM GÜL - Efendim, teşekkür ederim öncelikle.

Ben Rekabet Derneği adına söz aldım. Bu taslağın 4’üncü maddesi... Rekabet savunuculuğuyla ilgili olarak bizim temel düşüncemiz şu: Fevkalade yararlı olduğunu düşünüyoruz, gerekli olduğunu düşünüyoruz ve hatta bunun daha da genişletilmesini düşünüyoruz. Yani, sadece meslek kuruluşlarını kapsayıcı değil, kamu kurumu niteliği olanları da kapsayıcı şekilde maddenin genişletilmesini biz istiyoruz. Bunu niye istiyoruz? Şunun için istiyoruz: Avukatlık Kanunu’yla ilgili sabahtan beri konuşulan bir mevzu var, asgari ücret meselesi. Şimdi, Avukatlık Kanunu diyor ki: Direkt, doğrudan kendisi Türkiye Barolar Birliğine “Asgari ücret belirleyebilir.” diye yetki veriyor. Buna istinaden de Türkiye Barolar Birliği bir asgari ücret tarifi belirliyor ve yayınlıyor. Bunun bir gerekçesi var yani bir zorunluluğu var bazı sebeplerden dolayı. Şimdi, bu bir ayrı tartışma konusu ama diyelim ki Rekabet Kurumunun, böyle, belirlenmiş, asgari ücret tarifesine ilişkin olarak, bu yönetmelikle ilgili olarak bir dava açtığını farz edelim mevcut düzenlemeye göre, iptal davası açacak. O iptal davasında ilk karşılaşılabilecek madde, kanun yasal düzenleme. Dolayısıyla, şimdi, bir kısmı iptal edilebilir ama temel mümkün değil iptal edilemez. Dolayısıyla, esasen, burada temel olarak biz, bunun, kanunları da iptal edebilecek şekilde... Anayasa Mahkemesine götürmesi şart tabii ki yoksa kendi başına Danıştay da iptal edemez, başka kimse iptal edemez. Dolayısıyla, o müessesenin işletilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Yani, önce bir iptal davası açacak Rekabet Kurumu, bunun fevkalade yararlı olduğunu düşünüyoruz çünkü Türkiye’de en büyük sorun, rekabet sorunu zaten düzenlemelerden geliyor. Birçok zaman bakıyoruz kartel ve benzeri düzenlemelere veya rekabet ihlali davranışlarına, bu, yasal düzenlemelerden geliyor. Dolayısıyla, Rekabet Kurumu bunlara yönelik bir adım atarsa... Şimdi, her ne kadar “Başkaları bunu yapabilir.” iddiasıyla ortaya çıkabilirsek de Rekabet Kurumunun çıktığı kadar güçlü olması mümkün değil. Yani, ben şahıs olarak gideyim, böyle bir dava açayım, mahkeme bireysel olarak bana bakacak, toplumsal bir menfaat olarak değil ama Rekabet Kurumu kurum olarak hareket ettiği için, toplumsal menfaati savunduğu için çok daha farklı bir sonuç ortaya çıkacak diye düşünüyoruz. Onun için bizim görüşlerimiz temel olarak bunlardır.

Teşekkür ederim.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Derneğin, konseyin oluşumuyla ilgili görüşü ne?

REKABET DERNEĞİ BAŞKANI İBRAHİM GÜL – Şimdi, konseyin oluşumuyla ilgili, dernek olarak biz bunu tartıştık ama detaya girmedik “Başkanın yetkisi kapsamında olsun mu, olmasın mı?” diye. Buna ihtiyaç var mı? Evet, bizce de ihtiyaç var yani

benim daha çok şahsi görüşüm de bu. Buna gerçekten ihtiyaç var, şunun için ihtiyaç var: Yani özellikle mesela Almanya'ya baktığınız zaman "Monopolies Commission" var. "Monopolies Commission" birleştirme, devralmalarla ilgili hükûmete teklifler getiriyor, öneriler getiriyor ve raporlar açıklıyor. Ama, rekabet istişare konseyinin oluşumu hem önemli hem de kaynakları çok önemli. Yani biz dernek olarak mesela bir sürü aktivite yapıyoruz ama bunlar için ciddi finansmana ihtiyaç var, araştırma yapılması lazım, Türkiye'nin yönlendirici davranışların içine girmesi lazım. Bu iş o kadar karmaşık hâle geldi ki yani şu an Avrupa Birliği vergi politikasını rekabet politikası açısından tartışıyor. Dolayısıyla, sadece Rekabet Kanunu'nda bir iki meseleyi düzenlemek açısından rekabet istişare konseyine bir görev veriliyorsa o çok dar olur tabii. Çok daha farklı, araştırma yapılabilir, edilebilir ve özellikle mutlaka sanayi kuruluşlarının, TOBB'un ve diğerlerinin hepsinin mutlaka buna katılması lazım. Yani bizim temel düşüncemiz o. Çok yararlı olduğunu düşünüyoruz o konseyin de kurulmasının.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM ERMAN – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan ve herkese saygılar sunarım.

Evet, avukatlık asgari ücret tarifesini de Türkiye Barolar Birliği yapıyor. Baroların böyle bir yetkisi yok, Barolar Birliği bu konuda yetkili. Avukatlar bu tarifeye tabiler. Tarife gerçekten adı gibi asgari. Yani ücretleri gördüğünüzde siz de bunun ne kadar düşük seviyede olduğunu ve "Bu kadar fiyata gerçekten böyle bir avukatlık hizmeti sunulabilir mi?" diyeceksiniz yani gerçekten. Bu sebeple...

BAŞKAN – Siz yönetimde misiniz?

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM ERMAN – Hayır, ben avukatım, Türkiye Barolar Birliği Hukuk Müşavirliğinde avukatım.

BAŞKAN – Tamam.

Diyelim ki bugünkü bu şeye karar veren Barolar Birliği yani asgari şeyi belirleyen böyle takdir etti, yani sizin dediğiniz gibi hakikaten yani çok da cüzi bir şey. Yani niye buna değiniyorsunuz? Ama biz bugünkü arkadaşlarımız değil, yarın, öbür gün, daha sonra gelecek arkadaşlarımız kalkıp o çok cüzi değil de daha yüksek bir şey belirlerse -yetkisi var- ne olacak?

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM ERMAN – Adalet Bakanlığı tarifeye karşı dava açabiliyor. Yani burada da bir yargı mekanizması, yargısal denetim zaten mevcut. Zaten, bu tarife yapılırken de Adalet Bakanlığının görüşü alınıyor.

BAŞKAN – Kanunen yetkiniz var mı buna sizin, yasal yetkisi var mı kim bu fiyatı belirliyorsa?

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM ERMAN – Evet, yasal yetkimiz var. Türkiye Barolar Birliği asgari ücret tarifesini yapar.

BAŞKAN – Barolar Birliği asgari ücret tarifesini belirliyor...

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM ERMAN – Türkiye Barolar Birliği yapar. 79 baro, Barolar Birliğine bağlıdır ve tüm avukatlar bu tarifeye tabi.

Avukatlık, yargının kurucu unsurlarından yani Avukatlık Kanunu madde 2, yasa bu şekilde belirliyor. Yargının kurucu unsuru avukat.

Bizim mesleğimiz, avukatlık mesleği ticari bir faaliyet değil. Yani bir kere bunu bir özümsemek gerekiyor. Şimdi burada hep başka şeylerden bahsediyoruz. Bizim faaliyetimiz, bir kere, yargılama faaliyeti. Yani sayın vekilim dedi, ben tarifedekinden daha düşük ücreti...

BAŞKAN – Mühendisininki ne faaliyeti?

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM ERMAN – Mühendisininki...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Mühendislik faaliyeti.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM ERMAN – Ben mühendis değilim, bilmiyorum. Mühendislik faaliyeti, evet. Bizimki yargılama faaliyeti.

BAŞKAN – Sizininki yargılama faaliyeti, doktorun tedavi faaliyeti.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Avukat Hanım, hemen şimdi baktım. Bakın, şimdi, diyorsunuz ki: Büroda sözlü danışma bir saate kadar 210 lira. Bir avukat sekiz saat çalışırsa yaklaşık 1.700-1.800 lira alır, yirmi gün çalışırsa da ne yapar?

BAŞKAN – Her gün o kadar müşteri gelmez.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM ERMAN – Bakın, ben de şöyle bir örnek vereyim...

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Yasayla 35 lira danışmanlık ücreti, gerçekten böyle...

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM ERMAN – Evet, siz incelemişsiniz, tarifeyi incelemişsiniz, ben tarifeden başka bir örnek vereyim: Disiplin mahkemelerinde 900 TL diyor. Yani diyelim ki bir memur -kademenizin ne olduğu hiç önemli değil, en alt kademede bir memur da olabilir, bir daire başkanı da olabilir- disiplin cezası aldınız, yargıya başvuracaksınız idare mahkemesinde, tarife 900 lira diyor ve bugünkü şartlarda...

BAŞKAN – Kim diyor, hangi tarife?

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM ERMAN – Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi. Gerçekten, dediğim gibi, asgari yani.

900 liraya böyle bir faaliyeti yapmak yani bugünkü...

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Kira sözleşmesini kaç dakikada yaparsınız? Matbu kira sözleşmesi var, yukarıda ismini yazacaksınız, altına da kiralayan kiracıyı, altına bir imza attıracaksınız.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM ERMAN – Şöyle söyleyeyim...

BAŞKAN – Sayın Özgümüş bir saniye... Özür dilerim.

Şimdi, biz burada detaya girersek “şu az, şu çok” filan, o değil.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM ERMAN – O zaman şöyle söyleyeyim, gerekçeden gidelim.

BAŞKAN – Bakın, böyle bir şey olmadığını varsayın, böyle bir listeniz yok. Neden çekiniyorsunuz? Bedava mı yapar? Yapsın. Pahalı mı yapar? Yapsın. O olmazsa gider, öbürüne gider. Neden çekiniyorsunuz? Niçin bu asgariyi belirliyoruz? Bu işin mantığına bakalım. Yani bedava yapmayacak, adam evine eklemek götürecek netice itibarıyla.

Ben mesela şahsen, Özgümüş’ün, bu 200 lira denilen rakamı fazla bulmuyorum.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Saati ya!

BAŞKAN – Saati olsun. Her gün millet kuyrukta değil ki. Günde bir tane gelecek, iki tane gelecek, ya gelir ya gelmez.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM ERMAN – Saymak imkânsız. Yani bugünkü şartlarda avukat bu kadar fazlayken...

BAŞKAN - Yani her gün o kadar gelir mi, gelmez mi? Yani biz içeriğine bakmayalım işin, işin şeyine bakalım.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM ERMAN – Anladım.

BAŞKAN – Yani bu olsa ne olur, olmasa ne olur? Mesela ne olur, böyle bir liste olmasa avukata geldi adam...

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM ERMAN – Böyle bir liste olmasa evet, tamamen bir rekabet ortamında çok cüzi miktarlarda da bir avukatlık hizmeti, bir hukuk hizmeti verilebilir.

BAŞKAN – Tıpkı mühendis gibi.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM ERMAN – Olabilir, doğru diyorsunuz.

BAŞKAN – Yani çok ucuza çalışan mesela mühendisler var.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Batı’da böyle bir tarife uygulaması var mı?

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM ERMAN – O konuda bir bilgim yok, sizin varsa...

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Var, şu şartlarda var: Biliyorsunuz, eğer ki bir müvekkil kendisini savunacak maddi imkânlarla sahip değilse baro ona bir avukat tayin eder. Yani aslında bu, ulusal bir şey değildir, bu, yurt dışında da böyledir, yani Almanya’da da böyledir, İngiltere’de de böyledir: Kendisini savunacak maddi imkânı yoksa baroya müracaat eder ve baro ona bir avukat tayin eder ve ücretini o müvekkilden tahsil etmez. Nereden tahsil eder? Kamudan tahsil eder çünkü devlet her vatandaşın kendisini savunma hakkını uygulayabilmesi için, yapabilmesi için imkânı sağlar.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM ERMAN – Şu an bizde de böyle. Adli yargının tarifesini de asgari ücret tarifesinden veriyoruz. Peki, kaldırdığımızda nereden vereceğiz?

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Şimdi, baro bir avukatı tayin ettiği zaman o ücreti kim veriyor?

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM ERMAN – Baroya Bakanlıktan geliyor bunun ücreti.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Hayır, onun tarifi diye, “Bir avukat minimum bunu almalıdır.” diye baronun verdiği paradır.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM ERMAN – Bizim Barolar Birliğinin minimum tarifesini buradan adli yargı tarifi...

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Ben bütün baroları karşıma almak istemiyorum, ben genel bir uygulamadan bahsetmek istiyorum.

BAŞKAN – Şimdi burada sadece barolar mevzubahis değil, bütün meslek kuruluşları mevzubahis, hepsini birlikte...

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM ERMAN – Yani Barolar Birliği söz konusu olduğu için, hani bunun kaldırılması direkt Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne yansıtacağı için ben mesleki açıdan bahsettim. Diğer meslekler adına konuşamam zaten.

Burada gerekçede mesela “serbest piyasa mekanizmasına bırakılması amaçlanmaktadır” diyor. Şimdi, bizim serbest piyasa mekanizmasında aslında rekabet şansımız da yok, hakkımız da yok, imkânımız da yok çünkü bizde Avukatlık Kanunu'nda bir de rekabet yasağımız var. Yani biz çıkıp ortaya “Ben çok iyi bir avukatım, idari yargıda şu kadar dava açtım hepsini kazandım, en ucuza ben yaparım.” diyemeyiz, reklam yasağımız var, hemen disiplin cezası arkasından gelir. Hani böyle de bir “serbest piyasa mekanizmasına bırakılsın” deniyor ama avukatlık için gerçekten bu da mümkün değil çünkü bizim reklam yasağımız var, bizim serbest piyasada böyle bir rekabet hakkımız, şansımız, imkânımız, yetkimiz yok.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Birçok meslekle ilgili konuştuğumuzda herkes farklı olarak farklı farklı meslekleriyle ilgili durumlarını ortaya koyarlar. Biz tabii, şimdi burada bu konuda bir karar versek... Hepsini dinledikten sonra bir karar vermek durumundayız yoksa kararımız biraz ayağı yere basmayan şekilde kalabilir.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Sayın Başkan, bunu yaparsanız devrim yaparsınız. Vallahi, samimi söylüyorum.

BAŞKAN – Yalnız, bir husus var. “Burada zaten biz teşebbüs birliklerinden sayıyoruz kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını.” diyor başkan. Öyleyse teşebbüs birliğinin tanımına bunu koyalım mı, koymayalım mı? Koymak ne getirir, ne götürür? Bunu bir tezekkür edeceğiz, beraberce düşüneceğiz. Bunun buraya yazılması demek o kanunlardaki verilmiş olan yetkileri kaldırmaz. Ama kanunun bir yerine de kalkıp “Meslek Kuruluşları Kanunu'nda verilen fiyat yetkileri kaldırılmıştır.” şeklinde bir şey konulursa o zaman onlar da şey yapar.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Önergemiz o, Başkanım.

BAŞKAN – O da yeri bu değil.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Tam yeri burası ya.

BAŞKAN – Değil, değil. Bakın, teşebbüs birliğinin tarifine bu konulabilir tanım olarak, “Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları da teşebbüs birliklerindendir.” diye. Zaten öyle olarak yorumlanan şeyi daha pekiştirmiş oluruz onu oraya yazarsak. Yazıyoruz demiyorum, tezekkür edeceğiz, konuşacağız onu, istişare edeceğiz, herkes partileriyle falan da istişare edecek, onu yazmak gerekiyorsa koyarız.

Şimdi, diğer şeye gelince, az önce dediğiniz husus, bir başka yere, kanunun altına bir ek madde konulup “Diğer kanunların bu kanuna aykırı olan hükümleri uygulanmaz.” diye bir şey koymak lazım ya da “Diğer kanunlardaki kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının fiyatlandırmayla falan filan yetkileri kaldırılmıştır.” ya da kanunların maddesini söyleyerek, “Şu kanunun şu maddesi, şu kanunun şu maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.” diye koyacaksın koyacaksın.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Onu koyarsak yeni madde yaparlar, başka taraftan bir araya geldiklerinde yeni madde koyarlar.

BAŞKAN – Bir de kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları teşebbüs birliklerinden sayılırsa 4, 6, 7'nci maddedeki onların bunlara karşı yaptığı şeyler zaten yasak ve soruşturma kapsamında olacak hususlar niteliğinde olur.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Başkanım, birincisi, eğer o tanımın içerisine sabahki önerim, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, konulursa sorunun yüzde 50'sini çözüyor.

İki: Buradaki önerimiz yani şimdiki bu madde üzerindeki önergemizi, “Teşebbüs birlikleri üyelerinin sattıkları mal ve hizmetlerle ilgili herhangi bir fiyat belirleyemezler ve fiyat sınırı koyamazlar.”ı kabul ettiğimiz zaman bu 4'üncü maddedeki kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının düzenlemesiyle ilgili mahkeme kararının yolu açık maddesi de otomatik olarak kalkar. O zaman yeni bir düzenlemeye de gerek kalmaz, anlamsız kalır. Çünkü zaten burası diyor ki: “Fiyat belirleyemezler.” Aslında bu önergeye gerek yok, boşuna veriyorum bunu, 4'üncü madde çok açık. Ona destek olarak veriyorum yani şu anda bu işi yaptıkları için. Yani eğer burada biz kesin olarak “Bu kuruluşlar fiyat belirleyemezler.” dediğimiz zaman o saatten sonra mahkemeye gitmeye gerek yok, tamamıyla kurum idari para cezası uygular. Bilmem doğru anlatabildim mi.

BAŞKAN – İdari para cezası zaten uyguluyor.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Şu anda işte bütün kurumlar asgari fiyat belirliyor, Tabipler Odası belirliyor, meslek odaları belirliyor, mühendis odaları belirliyor, barolar belirliyor.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Efendim, barolar, doktorlar, onlar hakkında soruşturma açamayız, kanuni zemin var.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Açmışsınız, ceza vermişsiniz ama biz diyoruz ki: Artık bunlar geride kaldı. Bak, bu cezayı verdiğiniz zaman...

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Hayır, odalar hakkında açtık, ceza verdik, tahsil de edildi.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Tamam. Ceza verdiğiniz zaman zaten onlar o fiyat belirleme yetkisini kanundan alıyordu. Kanundan almasına rağmen ceza vermişsiniz, kesinleşmiş.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Hayır, veremeyiz efendim. Odalara ilişkin söylediğinizde eksik olan şu belki de...

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Haydi bu notları alın, yarın bir daha konuşalım, bakın size belgeyle söylüyorum.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Efendim, bilgi veririz size.

BAŞKAN – Evet, bitirmiyorum bu maddeyi zaten.

Teşekkür ederim.

Alim Hocamın âlimliğinden istifade edelim.

Buyurun efendim.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Estağfurullah, estağfurullah.

Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Şimdi, elimdeki önergeleri takip edemez hâle geldim, bir karışıklık var. Örnek: Tasarıdaki “Çerçeve 4’üncü madde 8’inci maddeyi başlığıyla beraber aşağıdaki şekilde değiştirmiştir.” diyor. Kanundaki 8’inci maddeye bakıyorum, “Rekabet savunuculuğu” diye herhangi bir hüküm yok, madde yok, 8’inci madde başka bir şey. Burada değişiklik önergesi verilmiş.

BAŞKAN – Ama kanunu değiştirmiyoruz ya, tasarımı değiştiriyoruz.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Efendim, ikinci kısım, bölüm başlığı... 4054 sayılı Kanun’un ikinci kısmının ikinci bölümünün başlığı “Yetkiler” şeklinde ve “8’inci maddeyi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirmiştir...” Doğru mu?

BAŞKAN – Bu madde 8, kanunun maddesi değil, tasarının maddesi. Tasarının maddesini değiştiriyoruz.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Neyse öyle kabul edeyim o zaman, tamam, oradan hareket edeyim. O zaman, şu çerçeve 7’nci maddenin 11’inci maddesi “Rekabet savunuculuğu” diye bir önerge geldi. Dolayısıyla bunu 4’üncü madde olarak algılıyorum, Hüseyin Filiz Bey’in bu önergesiyle...

BAŞKAN – Bakın, “Rekabet savunuculuğu” maddesini değiştiriyoruz.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Öyle diyelim, ben öyle algıladım zaten.

Gelen önergeyle mevcut tasarıdaki 8’inci maddenin hükümlerini yan yana koyduğumda; birincisi, ikinci paragrafın yani “Kurum ayrıca mal ve hizmet piyasalarıyla 4’üncü, 6’ncı, 7’nci...” diye devam eden bu paragrafın tasarı metninden çıkarılmasının daha doğru olacağını düşünüyorum yaptığımız tartışmalar doğrultusunda. Çünkü burada “Kurum diğer ilgili kurum ve kuruluşlara görüş gönderebilir.” diyor ama hemen arkasından getireceğimiz diğer paragrafta da “görüş bildirir” diyor. Burada bir görüşü göndermede serbestlik var ama diğer ifadelerde hep görüş bildirme ifadesi yer almış. Bunların ikisini birbirine benzetmemiz lazım, ya “görüş bildirir” diyeceğiz ya da “görüş gönderir” dememiz lazım. Bu çelişki kurtulma adına bu paragrafın... Biraz önce Sayın Ümit Özgümüş’ün de ifade ettiği gibi, diğer kamu kurum ve kuruluşlarını, meslek odalarını kapsam dâhilinde görüyorsak o zaman burada ayırmamız lazım. Bundan kurtulma adına bu ikinci paragrafın çıkarılmasının yerinde olacağını düşünüyorum.

İkincisi, “Rekabet İstişare Konseyi” kurulmasıyla ilgili hükmün de “Rekabet Konseyi” şekline getirilmesinde ve burada konseyin yapısını en azından çatısı itibarıyla belirlememizde yarar olacağını düşünüyorum. Nitekim, gelen önergede “İstişare Konseyi” olarak geçmiş ama kamu kurum ve kuruluşlarından gelecek temsilcilerin sayısının yüzde 50’yi aşamayacağı şeklinde bir hüküm konmuş. Doğrudur, ben de katılıyorum ama yüzde 50’yi aşamaz da diğerleri nereden gelir, burası yüzde kaçta kalır, bunu da kanunda zikretmemizin faydalı olacağını düşünüyorum. Nitekim, Sayın Özgümüş’ün önergesinde bununla ilgili bir öneri yer alıyor: “TOBB,

TÜSİAD, MÜSİAD, TUSKON ve TESK'ten 1'er üye, Rekabet Derneğinden 1 üye, eski kurum başkanları, Üniversitelerarası Kurulca belirlenen 3 üye..." Bunu da "rekabet hukukçusu" olarak belirtmiş, bence onu bu kadar detaylandırmaya gerek yok. Ayrıca, "İlişkili bakanlıkça belirlenecek 5 kişiden oluşur." diyor. Örneğin, bunun da 3 kişiyle sınırlanmasının yararlı olacağını düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum söz verdiğiniz için Sayın Başkanım. Diğer konu bence uygun, o paragrafın çıkarılmasında da yarar var diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi de Sayın Filiz'i dinleyeceğiz.

Buyurun.

HÜSEYİN FİLİZ (Çankırı) – Değerli Başkanım, teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, şimdi, toplumda kanayan bir yara var. Meslek odalarının fiyat tarifeleri var. Bu ciddi bir baskı yapıyor üretici üzerinde. Şimdi biz rekabeti savunuyorsak, tüketici haklarını savunuyorsak, küçüklerin ezilmemesini savunuyorsak bu bazı kurumların, meslek odalarının korunmasını da ortadan kaldırmamız lazım. Belki bu zor olur, siyaseten de zor olabilir ama şu var, eğer bir serbest piyasa düzeni varsa pazarlık olmadan bazılarının kazandığı parayı "kolay para kazanma" olarak ben niteliyorum. Çünkü hakikaten hepimiz esnafıktan, sanayicilikten geliyoruz, kıran kırana rekabet yapıyoruz. Mesela akaryakıtta bir tavan fiyat uygulaması var, deniliyor ki: "Şu rakamı geçemezsin." Öbür taraftan, yüzde 1'lerle; 0,50'lerle piyasada satış yapan sektörler var. Avukatların müvekkilleriyle sık sık kavga yaptıklarını... Mahkemelerle işi bittikten sonra, dönüyor bir de avukatla bir sürü sıkıntı yaşıyor ve bu sıkıntılarının bugün burada bitirilebilme formülü varsa biz kendi aramızda görüşelim, devrim niteliğindeki bu işi halledelim diyorum ve teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Ayaydın.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkanım, görüşmüş olduğumuz tasarı gerçekten kanun tekniğine uygun olarak hazırlanmamıştır. Son derece birbirleriyle çelişen cümleleri var, çelişen maddeleri var, kanun tekniğini bir tarafa bırakmışız, rastgele, çalakalem bir kanun tasarısını bugün önümüzde görüşüyoruz. Bunun ileride çok büyük sıkıntıları göreceğiz. Yorumlardan farklı sonuçlar çıkacaktır.

Şimdi, elbette, rekabet savunuculuğu iyi bir şeydir ve bu tasarıda yer almalıdır. Ama, altına bakıyorum, içi boş yani rekabet savunuculuğu sırf bu kanunumuzda rekabet savunuculuğu olsun diye konulmuş. Bu böyle olmamalı, rekabet savunuculuğu getirilmeli ve içi dolu getirilmeli; rekabet savunuculuğu nedir, bunu koymalı. Siz Rekabet Savunuculuğu Daire Başkanlığı da kurdunuz. Rekabet Savunuculuğu Daire Başkanlığını kurdunuz ama rekabetin "r" harfinden anlamayan, rekabet kültürünü hiç bilmeyen bir başka kurumdan birisini, sırf hatırı için, ona 6400 gösterge vermek için, getirdiniz Daire Başkanı yaptınız. Yani, kurumun sicili bozuk, gerçekten sicili bozuk. Amaç, buraya rekabet savunuculuğu getirmek değil; amaç burada Rekabet Savunuculuğu Daire Başkanlığı oluşturmak ve o Rekabet Savunuculuğu Daire Başkanlığına hiç konuyla ilgili olmayan, rekabet uzmanlarından olmayan -oysa Rekabet Kurulunda o kadar yetenekli, o kadar bilgili uzmanlar var; bunları çöpe atıyorsunuz, hiç bunlardan faydalanmıyorsunuz- kurumun dışından, kurumla yakından ilgisi olmayan, eğitimiyle alakası olmayan kişilere yer açmak için kuruyorsunuz. Siz Avrupa Birliği istiyor diye bunları koymuyorsunuz. Avrupa Birliği istiyor diye onun arkasına saklanıyorsunuz, bu yanlıştır.

Şimdi, rekabet savunuculuğunun içine bakalım, ne denilmiş? "Kurum ayrıca mal ve hizmet piyasalarında (4)'üncü, (6)'ncı, (7)'nci maddelerde yasaklanan eylem ve işlemlerle benzer etkiye sahip sonuçlar doğurabilecek, idari işlem ve düzenlemeler hakkında bir ilgili kurum ve kuruluşlara görüş gönderebilir." Bunun rekabet savunuculuğuyla ne alakası vardır? Kaldı ki biraz evvel de belirttim, şu andaki mevcut olan yasanın 30'uncu maddesinde, Başkanın görevini belirleyen 30'uncu maddesinin (f) fıkrasında Başkanın görevi vardır. Tasarıda ise bu maddeyi değiştiriyorsunuz, yine Başkanın önerisi üzerine, Başkan "Evet." diyecek, gündeme getirecek, Rekabet Kuruluna görev vermişsiniz zaten, o maddede var. (14)'üncü maddeye bakarsak orada var zaten. Buraya bunu koymamanın ne anlamı var? Birbirine çelişen maddeler. Oraya koymuşsanız, buraya niye koyuyorsunuz; buraya koyduysanız oraya niye koyuyorsunuz? Sırf rekabet savunuculuğunun altına bir şeyler koymak için düzenlemiş olduğunuz bir hile, bir oyun. Bu doğru değildir. Biz burada Türkiye Cumhuriyeti hudutları dâhilinde mal ve hizmet piyasalarını etkileyecek, rekabeti kısıtlayacak, sınırlayacak uyumlu eylemlerle hâkim durumun kötüye kullanılmasını yasaklayan eylemleri oluşturacak bir kanun tasarısı hazırlıyoruz. Siz eğer bugünkü kanundan daha ileriye bir kanun hazırlamayacaksanız, bunu hazırlamayın. Zaten, bu maddeler bize yem olarak atılmış maddeler, amaç bu maddeleri yapmak

değil; amaç -bundan sonra, biraz sonra göreceğiz- ilerleyen maddelerde sırf personel politikasıyla ilgili maddelerin önünü açmak için bu kanunda acele ediliyor. Niye acele ediyoruz bunda?

BAŞKAN – Nasıl acele ya?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Acele ediyoruz.

BAŞKAN – Nasıl acele ağabey ya? Alt komisyonu ne zaman yaptık?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkanım, alt komisyon meselesi değil.

BAŞKAN – İlk toplantımızı ne zaman yaptık?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkanım, mesele alt komisyon meselesi değil, üst komisyon meselesi değil.

Şimdi, aşağıda çok önemli konular Genel Kurulun gündeminde var. Biz onları bırakıyoruz, koşa koşa buraya geliyoruz. Buradan tekrar oylama...

BAŞKAN – Aşağının gündemi bitmez ağabey, gözünü seveyim. Üç ay olmuş, biz alt komisyonun genelini yapmışız ya! Neresi acele bu işin?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Benim bu söylediğim fıkra, kesinlikle buradan çıkmalı.

BAŞKAN – Neyse şimdi teknik konuşalım. Bırak siyasi konuşmayı, Genel Kurulu.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Yok, teknik konuşuyorum. Benim kadar teknik konuşan yok. Ben bunu kelime kelime ezbere bilirim, hem bunları ezbere bilirim hem de Avrupa Birliği uygulamasını ezbere bilirim.

BAŞKAN – Ondan şüphem yok, tamam da. Şimdi bu maddeye gel.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Şimdi, şu anda, şu değişikliklerle burada bir rekabet politikasını Türkiye’de geliştireceğiz. İşte, Odalar niye buna uymuyor? Ceza vermişsiniz, bir odaya ceza vermişsiniz. “Bizim yetkimiz yok.” Sizin yetkiniz var, yetkiniz yok değil.

Ben 1988 yılında, dönemin Başbakanına gittim, dedim ki: Rekabet Kanunu’nun 30’uncu maddesi bana yetki veriyor, görev veriyor, diyor ki: “Rekabet politikasıyla ilgili kamu kurum, kuruluşlara, mesleki kurumlara siz görüş bildireceksiniz. Dolayısıyla, Başbakanlık olarak bu kanunu siz yürütüyorsunuz, bu kanunun gereğini yapınız ve bütün kamu kurum ve kuruluşlar ile meslek kuruluşlarına bir genelge gönderiniz; her türlü kanunlar hazırlanırken, kanunlar değiştirilirken, tebliğler çıkarılırken, yönetmelikler çıkarılırken Rekabet Kurulundan izin alacaksınız diye.” 1988 yılında dönemin Başbakanı bir genelge yayımladı, bütün bakanlıklara, bütün kamu kuruluşlarına o genelgeyi gönderdi, o genelge de yürürlükten kalkmamış, hâlen yürürlüktedir. Bakanlıklara ve kamu kurumlarına, meslek kuruluşlarına diyor ki: “Siz, her türlü tebliğlerinizi, her türlü kanun değişikliklerini, her türlü yönetmeliklerinizi hazırlarken Rekabet Kurulundan görüş alacaksınız.” Ama benim o tarihte yaptığım bu uygulamalara bakıyorum, bugün bırakınız Rekabet Kurumu Başkanının Başbakana çıkmasını, bir bakana çıkıp bunu talep etme cesaretini kendinde göremiyorlar. Siz özerk bir kuruluşunuz, siyasi otoritenin emrinde değilsiniz. Tamam, Türkiye Cumhuriyeti’nin Başbakanlığı, Türkiye Cumhuriyeti’nin bakanlıkları vardır, herkesin görev ve yetkileri, sorumlulukları farklıdır ama biraz özerk kurulun, idari ve mali özerkliğe sahip olan bir kurumun Başkanı olarak kanunun size vermiş olduğu yetkileri bağımsız bir şekilde, korkmadan, koltuğumu kaybederim korkusuna kapılmadan bunu savununuz.

Yıl 1998, Özelleştirme İdaresi Başkanı Başbakanın başkanlığında toplandı, Petrol Ofisinin satışına karar verdi. Ben, Rekabet Kurulu Başkanı olarak on dakika sonra basın karşısına çıktım, basın toplantısı yaptım, dedim ki: “Biraz evvel, Başbakanın başkanlığında Özelleştirme Yüksek Kurulu toplantı yapmıştır, Petrol Ofisinin satışına onay vermiştir; bu onay geçerli değildir çünkü bu satış Rekabet Kanunu’na aykırıdır, biz Rekabet Kurumu olarak bu satışa izin vermiyoruz.” ve o satış iptal ettik. Eğer, mali ve idari özerkliği haiz bir Kurumun Başkanlığı olarak siz bunları yapamıyorsanız... “Bize Başbakanlıktan talimat geldi, bu cümleyi de buraya koy.” böyle yaparsanız, böyle bir kanun çıkmaz. Kesinlikle bu son derece yanlıştır. Oturalım, düzgün bir şekilde buna hepimiz katkı sağlayalım. Bizler de hiç siyasi parti ayrımı göstermeksizin, iktidarıyla ve muhalefetiyle birlikte, daha iyi ne yapabiliriz, onları yapalım. Ama, kişisel amaçlı birilerine yer açmak için, birilerine kadro vermek için, buraya bu kanunun arkasına o cetvelleri koyup önümüze de yem atmak için birkaç tane maddede değişiklik yapıyormuş gibi getirip burada kendi kendimizi kandırmayalım. Gerçekten, bizim vereceğimiz emekler boşa gidecektir, şu yapılacak değişikliklerin çoğuna hiç gerek yoktur, mevcut yasa bunları karşılıyor. Ha, mevcut yasanın karşılamadığı maddeler vardır, o maddeleri de gelin hep beraber düzeltelim.

Teşekkür ediyorum.

HÜSEYİN FİLİZ (Çankırı) – Petrol Ofisini Aydın Doğan sonra yine aldı.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – O daha sonra, rekabet hukukuna uygun yapıldı, o zaman uygun değildi.

BAŞKAN – Teşekkür ederim ama bir şeyi de rica edeyim ben sizden: Görüşlerinize, kanaatlerinize saygı duyarım ama lütfen, itham etmeden konuşalım. Burası, bakın, bir alt komisyon, üst komisyon da değil. Burası bir mutfak çalışması, teknik olarak şu gerekli, şu gereksiz, şuna katılıyorum, şuna katılmıyorum... Saygı duyarım ama itham etmeyelim lütfen.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Başkanım, benim kadar her şeyi açık söyleyen yok.

BAŞKAN – İtham etmeyelim, itham.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Etmiyoruz zaten.

BAŞKAN – “Şunun için yapıyorsunuz, arkasına sığınıyorsunuz, saklanıyorsunuz...”

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Doğru, biliyorum Başkanım.

BAŞKAN – Burası siyaset yapma yeri değil, gözünü seveyim.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Siyasetin orta göbeği burası Başkanım, nasıl siyaset yapmayacağız?

BAŞKAN – Burası mutfak, mutfak. Genel Kurulda...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Başkanım, siyaseti Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapmayacağız da nerede yapacağız?

HÜSEYİN FİLİZ (Çankırı) – “Teknik konular” demek istiyor Başkan.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Benim yaptıklarım teknik konular...

BAŞKAN – Ama bakın, burada, şu ana kadarki kabul ettiğimiz maddeleri aşağı yukarı hep oy birliğiyle kabul ettik. Bu neyi gösteriyor? Burada aklın yolu bir olan ne? Beraberce, birleşerek yürüyoruz, anlatabildim mi? Ama, burada şu itham, bu itham, bilmem... Burada o zaman kafamız karışır, bu sefer siyasi duygularımız kabarır, ondan sonra savunma refleksine gireriz, ondan sonra korumacılık refleksine gireriz, ondan sonra “Kabul edenler... Etmeyenler... Reddedilmiştir.” “Kabul edenler... Etmeyenler... Reddedilmiştir.” Ama, yani burası mutfak, mutfak.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Ben, sizden daha çok, bu kanunun en iyi bir şekilde çıkmasını arzu ediyorum.

BAŞKAN – Hepimiz onu arzu ediyoruz.

Yarın saat 10.30’da toplanmak üzere toplantıyı kapatıyorum efendim.

Kapanma Saati: 18.31